

BARN OCH UNGDOMARS HÄLSA OCH LEVNADSVANOR I KRONOBERGS LÄN

ÅR 2018 – EN BESKRIVANDE RAPPORT

VILL DU VETA MER OM UNDERSÖKNINGEN BARN OCH UNGDOMAR HÄLSA OCH LEVNADSVANOR, ELLER BESTÄLLA RAPPORTEN?

Se www.regionkronoberg.se

Har du frågor eller synpunkter?

Hör av dig till: folkhalsa@kronoberg.se

BARN OCH UNGDOMARS HÄLSA OCH LEVNADSVANOR I KRONOBERGS LÄN 2018

Författare: Emma Johansson och Ingrid Edvardsson Aurin, Region Kronoberg

Layout och produktion: Längre Leve Kommunikation, Malmö

Upplaga: 400 ex

Illustrationer: Elever på estetiska programmet (ES17B), Katedralskolan Växjö

Citaten är från elever som genomförde undersökningen

Omslag: Emma Chen Karlsson "*Sov så gott!*"

Kontakt: ingrid.edvardsson@kronoberg.se

Växjö maj 2019

INNEHÅLL

SAMMANFATTNING	6
ÅRSKURS 5	6
ÅRSKURS 8	6
ÅRSKURS GY 2	7
INLEDNING	8
OM UNDERSÖKNINGEN	8
RESULTAT	10
SVARSFREKVENS OCH BAKGRUNDSVARIABLER	12
HÄLSA	14
ALLMÄN HÄLSA	15
ATT MÅ BRA	16
FUNKTIONSNEDSÄTTNING	18
PSYKISKA OCH FYSISKA BESVÄR	18
UTSATTHET	24
ÖVERVIKT OCH FETMA	25
KROPPSUPPFATTNING	25
TANDHÄLSA	25
LEVNADSVANOR	28
MATVANOR	29
FYSISK AKTIVITET	31
SÖMNVANOR	32
TOBAKSVANOR	32
ALKOHOL	34
NARKOTIKA OCH DOPNING	37
SPEL OM PENGAR	37
SEXUELL HÄLSA	37
SOCIALA RELATIONER	38
RELATIONER TILL VUXNA	39
RELATIONER TILL VÄNNER	41
ENSAMHET	43
BEMÖTANDE	45
FRITID OCH SKOLA	44
FRITIDSVANOR	45
TRYGGHET	46
TRIVSEL OCH STRESS	47
SKOLK	48
ATT KÄNNA SIG UTANFÖR	49
MOBBNING	49
TILL SIST...	50
BILAGA 1	52
BILAGA 2	86

ETT VARMT TACK

Ett varmt tack till alla barn och ungdomar som besvarade enkäten. Med er hjälp har vi fått värdefull kunskap om hur barn och ungdomar i Kronobergs län mår. Ett tack även till de elever som ingick i pilotgrupperna för att validera enkäten, era synpunkter var viktiga för vårt vidare arbete.

Ett stor tack även till skolsköterskor, rektorer, mentorer och klasslärare som möjliggjorde att enkäten kunde besvaras under skoltid.

Ett särskilt tack till eleverna på estetiska programmet (ES17B), och deras lärare Henrik Göransson, Katedralskolan i Växjö, vilka har illustrerat alla bilder i rapporten. Deras illustrationer gestaltar ungdomars egen tolkning av hälsobegreppet och ger därmed ett särskilt värde till denna rapport.

SAMMANFATTNING

ÅRSKURS 5

I åk 5 uppgav de allra flesta att de hade en god hälsa, små skillnader mellan pojkar och flickor. Sett över tid har den allmänna hälsan minskat något bland flickorna. Bland flickorna har även andelen som trivs bra med livet minskat över tid, denna förändring syns inte bland pojkarna. Omkring 97 procent av eleverna i åk 5 hade en positiv syn på sin framtid. De vanligaste psykiska besvären var irritation/dåligt humör och sömnsvårigheter. Bland de fysiska besvären var ont i magen och huvudvärk vanligast. Omkring en fjärdedel av eleverna hade inga psykosomatiska besvär varje vecka. En femtedel av flickorna och 13 procent av pojkarna upplevde 6-9 besvär veckovis, vilket var en lägre andel jämfört med de äldre årskurserna.

Eleverna i åk 5 åt frukt och grönsaker i större utsträckning än de äldre eleverna, dock syns en stor minskning av dagligt intag jämfört med tidigare undersökningar. Endast 16 procent av pojkarna och elva procent av flickorna kom upp i de rekommenderade nivåerna för fysisk aktivitet.

Både pojkar och flickor hade lättast för att prata med sin mamma som saker som bekymrar dem. Pojkarna hade lättare än flickorna att prata med sin pappa, och flickorna hade lättare för att prata med vänner. Bland eleverna i åk 5 är det två tredjedelar som har en hög tillit till vuxna. Detta är en högre andel jämfört med de äldre eleverna, men tilliten har minskat över tid.

Eleverna i åk 5 var de som trivdes bäst i skolan och de upplevde en betydligt mindre stress inför skolarbetet än de äldre eleverna. Skillnaderna mellan pojkar och flickor gällande skolstress har dock blivit tydligt även bland de

yngsta eleverna, flickorna upplever detta i större utsträckning. För både pojkar och flickor har upplevelsen av trygghet i skolan minskat över tid. Sett över tid har det varit en negativ utveckling för skolk för både pojkar och flickor.

ÅRSKURS 8

I åk 8 blir skillnader i hälsa mellan pojkar och flickor allt mer tydligt. Pojkarna skattar sin hälsa som god i större utsträckning än flickor, och för flickorna syns även en tydligare negativ utveckling över tid. Omkring en femtedel av flickorna i åk 8 trivdes inte bra med livet. Både bland pojkar och flickor hade de allra flesta en positiv syn på framtiden. De vanligaste psykiska besvären var irritation/dåligt humör och stress. Bland de fysiska besvären var huvudvärk och ryggont vanligast. Det fanns stora skillnader mellan pojkar och flickor gällande antal psykosomatiska besvär veckovis. En femtedel av pojkarna och 38 procent av flickorna upplevde 6-9 besvär veckovis.

Sett över tid har det skett en minskning av andelen som äter frukt och grönsaker dagligen, men även en minskning av att äta godis och dricka läsk dagligen. En femtedel av pojkarna drack energidryck flera gånger i veckan. Några få procent av eleverna i åk 8 uppgav att de röker eller snusar och andelen har sjunkit över tid. För e-cigarett/vaping har det skett en ökning jämfört med föregående undersökning. Det syns en viss minskning av andelen som aldrig druckit alkohol, vilket är ett trendbrott jämfört med tidigare undersökningar. Tre procent i åk 8 uppgav att de någon gång använt narkotika.

Pojkarna hade lättare att prata med sina föräldrar om saker som bekymrar dem än flickorna. Flickorna har

fortsatt betydligt lättare för att prata med sin mamma, men sett över tid har allt fler även fått lätt för att prata med sin pappa. Omkring 60 procent av pojkarna och 40 procent av flickorna hade en hög tillit till vuxna. Jämfört med tidigare undersökningar har andelen elever som känner sig ensamma ökat. Flickorna upplever ensamhet i större utsträckning än pojkarna.

Eleverna i åk 8 var de som i minst utsträckning tyckte om att gå i skolan. Jämfört med undersökningen 2015 är det också i åk 8 som det syns en tydlig minskning vad gäller skoltrivsel, en minskning med omkring tio procentenheter. Det syns också en tydlig ökning av andelen elever i åk 8 som upplever stress inför skolarbetet, särskilt tydligt bland flickorna. Flickor i åk 8 var de som i högst utsträckning blivit utsatta för att någon skrivit något elakt om dem eller lagt ut känsliga bilder/filmklipp på dem på sociala medier.

GYMNASIET ÅRKURS 2

Den självupplevda hälsan skattades sämre bland elever i gy åk 2 än bland de yngre eleverna och pojkar upplevde sin hälsa som bättre än flickor. Det var en negativ trend över tid av andel som angav en god hälsa jämfört med tidigare år, framför allt märktes detta bland flickorna.

De vanligaste fysiska besvär på ohälsa var huvudvärk och värk i rygg/nacke/axlar. Hälften av flickorna uppgav att de hade dessa besvär varje vecka jämfört med var tredje pojke. Att känna sig stressad var vanligt för både pojkar och flickor och hade ökat något sedan den förra undersökningen, hälften av pojkarna och drygt åtta av tio flickor upplever att de ofta är stressade. Även sömnbesvär var vanligt och har ökat något. Nästan hälften av eleverna hade sömnbesvär varje vecka.

Andelen som rökte har minskat för såväl pojkar som flickor sedan första undersökningen 2003, men den positiva utvecklingen har dock avstannat. Det finns inte längre någon större skillnad mellan pojkar och flickor. Att röka e-cigarett har blivit betydligt vanligare sedan 2015 och det var vanligare att pojkar rökte det än flickor. Andelen som snusade har ökat bland pojkar i jämförelse med undersökningen 2015, en fjärdedel uppgav att de snusar. För flickor var det oförändrat, knappt fem procent. Även om många gymnasieelever har druckit alkohol hade andelen som aldrig druckit alkohol ökat bland pojkar och de som uppgav att de druckit sig fulla ofta hade minskat. Användning av narkotika hade ökat något för pojkarna sedan 2015.

Andelen som upplever sig ensamma har ökat betydligt sedan första undersökningen 2003 och var fjärde flicka och var femte pojke upplevde att de var ensamma ofta. Tilliten till vuxna är låg och endast en tredjedel av flickorna i gy åk 2 och hälften av pojkarna uppgav att det fanns många vuxna som de litade på. Tillit till sina vänner är högre, även om det ses en minskning av andelen som uppger att de har flera vänner som de kan lita på.

En stor del av eleverna upplevde stress inför skolarbetet och det har skett en ökning jämfört med undersökningen 2015. Det var stora skillnader mellan pojkar och flickor, mer än en tredjedel av pojkarna och två tredjedelar av flickorna var stressade inför skolarbetet. Jämfört med tidigare undersökningar har det blivit något vanligare att skolka främst bland flickor. Majoriteten av pojkar och flickor i den här årskursen uppgav att de trivs och känner sig trygga i skolan.

INLEDNING

OM UNDERSÖKNINGEN

Enligt barnkonventionen (som blir lag 1/1 2020) har alla barn rätt att vara delaktiga och få möjlighet att föra fram sina åsikter i frågor som berör dem (artikel 12). Ett sätt att göra detta är genom enkätundersökningar som tar upp frågor om barnens uppfattningar kring hälsa och levnadsvanor. Syftet med barn- och ungdomsenkäten är att följa hälsoutvecklingen över tid för att få en bild av hälsa, levnadsvanor, livsvillkor och sociala faktorer bland barn och ungdomar i Kronobergs län. Resultatet ger kunskap om det aktuella hälsoläget vilket är nödvändigt för att kunna bedriva ett effektivt arbete inom folkhälsoområdet.

Enkätundersökningen genomförs vart tredje år och 2018 var sjätte gången som elever i årskurs 5, 8 och gymnasiet årskurs 2 (gy åk 2) besvarade enkäten. Nästa undersökning är planerad till 2021. I enkäten ställs en rad frågor om hälsa, levnadsvanor och livsvillkor som kan påverka hur barn och ungdomar mår. Frågorna är främst hämtade från Skolbarns hälsovanor i Sverige, den svenska versionen av Världshälsoorganisationens (WHO) internationella enkätundersökning, samt från Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning (CAN). Enkäten anpassades för respektive årskurs, där de yngre eleverna hade färre frågor att besvara. I takt med att samhället har förändrats har även enkätformuläret utvecklats och ny kunskap har tillkommit. En viss revidering har därför gjorts genom åren men frågorna har behållits i så stor utsträckning som möjligt för att kunna göra jämförelser över tid. Under våren 2018 genomfördes även en pilotundersökning med elever från de berörda årskurserna för att få vetskap om hur eleverna

tolkade frågorna i enkäten, och om de var lättförståeliga. Justeringar gjordes efter pilotundersökningen. Enkätformulären fanns tillgängliga för föräldrar och elever på Region Kronobergs hemsida innan undersökningen genomfördes. I bilaga 2 återfinns enkäten som besvarades av eleverna i gy åk 2. Enkätundersökningen är prövad och godkänd av Etikprövningsnämnden i Linköping.

Under hösten 2018 fick berörda elever skriftlig information om att undersökningen skulle genomföras. En informationsfolder om föregående undersökning (2015) och syftet med den kommande enkätundersökningen sändes ut via skolornas försorg samt till föräldrar för elever i åk 5 och 8. Här gavs föräldrarna möjlighet att avböja sina barns medverkan i studien. Varje elev hade dessutom rätt att välja om hen ville delta eller inte. Totalt inbjöds drygt 7000 elever att delta och enkäten besvarades under skoltid, främst mellan veckorna 46 och 48. Både kommunala och privata skolor deltog och endast en skola i länet avstod från att vara med i enkätundersökningen. Även ungdomar inom det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) erbjöds att delta i undersökningen. Enkäten spreds via kommunala KAA-samordnare.

Undersökningen genomfördes under en lektionstimme i klassrumsmiljö. Enkäten var digital och besvarades via en dator eller läsplatta. Varje elev fick en länk och ett slumpvis utvalt lösenord för att kunna logga in och fylla i enkäten. På detta sätt säkerställdes anonymiteten i undersökningen. Enkätsvaren har därefter kodats in och analyserats i statistikprogrammet SPSS.

”

Mycket bra enkät! Även
om man inte mår så bra.

– ELEV I GY ÅK 2

”

Jag tycker det var onödigt
att göra den här enkäten.

– ELEV I ÅK 8

”

Ni har inte missat någon
fråga den har varit jättebra.

– ELEV I ÅK 5

RESULTAT

Rapporten syftar främst till att ge en övergripande beskrivning av resultatet. Resultatet presenteras på länsnivå och uppdelat på kön och årskurser. Enkätundersökningen möjliggör även analyser utifrån en uppdelning av bakgrundsfaktorer, exempelvis familjesituation, födelseland, socioekonomi, könsidentitet och funktionsnedsättning. I rapporten redovisas resultatet oftast genom sammanslagna (dikotomiserade) svarsalternativ. Resultatet som redovisas i figurer har antingen 100, 50 eller 25 procent som högst värde på y-axeln (vertikalt). I bilaga 1 redovisas svaren på enkätfrågorna utifrån samtliga svarsalternativ, uppdelat på kön och årskurs, i tabellform. Resultatet publiceras även på kommunnivå och

finns tillgängligt på Region Kronobergs hemsida vårdgivarwebben, Folkhälsa. På hemsidan finns även resultatet från de fem föregående undersökningarna för ett urval av variabler.

På länsnivå ger resultatet en generell bild av hälsa, levnadsvanor och livsvillkor hos barn och ungdomar i Kronobergs län och eftersom undersökningen upprepats går det att studera trender över tid. Enkätundersökningen kan dock inte ge några svar på frågor om varför det ser ut som det gör eller vad som är orsak eller verkan, för den sortens frågeställningar krävs andra undersökningsmetoder.

TABELL 1 SVARSFREKVENNS I LÄNET 2018

	ÅK 5	ÅK 8	GY ÅK 2	TOTALT
TOTALT ANTAL	2360	2353	2307	7020
ANTAL SVARANDE	2062	1995	1754	5811
SVARSFREKVENNS	87,4	84,8	76	82,8

TABELL 2 SVARANDE ELEVER I RESPEKTIVE ÅRSKURS PER KOMMUN

	ÅK 5	ÅK 8	GY ÅK 2	TOTALT ANTAL SVARANDE	SVARSFREKVENNS %
ALVESTA	229	206	31	466	84,3
LESSEBO	110	106	0	216	78,5
LJUNGBY	285	291	272	848	83,6
MARKARYD	83	114	90	287	80
TINGSRYD	107	124	82	313	83,7
UPPVIDINGE	104	79	31	214	77,8
VÄXJÖ	973	925	1122	3020	82,6
ÄLMHULT	171	150	126	447	89
LÄNET	2062	1995	1754	5811	82,8

SVARSFREKVENSN OCH BAKGRUNDSVARIABLER

Tack vare ett bra samarbete med länets skolor har svarsfrekvensen varit hög vid samtliga undersökningar. För undersökningen 2018 var den totala svarsfrekvensen 82,8 procent (tabell 1 och 2). Bortfallet bestod till största del av sjukfrånvaro vid undersökningstillfället eller språksvårigheter. Endast ett mindre bortfall (totalt 53 elever) kan hänvisas till att föräldrar valt att deras barn inte ska delta. En bortfallsanalys är inte möjlig eftersom lösenorden för att delta i studien var slumpvis utdelade för att säkerställa deltagarnas anonymitet.

Antalet elever är baserat på inrapporterade uppgifter från skolorna. Av elever som gick på ett introduktionsprogram (IM) inkluderades elever födda 2000-2002 i undersökningen. Endast fyra ungdomar inom KAA, födda 2000-2002, besvarade enkäten, svaren inkluderas i totalen för gy åk 2. Eftersom det inte har varit möjligt att få några exakta uppgifter för antalet ungdomar inom KAA har denna grupp inte inkluderats vid beräkningen av totalt antal elever i gy åk 2.

Samtliga elever har besvarat frågor om biologisk kön respektive könsidentitet. Resultaten visar att omkring 3 procent av eleverna inte identifierade sig med sitt biologiska kön eller var osäkra på sin könsidentitet (tabell 3). Eftersom denna grupp är begränsad presenteras resultaten genomgående utifrån elevernas biologiska kön.

Omkring 80 procent av eleverna var födda i Sverige, något fler i de yngre årskurserna. Omkring var tionde elev i åk 5 och åk 8 var födda utanför Europa, motsvarande i gy åk 2 var 16 procent. 65 procent av eleverna hade föräldrar som båda var födda i Sverige, omkring tio procent hade en förälder som var född i Sverige och en som var född utomlands och omkring en fjärdedel angav att båda deras föräldrar var födda utomlands. För att få en bild av hur barnen upplever sin socioekonomiska situation ställdes två frågor om familjens ekonomi i relation till klasskamrater samt om den egen ekonomi i relation till vänner. 78 procent av eleverna i åk 5 upplevde att familjen, ofta eller alltid, hade råd att göra/köpa samma saker som de flesta andra i klassen, motsvarande var 85 procent i åk 8 och 83 procent i gy åk 2.

TABELL 3 BAKGRUNDSVARIABLER (ANDELAR %)

		ÅK 5	ÅK 8	GY ÅK 2
KÖN	Pojke	49,5	49,8	51,8
	Flicka	47,4	47,7	45
	Annan könsidentitet ¹	3,1	2,4	3,2
FÖDELSELAND	Sverige	84,1	81,8	77,4
	Övriga Norden	0,6	0,8	1
	Övriga Europa	3,5	4,3	4,9
	Utanför Europa	11,1	12,6	15,7
FÖRÄLDRARS FÖDELSELAND	Båda födda i Sverige	64,9	65,3	64,5
	En född i Sverige, en född utomlands	10,7	9,2	9,5
	Båda födda utomlands	24,4	25,5	26,1
BOR TILLSAMMANS MED	Båda föräldrar	78,8	72,9	64,4
	Bara mamma	5,5	9	13,1
	Bara pappa	1,4	2,7	3,7
	Ibland mamma, ibland pappa	13,5	14,5	10,5
	Annat/egen boende	0,8	0,9	8,4
UPPLEVER ATT FAMILJEN HAR RÅD ATT GÖRA/KÖPA SAMMA SAKER SOM DE FLESTA ANDRA I KLASSEN?	Alltid	41	53,2	54,1
	Ofta	36,7	32,2	29,3
	Ibland	16,3	10,1	10,2
	Sällan	4,5	3,2	4
	Aldrig	1,6	1,3	2,5
UPPLEVER ATT DU HAR TILLRÄCKLIG MED PENGAR FÖR ATT GÖRA SAMMA SAKER SOM KOMPISAR	Alltid	x	55,1	50,7
	Ofta	x	30,5	32,2
	Ibland	x	10,2	10,9
	Sällan	x	3,5	4,3
	Aldrig	x	0,7	1,9

¹Annan könsidentitet inkluderar samtliga elever som uppgett att de har en könsidentitet som inte överensstämmer med deras biologiska kön, ej endast de som kryssat i svarsalternativen annan könsidentitet eller vet inte/osäker.

HÄLSA

En god hälsa är en viktig resurs i det vardagliga livet. Enligt barnkonventionen har barnet rätt till bästa uppnåeliga hälsa och likvärdig tillgång till samhällets stöd för att må bättre (artikel 24). Det finns flera olika perspektiv på barns och ungdomars hälsa – socialt, psykiskt och fysiskt – och hälsan påverkas av en rad olika omgivande faktorer. Familj, vänner och andra sociala relationer samt levnadsvanor påverkar hälsan mer direkt, medan strukturella faktorer som tillgång till en bra och trygg utbildning, bostad och fritidsmöjligheter påverkar mer indirekt.

I enkäten ställdes frågor om den allmänna hälsan utifrån flera olika aspekter, som psykiska och fysiska besvär, kroppsuppfattning, funktionsnedsättning, utsatthet, framtidstro och tandhälsa. I detta kapitel presenteras delar av resultatet. Se bilaga 1 för mer detaljerat resultat.

SAMMANFATTNING

Det är ett observandum att andelen som angav att de har en bra eller mycket bra hälsa har minskat över tid i alla tre årskurser. Tydligast var denna minskning bland flickor, som även rapporterade en lägre grad av god hälsa än pojkar i alla årskurser. Särskilt tydligt var skillnaderna i gy åk 2. Sociala relationer var viktigast för att må bra, framför allt var relationen till föräldrar betydelsefull för välbefinnandet. Pojkarna upplevde en högre grad av välbefinnande och självkänsla jämfört med flickorna. Skillnaderna mellan pojkar och flickor var större i äldre årskurserna jämfört med åk 5.

Med stigande ålder ökade andelen med psykosomatiska besvär. Flickor upplevde mer av både fysiska och psykiska besvär än pojkar. Att vara irriterad/på dåligt humör och ha sömnsvårigheter var de vanligaste psykiska besvärerna bland pojkar och flickor i åk 5. I de äldre årskurserna var irritation/dåligt humör och stress de vanligaste psykiska besvärerna. Jämfört med tidigare år ses en liten ökning av andelen som angav att de känner sig nedstämda. Likaså har andelen som upplever sömnsvårigheter ökat i alla tre årskurserna, framför allt bland pojkarna, och det

är inte längre någon större skillnad mellan pojkar och flickors sömnbesvär. Mellan 40 och 50 procent av eleverna upplevde att de hade sömnsvårigheter. Att känna sig stressad var vanligt och äldre elever kände sig stressade i högre grad än yngre. Att ha ont i huvudet ofta var ett vanligt somatiskt besvär för både pojkar och flickor. Ungefär en tredjedel av pojkarna i de tre årskurserna hade huvudvärk ofta, och mellan 38 och 55 procent av flickorna. Att ha ont i rygg, nacke och/eller axlar var ett av de vanligaste besvärerna i de äldre årskurserna och en ökning ses i alla årskurser sedan den första undersökningen.

Mellan 25 och 48 procent av flickorna i de äldre årskurserna uppgav att de någon gång blivit tafsade på eller tvingade att ta på någon annan på ett sexuellt sätt mot sin vilja, för pojkarna var motsvarande resultat mellan fem och elva procent.

Pojkar var mer nöjda med sin kropp än flickor. Flickor ansåg sig vara för tjocka i högre grad än pojkar, och pojkar tyckte att de var för smala i högre grad än. Denna uppfattning blev tydligare ju äldre de blev.

ALLMÄN HÄLSA

Allmän hälsa är ett mått på barns och ungdomars egen uppfattning om sin hälsa, om den är bra eller dålig. I enkäten fick eleverna besvara frågan Hur tycker du att din hälsa är i största allmänhet?

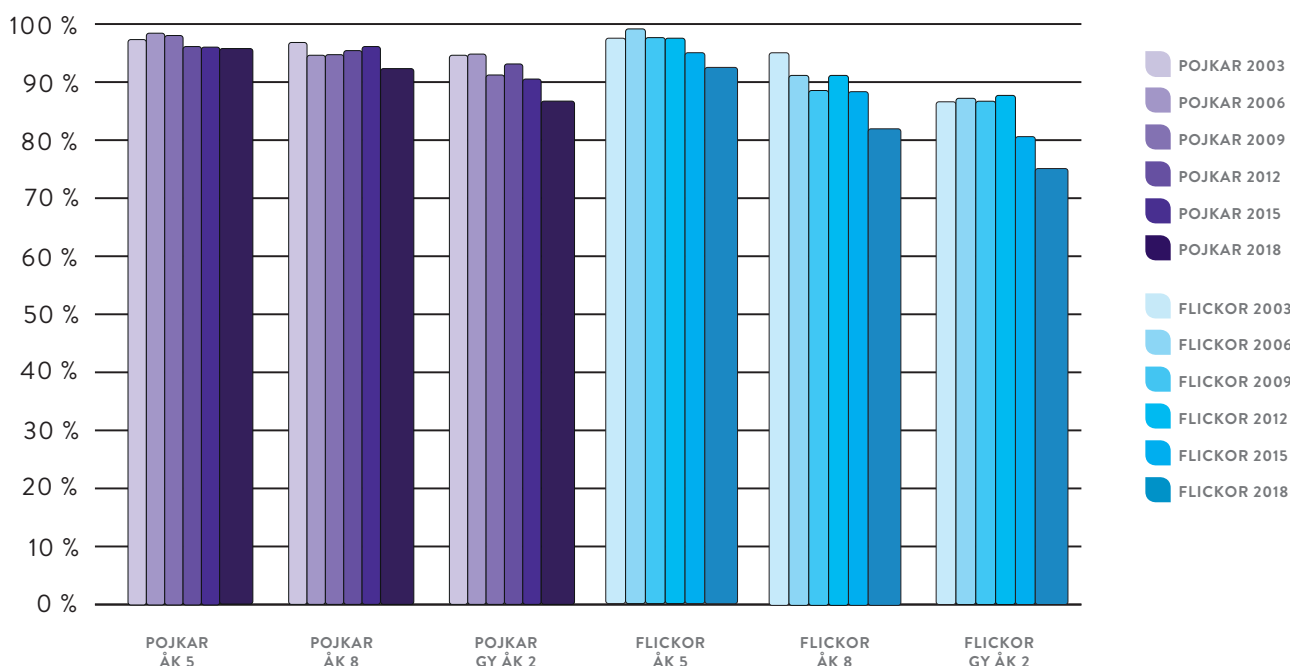
Det fanns skillnader i allmän hälsa, både mellan pojkar och flickor och mellan årskurserna (figur 1). Eleverna i åk 5 skattade sin hälsa bättre än de äldre eleverna. 96 procent av pojkarna och 92 procent av flickorna i åk 5 upplevde att deras hälsa var bra eller mycket bra. Sett över tid har andelen minskat något bland flickorna i åk 5 men varit ungefär densamma bland pojkarna. Även bland pojkarna i åk 8 har den allmänna hälsan varit ganska stabil fram till den senaste undersökningen då den minskat något. För flickor i åk 8 och gy åk 2 samt för pojkar i gy åk 2 har den allmänna hälsan haft en tydligare negativ trend över tid. Skillnaderna mellan pojkar och flickor i de äldre årskurserna har blivit större. Vid den

senaste undersökningen skattade 92 procent av pojkarna i åk 8 och 87 procent av pojkarna i gy åk 2 sin hälsa som bra eller mycket bra. För flickorna var motsvarande andel 82 procent i åk 8 och 75 procent i gy åk 2.

Det fanns ett starkt samband mellan god allmän hälsa och elevens uppfattning om hur bra ekonomiskt familjen har det. Elever som angav att deras familj aldrig, sällan eller ibland har råd att göra samma saker som sina klasskamrater upplevde en sämre hälsa än de elever som angav att deras familj alltid och ofta har råd. Gruppen som varken identifierar sig som pojke eller flicka, eller annan könsidentitet än sitt biologiska, angav ett gott hälsotillstånd i lägre grad i relation till de som angav sin könsidentitet vara samma som sitt biologiska kön. Det fanns inga tydliga skillnader i god allmän hälsa utifrån födelseland, varken utifrån elevens eller föräldrarnas ursprung.

GOD HÄLSA

FIGUR 1. ANDELEN SOM UPPLEVER EN BRA ELLER MYCKET BRA HÄLSA

ATT MÅ BRA

WHO definierar psykisk hälsa som ett tillstånd av psykiskt välbefinnande där varje individ kan förverkliga de egna möjligheterna, kan klara av vanliga påfrestningar, kan arbeta produktivt och kan bidra till det samhälle hen lever i. Psykisk hälsa innefattar alltså något mer än frånvaro av psykisk ohälsa, och inbegriper både individens upplevelse och relationen mellan individen och det sociala sammanhang hen lever i². Det finns inget vedertaget mått som mäter alla dessa dimensioner av psykisk hälsa. Frågor om livstillfredsställelse, framtidstro, välbefinnande och självkänsla är ett sätt att spegla detta.

I enkäten fick eleverna svara på frågan vad som var viktigast för dem för att må bra genom att välja max tre av de listade alternativen. Det fanns även möjlighet att ange eget alternativ i fritext. Det som var viktigast för barn och ungdomar för att må bra var de nära relationerna – föräldrar, vänner och syskon. Bland eleverna i åk 5 var föräldrar viktigast, omkring 84 procent svarade detta. I de äldre årskurserna ändrades rangordningen något, och vänner lyftes fram som det viktigaste. I åk 8 var det 78 procent respektive 74 procent som angav att vänner respektive föräldrar var viktigast för att må bra. I gy åk 2 svarade 75 procent vänner och 67 procent angav att föräldrar var viktiga för att må bra.

TRIVS MED LIVET

Andelen som trivs med livet har generellt sett varit stabil över tid (figur 2). Vid de senaste mätningarna har dock andelen minskat något bland flickor i samtliga årskurser och pojkar i gy åk 2.

Pojkar i åk 5 och åk 8 är de som trivs bäst med livet, omkring 95 procent angav att de trivs mycket eller

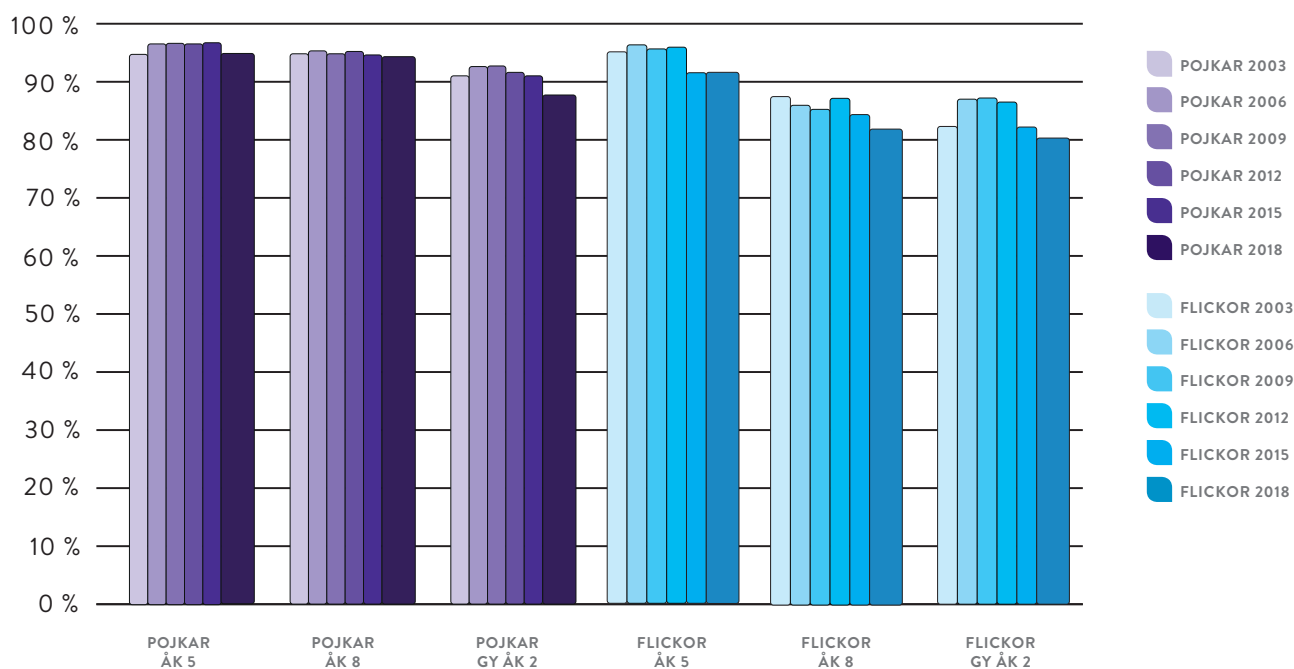

Felicia Blad "Thinkin'bout"

ganska bra. För pojkar i gy åk 2 var motsvarande 88 procent. I samtliga årskurser trivdes flickor i lägre utsträckning bra med livet jämfört med pojkar. Bland flickor i åk 8 och gy åk 2 var det omkring 80 procent som angav detta. Det är positivt att en hög andel elever trivs bra med livet, men det är även viktigt att lyfta fram att det finns många som inte gör det. Exempelvis var det omkring en femtedel bland flickorna i de äldre årskurserna som inte alls trivdes så bra med livet.

TRIVS MED LIVET

FIGUR 2. ANDELEN SOM TRIVS GANSKA ELLER MYCKET BRA MED LIVET

² <https://www.folkhalsomyndigheten.se/livsvillkor-levnadsvanor/psykisk-halsa-och-suicidprevention/psykisk-halsa/begrepp-psykisk-halsa/>

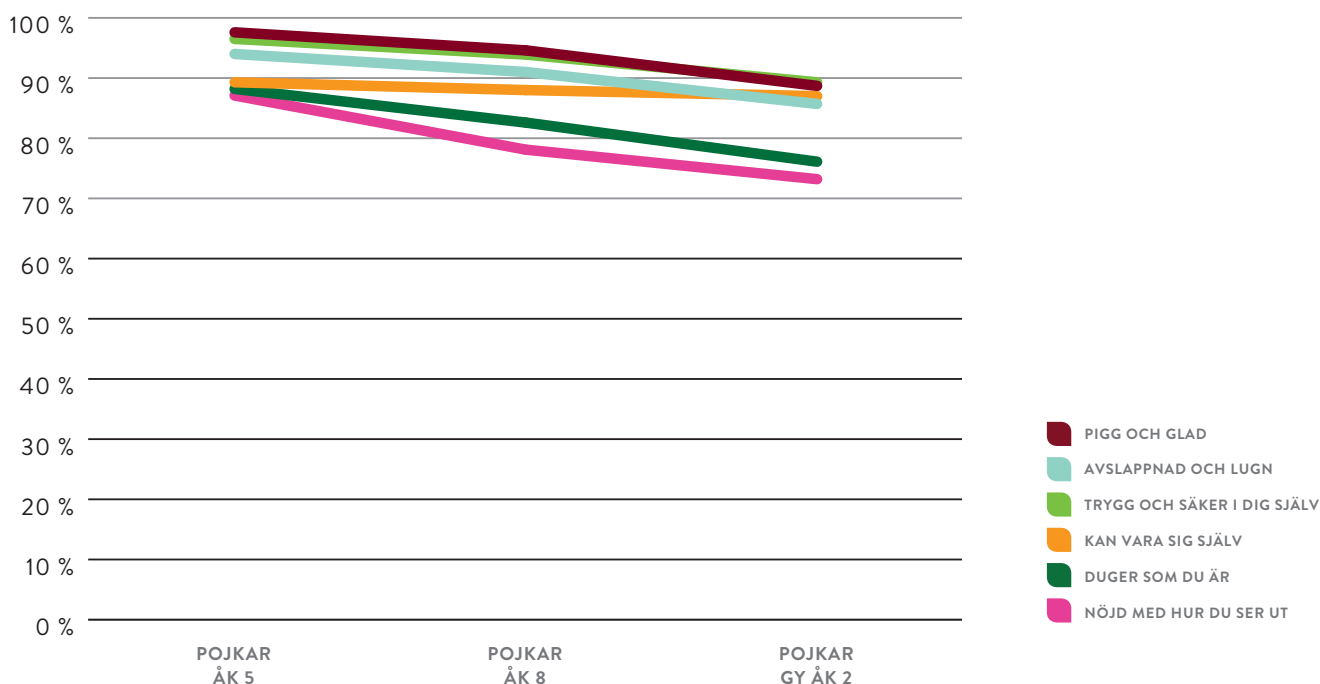
VÄLBEFINNADE OCH SJÄLVKÄNSLA

I enkäten ställdes frågor som kan bedömas mäta välbefinnande och självkänsla hos barn och ungdomar, vilket är ett sätt att mäta en god psykisk hälsa. I figur 3 och 4 presenteras i vilken utsträckning pojkar respektive flickor upplever välbefinnande och självkänsla utifrån variablerna: att känna sig pigg och glad, avslappnad, lugn och trygg och säker i sig själv (i stort sett varje dag/någon gång i veckan) samt att kunna vara sig själv, duger som du är och nöjd med hur du ser ut (alltid/ofta).

Resultatet visade att pojkarna hade ett högre välbefinnande och självkänsla jämfört med flickorna. Skillnaderna mellan pojkar och flickor var större i äldre årskurserna jämfört med åk 5. Skillnader mellan årskurserna var även mer tydlig bland flickorna än pojkarna. Det var framför allt upplevelsen av att duga som du är och nöjd med hur du ser ut som minskade stort mellan flickorna i åk 5 och flickorna i de äldre årskurserna.

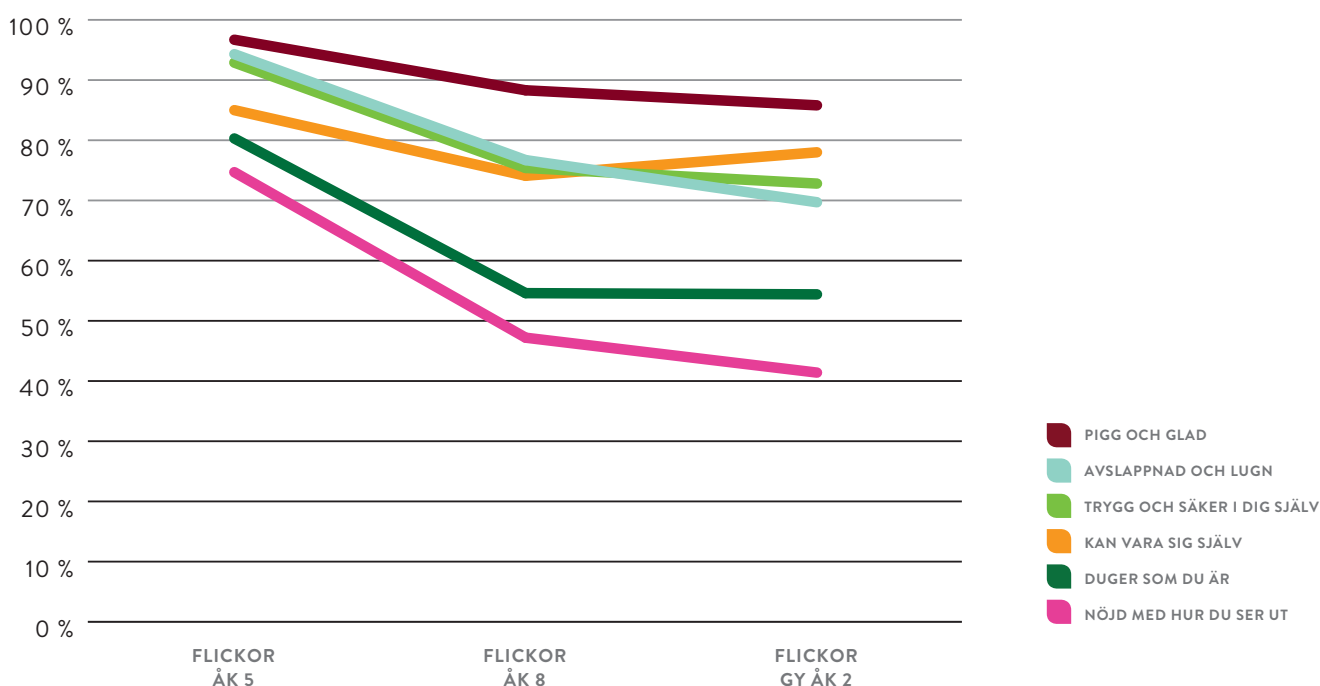
VÄLBEFINNADE OCH SJÄLVKÄNSLA, POJKAR

FIGUR 3. ANDELEN MED HÖGT VÄLBEFINNADE OCH SJÄLVKÄNSLA, POJKAR

VÄLBEFINNADE OCH SJÄLVKÄNSLA, FLICKOR

FIGUR 4. ANDELEN MED HÖGT VÄLBEFINNADE OCH SJÄLVKÄNSLA, FLICKOR

Jag är uttråkad på det mesta

– ELEV I ÅK 8

FRAMTIDSTRO

I alla årskurser såg eleverna generellt sett positivt på sin framtid och det var inga betydande skillnader mellan pojkar och flickor. Bland eleverna i åk 5 svarade omkring 97 procent att de såg mycket eller ganska positivt på sin framtid. Det var en något lägre andel med positiv framtidstro i de äldre årskurserna, omkring 94 procent i åk 8 och omkring 91 procent i gy åk 2. Frågan om framtidstro ställdes första gången i enkäten 2015, jämfört med tidigare undersökning har andelen med positiv framtidstro minskat något bland de äldre eleverna.

Eleverna i åk 8 och gy åk 2 fick även svara på frågor om framtida arbetsliv. En majoritet tror att de kommer att ha ett jobb som kräver en eftergymnasial utbildning. I åk 8 var det 84 procent av pojkarna och 90 procent av flickorna och i gy åk 2 svarade 76 respektive 87 procent att de trodde att de skulle ha en eftergymnasial utbildning. Omkring en procent av eleverna i åk 8 tror att de kommer att ha ett jobb som inte kräver en utbildning efter grundskolan.

Omkring 88 procent av eleverna i åk 8 och 82 procent i gy åk 2 tror att de i framtiden kommer att ha ett jobb som ger bra eller mycket bra lön. Drygt hälften av eleverna i gy åk 2 och drygt 60 procent av eleverna i åk

8 tror inte att de kommer att vara ofrivilligt arbetslösa någon gång under sitt vuxna liv. Få trodde att de skulle vara ofrivilligt arbetslösa under långa perioder eller större delen av sitt vuxna liv. Pojkar i gy åk 2 var de som angav detta i högst utsträckning, drygt fyra procent.

FUNKTIONSNEDSÄTTNING

Det var mellan 20-29 procent av eleverna i samtliga årskurser som angav att de hade någon långvarig sjukdom/hälsoproblem eller funktionsnedsättning, något högre andel bland flickorna. Som exempel angavs allergi, astma, neuropsykiatrisk funktionsnedsättning, celiaki, hörsel- eller synnedsättning, dyslexi och diabetes. Många, 50-80 procent, uppgav att detta påverkade deras liv på något negativt sätt. I samtliga årskurser uppgav flickorna att deras långvariga sjukdom/hälsoproblem eller funktionsnedsättning påverkade dem negativt i högre utsträckning än pojkarna.

PSYKISKA OCH FYSISKA BESVÄR

I enkäten ställdes frågor om självskattade psykiska och fysiska besvär som stress, nedstämdhet, huvudvärk och ont i ryggen. Psykosomatiska besvär är ett sätt att beskriva psykisk ohälsa men det finns inga fastställda gränser för vad som ska betraktas som psykisk hälsa eller ohälsa. Besvären kan ha många olika orsaker. Att uppleva dessa besvär kan ses som en del av livet, som normala reaktioner på olika händelser och perioder i livet. Om, och hur, de upplevda besvären påverkar barn och ungdomar i det dagliga livet är svårt att bedöma utifrån enkätundersökningen.

Frågor om psykosomatiska besvär har funnit med i enkäten sedan 2003. Sedan undersökningen 2015 har antalet svarsalternativ minskat från fem till fyra, vilket gör att skillnader mellan åren ska tolkas med viss försiktighet. Här redovisas resultatet utifrån dem som svarat att de upplever ett visst besvär i stort sett varje dag eller någon gång i veckan.

• Noah Edholm Svanberg "Splittråd2"

Jag tror jag har ångest, men är osäker på vad det är. Prata mer om det i skolan. Jag får ofta ångest när jag är ensam. Jag vågar inte prata med någon om det.

– ELEV I ÅK 5

PSYKISKA BESVÄR

I undersökningen mäts fem olika psykiska besvär: nedstämdhet, irritation/dåligt humör, oro/nervositet, sömnsvärigheter och stress. I åk 5 var sömnsvärigheter och irritation/dåligt humör vanligaste besvaren för både pojkar och flickor. I de äldre årskurserna var irritation/dåligt humör och stress de vanligaste psykiska besvaren.

NEDSTÄMDHET

Upplevelsen av att känna sig nere eller ledsen har tidigare år inte visat på en tydlig trend (figur 5). Men vid undersökningen 2018 syns dock en ökning jämfört med undersökningen 2015. Andelen som känner sig nere/ledsen minst en gång i veckan har sedan dess ökat för både pojkar och flickor i samtliga årskurser. Flickorna uppgav att de kände sig nere/ledsna i högre utsträckning än pojkarna och skillnaderna mellan årskurserna var även mer framträdande bland flickorna. I åk 5 rapporterade 19 procent av pojkarna och 32 procent av flickorna detta besvär. I gy åk 2, där andelen var högst, uppgav 31 procent av pojkarna 61 procent av flickorna att de kände sig nere/ledsen minst en gång i veckan.

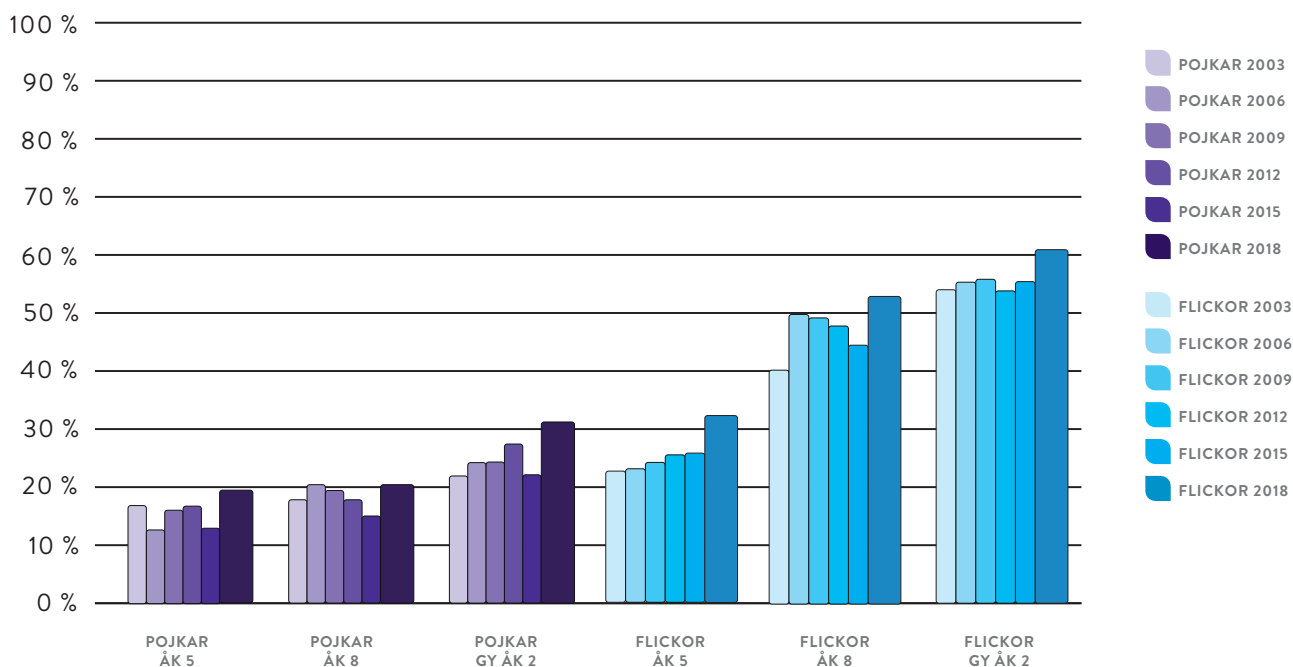
Erik Jansson "Mörkets hjärta"

IRRITATION

Att känna sig irriterad eller på dåligt humör har inte haft någon tydlig trend över tid. Däremot har besväret varit vanligare bland flickor än pojkar i alla årskurser, och mer förekommande bland de äldre eleverna än de yngre. Vid senaste undersökningen, 2018, uppgav 39 procent av pojkarna och 45 procent av flickorna i åk 5 att de kände sig irriterade/på dåligt humör minst en gång i veckan. För pojkarna i åk 8 och gy åk 2 var det 48 procent som angav detsamma, och för flickorna i samma årskurser var motsvarande omkring 70 procent.

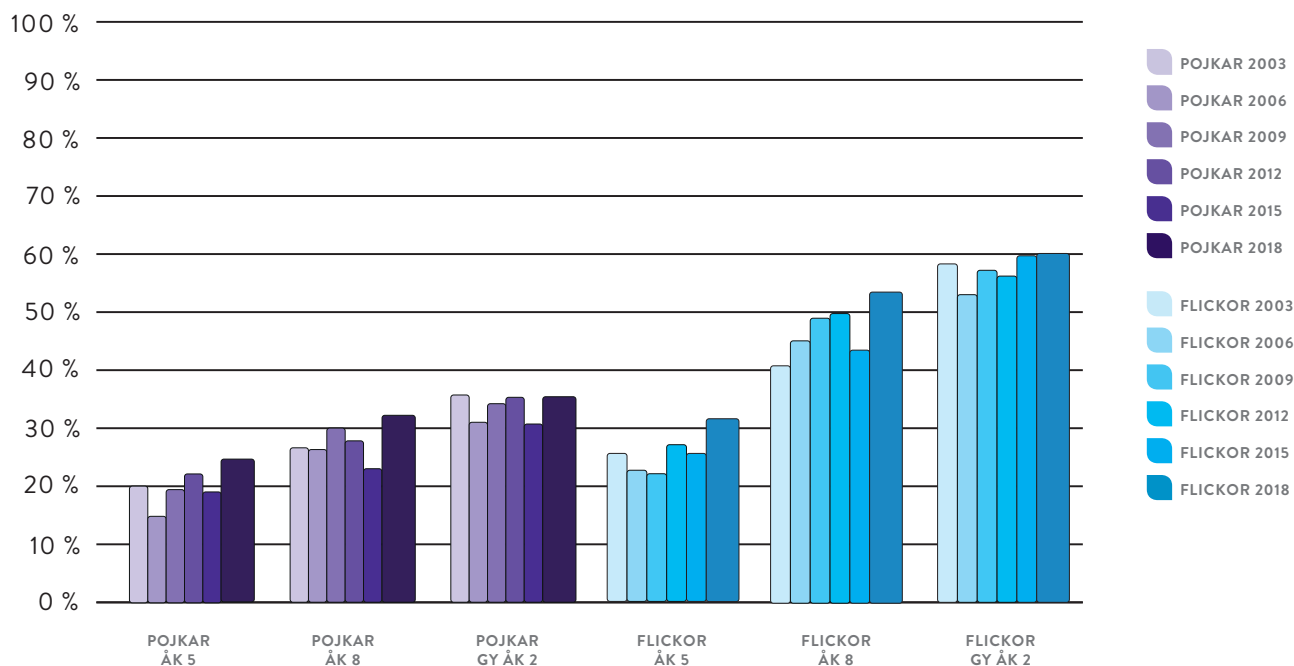
NEDSTÄMDHET

FIGUR 5. ANDELEN SOM KÄNNER SIG NERE/LEDSEN NÅGON GÅNG I VECKAN ELLER OFTARE

ORO/NERVOSITET

FIGUR 6. ANDELEN SOM KÄNNER SIG OROLIG/NERVÖS NÅGON GÅNG I VECKAN ELLER OFTARE

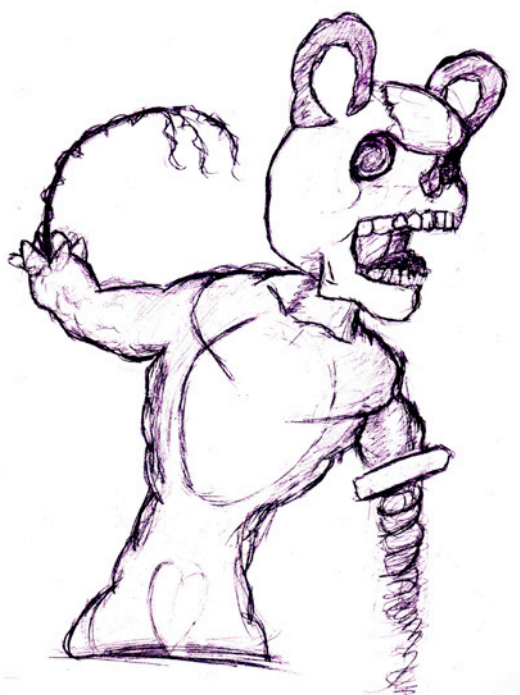
ORO/NERVOSITET

Att känna oro eller nervositet har ökat bland eleverna i åk 5 och 8 sedan undersökningen 2003 (figur 6). Besvaren var vanligare bland flickor än pojkar, och vanligare bland de äldre eleverna jämfört med eleverna i åk 5. Omkring en fjärdedel av pojkarna och en tredjedel av flickorna i åk 5 kände oro/nervositet minst en gång i veckan. Motsvarande för de äldre pojkarna drygt en tredjedel i både åk 8 och gy åk 2. De äldsta flickorna var de som i högst utsträckning upplevde detta besvär, 54 procent i åk 8 och 60 procent i gy åk 2.

SÖMNSVÅRIGHETER

För sömnsvårigheter, här definierat som att ha svårt att somna eller sova, var det till skillnad från flera av de andra psykosomatiska besvaren mer likartat mellan pojkar och flickor och mellan årskurserna (figur 7). Vid undersökningen 2018 rapporterade mellan 40-45 procent av pojkarna sömnsvårigheter, jämfört med 43-49 procent av flickorna. Jämfört med tidigare undersökningar har andelen barn och ungdomar i länet som upplever sömnsvårigheter ökat, framför allt bland pojkarna.

Eleverna fick även svara på frågan hur ofta de känner trötthet. I åk 5 var det omkring en femtedel av eleverna som kände sig trötta i stort sett varje dag, inga skillnader mellan pojkar och flickor. Trötthet var mer förekommande bland de äldre eleverna, där det även fanns tydliga skillnader mellan pojkar och flickor. I åk 8 uppgav en tredjedel av pojkarna och hälften av flickorna att de kände sig trötta i stort sett varje dag. Motsvarande bland gymnasieeleverna var 37 procent av pojkarna och 58 procent av flickorna.

Kevin Aroca Augusto "Trasig"

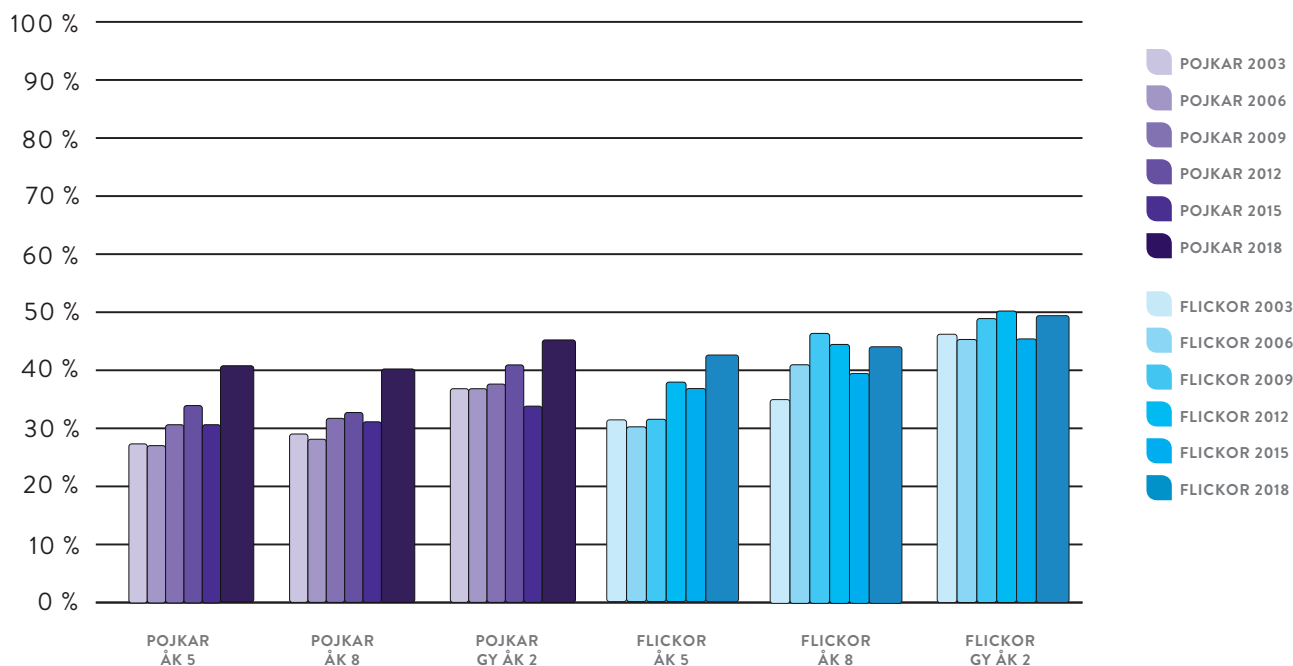

Det är svårt för mig att sova och jag känner mig inte trygg

– ELEV I GY ÅK 2

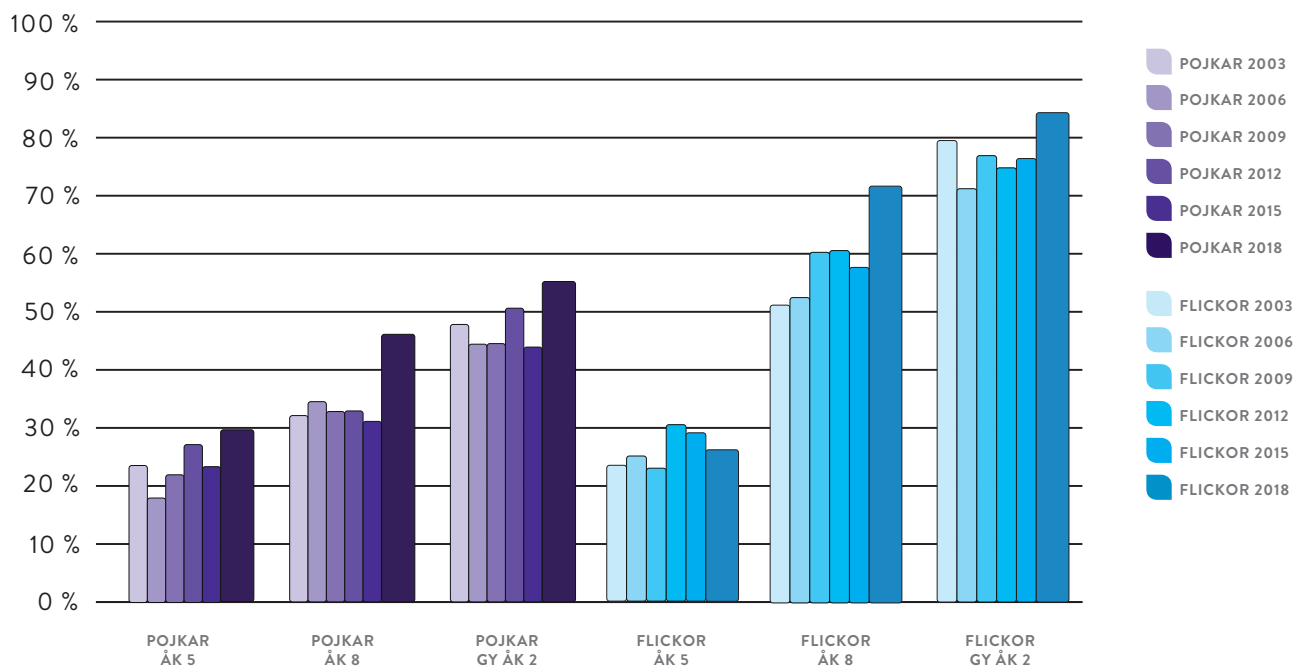
SÖMNSVÅRIGHETER

FIGUR 7. ANDELEN SOM HAR SVÅRT ATT SOMNA/SOVA NÅGON GÅNG I VECKAN ELLER OFTARE

STRESS

FIGUR 8. ANDELEN SOM KÄNNER SIG STRESSADE FÖR NÅGOT NÅGON GÅNG I VECKAN ELLER OFTARE

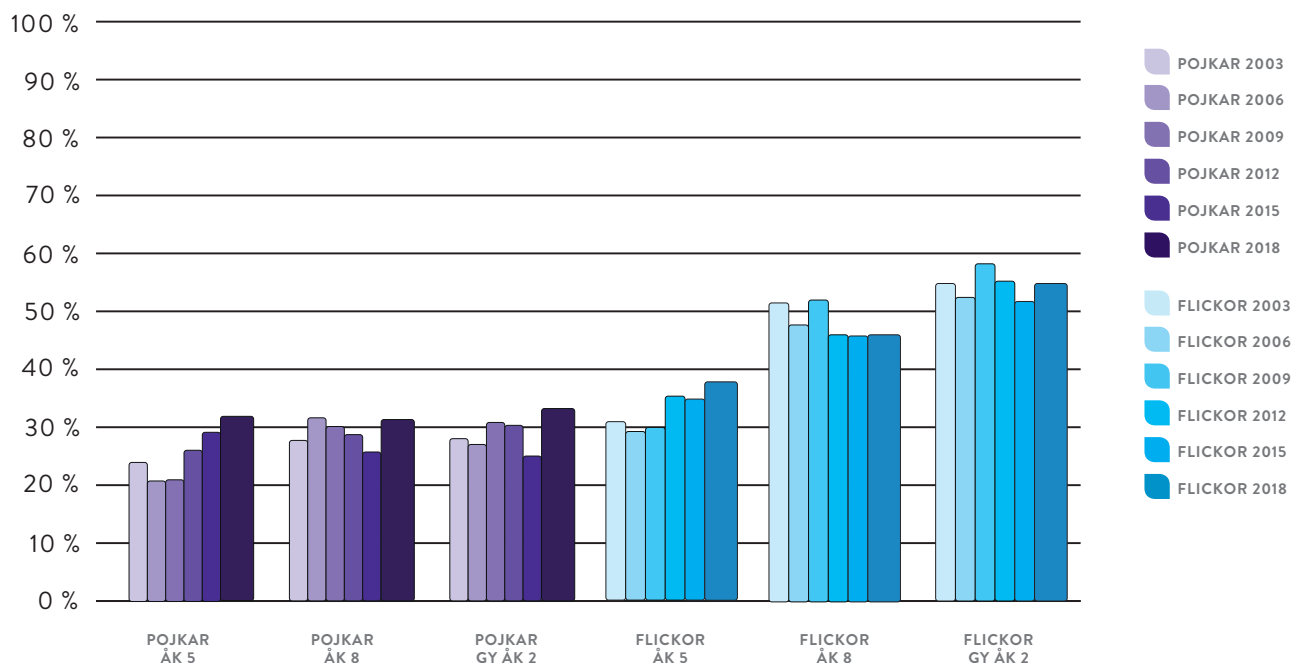
STRESS

Mellan åren 2003-2015 ökade andelen som ofta känt sig stressade endast bland flickorna i åk 5 och 8 (figur 8). Vid undersökningen 2018 ökade dock andelen barn och ungdomar som upplever stress varje vecka i alla grupper förutom flickor i åk 5. Andelen ökade mest bland eleverna i åk 8. För stress fanns en tydlig skillnad mellan årskurserna, äldre elever kände sig stressade i större ut-

sträckning än yngre. Skillnader mellan pojkar och flickor blev tydligt först bland högstadie- och gymnasieeleverna. Trots en ökad andel bland pojkarna rapporterar flickorna fortsatt detta besvär i betydligt högre utsträckning. Det var 46 procent av pojkarna och 72 procent av flickorna i åk 8 kände sig stressade minst en gång i veckan. I gy åk 2 var motsvarande 55 procent av pojkarna och 84 procent av flickorna.

HUVUDVÄRK

FIGUR 9. ANDELEN SOM HAR HUVUDVÄRK NÅGON GÅNG I VECKAN ELLER OFTARE

FYSISKA BESVÄR

I undersökningen mäts fyra olika fysiska besvär: ont i magen, huvudvärk, ont i rygg/nacke/axlar och yrsel. Bland pojkar och flickor i åk 5 var ont i magen och huvudvärk de vanligaste fysiska besvären. Huvudvärk och ont i rygg, nacke eller axlar var de vanligaste besvären i de äldre årskurserna.

ONT I MAGEN

Andelen som hade ont i magen minst en gång i veckan har varierat över tid. Bland pojkarna har det inte varit några större skillnader mellan de olika årskurserna, till skillnad från flickorna där andelen varit högre i de

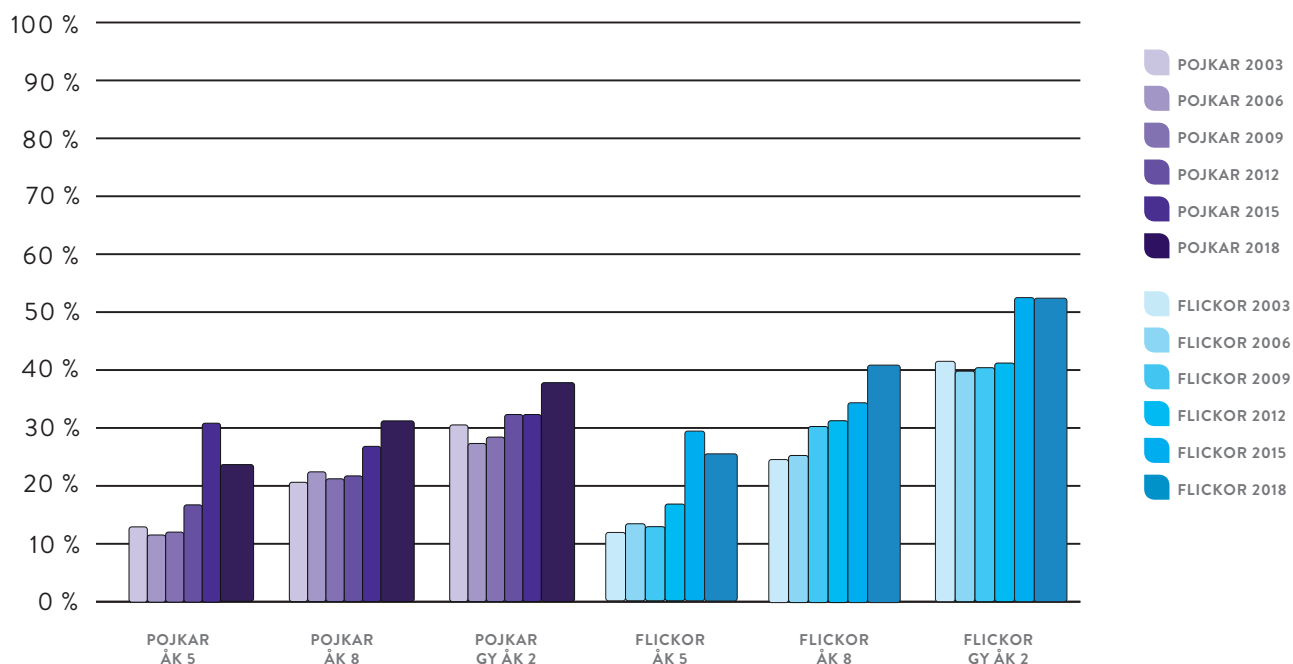
äldre årskurserna. Vid senaste undersökningen, 2018, var det omkring en fjärdedel av pojkarna som hade ont i magen minst en gång i veckan. Bland flickorna var motsvarande 36 procent i åk 5, 40 procent i åk 8 och 46 procent i gy åk 2.

HUVUDVÄRK

Ett av de vanligaste fysiska besvären är huvudvärk och andelen barn och ungdomar som har huvudvärk minst en gång i veckan har generellt sett varit stabil över tid (figur 9). En ökning ses dock bland de yngsta eleverna. Huvudvärk var mer förekommande bland flickorna i

ONT I RYGGEN

FIGUR 10. ANDELEN SOM HAR ONT I RYGGEN, NACKE, AXLAR NÅGON GÅNG I VECKAN ELLER OFTARE

samtliga årskurser och skillnaderna mellan pojkar och flickor ökade i takt med åldern. För pojkarna skiljde sig inte andelen mellan årskurserna, omkring en tredjedel hade huvudvärk minst en gång i veckan. Bland flickorna var motsvarande 38 procent i åk 5, 46 procent i åk 8 och 55 procent i gy åk 2.

ONT I RYGGEN

Att ha ont i rygg, nacke och/eller axlar har ökat i alla årskurser sedan undersökningen 2003 och blivit ett vanligt besvär (figur 10). Vid undersökningen 2018 ses en ökning bland eleverna i åk 8 och pojkar i gy åk 2, däremot minskade besvären för eleverna i åk 5 från undersökningen 2015. Att ha ont i rygg, nacke och/eller axlar var mer förekommande bland de äldre eleverna och det var en tydlig skillnad mellan pojkar och flickor i de äldre årskurserna. Vid senaste undersökningen rapporterade omkring en fjärdedel av eleverna i åk 5 detta besvär, jämfört med 31 procent av pojkarna och 41 procent av flickorna i åk 8 och 38 procent av pojkarna och 52 procent av flickorna i gy åk 2.

YRSEL

Att känna sig yr var mer förekommande bland de äldre eleverna än de yngre, framför allt bland flickorna i de äldsta årskurserna. I åk 5 var det en femtedel av pojkarna och flickorna som kände sig yr minst en gång i veckan. I de äldre årskurserna var det 33 procent av pojkarna och 50 procent av flickorna i åk 8, och i gy åk 2 var det 37 procent av pojkarna och 58 procent av flickorna som uppgav detta. Frågan om yrsel har inte inkluderats frekvent i undersökningen genom åren, vilket gör att det är svårt att göra en jämförelse över tid.

PSYKOSOMATISKA BESVÄR

För att få en bild av hur vanligt det är att en och samma individ har flera psykosomatiska besvär, minst en gång i veckan, presenteras här det sammanlagda antalet för flickor och pojkar i de olika årskurserna (figur 11). Fördelningen av antal skiljde såväl mellan pojkar som flickor och mellan årskurserna. De yngsta eleverna var de som i störst utsträckning inte upplevde några psykosomatiska besvär veckovis, omkring 24 procent. I de äldre årskurserna var de färre som angav att de inte hade några besvär jämfört med eleverna i åk 5. I åk 8 angav 23 procent av pojkarna och elva procent av flickorna detta. Motsvarande i gy åk 2 var 19 procent av pojkarna och fyra procent av flickorna.

Omkring 13 procent av pojkarna och en femtedel av flickorna i åk 5 upplevde 6-9 besvär veckovis. Bland pojkarna i de äldre årskurserna var det omkring var femte elev som upplevde 6-9 besvär veckovis. Motsvarande bland flickorna i samma årskurser var 38 procent i åk 8 och 47 procent i gy åk 2.

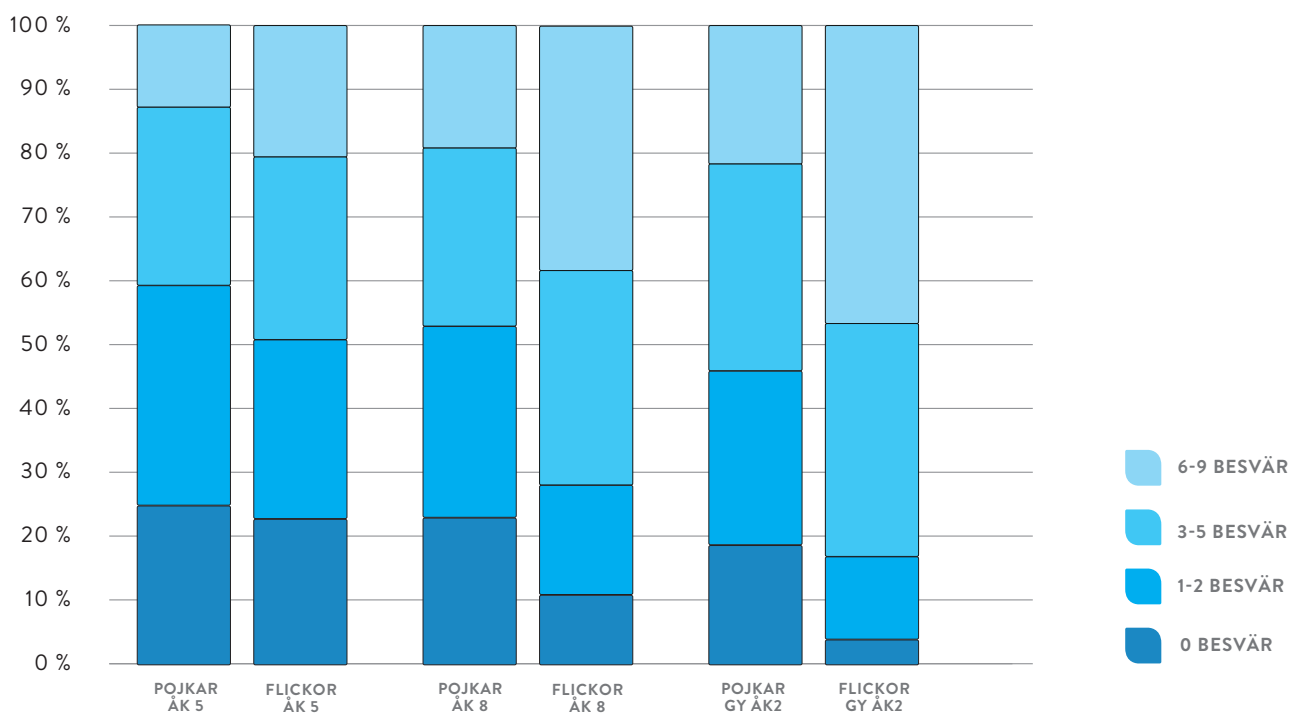
Trots att det är en hög andel elever som upplever flera psykosomatiska besvär är det viktigt att betona att den allmänna hälsan är god. Bland dem som upplevde 6-9 besvär varje vecka angav 81 procent av eleverna i åk 5 att de hade en bra eller mycket bra hälsa. Motsvarande bland de äldre eleverna var 70 procent i åk 8 och 58 procent i gy åk 2.

UTSATTHET

I rapporten ställdes frågor som på olika sätt kan belysa en utsatthet hos barn och ungdomar. De flesta frågor ställdes endast till eleverna i åk 8 och gy åk 2.

PSYKOSOMATISKA BESVÄR

FIGUR 11. ANDELEN MED PSYKOSOMATISKA BESVÄR, KLUSTER UTIFRÅN ANTAL BESVÄR NÅGON GÅNG I VECKAN ELLER OFTARE

Erik Jansson "Utan titel"

VÅLD

I enkäten fick eleverna svara på hur ofta de under de senaste tre månaderna blivit behandlad fysiskt illa av någon vuxen, sett någon i sin familj bli slagen samt om de själv varit våldsamma.

Det var små skillnader mellan pojkar och flickor, samt mellan årskurserna, gällande att ha varit med om att någon vuxen behandlat dem fysiskt illa. Fyra procent av pojkarna och två procent av flickorna i åk 8 och gy åk 2 uppgav att det hänt ofta eller alltid de senaste tre månaderna. Omkring tre procent av pojkarna och två procent av flickorna uppgav att de hade sett någon i sin familj bli slagen, ofta eller alltid, de senaste tre månaderna. Eleverna fick även en fråga om hur ofta de själva varit våldsamma under de senaste tre månaderna. Eleverna i åk 8 upplevde detta i större utsträckning än eleverna i gy åk 2. Omkring åtta procent av eleverna i åk 8 svarade att de ofta eller alltid varit våldsamma, något fler pojkar än flickor. Motsvarande i gy åk 2 sju procent av pojkarna och fyra procent av flickorna.

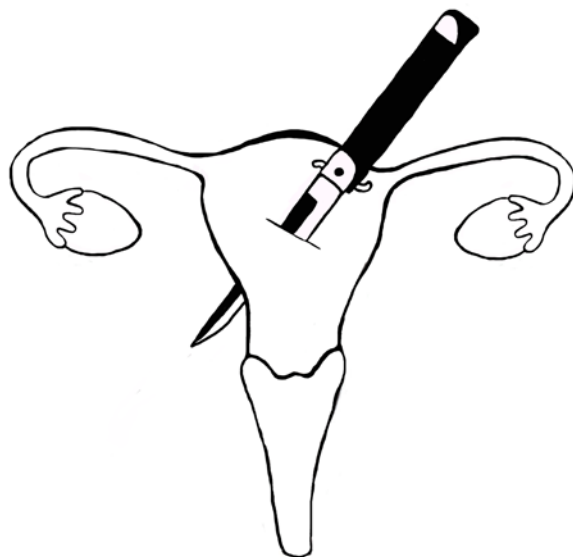
I alla årskurser kände flickorna oftare oro för att bli utsatt för mobbning eller misshandel än pojkarna. Mellan sex och åtta procent av flickorna hade, ofta eller alltid, känt oro för detta den senaste tiden. Bland pojkarna var motsvarande mellan fyra och sex procent. Det var omkring sex procent av flickorna och fyra procent av pojkarna som den senaste tiden känt oro över att någon i familjen dricker för mycket alkohol.

SEXUELL UTSATTHET

En fjärdedel av flickorna i åk 8 och 42 procent av flickorna i gy åk 2 uppgav att de någon gång blivit tafsade på eller tvingade att ta på någon annan på ett sexuellt sätt mot sin vilja. Av dem var det omkring två procent som hade varit utsatta för detta många gånger. Bland pojkarna var det fem procent i åk 8 och elva procent i gy åk 2 som varit sexuellt utsatta någon gång och mellan en och två procent uppgav att det hänt många gånger.

Många barn och ungdomar är aktiva på sociala medier dagligen (se Fritidsvanor). I enkäten fick eleverna svara på frågan Har någon sökt kontakt med dig på sociala medier i sexuellt syfte utan att du velat det? Detta var förekommande bland pojkar och flickor i alla årskurser. Bland eleverna i åk 5 var det en tiondel som varit med om detta minst en gång, omkring två procent av dem hade varit utsatt för detta flera gånger. Bland de äldre eleverna var det fler flickor än pojkar som varit med om detta. Bland pojkarna i åk 8 var det 13 procent och för pojkar i gy åk 2 var det 16 procent. Motsvarande för flickorna var 30 procent i åk 8 och 44 procent i gy åk 2. Av dem som blivit kontaktade flera gånger mot sin vilja var det för flickor 18 procent i åk 8 och 30 procent i gy åk 2. Motsvarande bland pojkarna var fem procent i åk 8 och tio procent i gy åk 2.

Fler flickor än pojkar känner också en oro för att bli utsatta för sexuella övergrepp. Elva procent av flickorna i åk 8 och 15 procent av flickorna i gy åk 2 hade den senaste tiden, ofta eller alltid, känt oro för detta. För pojkarna i samma årskurser var motsvarande omkring tre procent.

Hilda Peltomaa Åström "Mensvärk"

Jag hatar mig själv så grovt mycket och min kropp så jag vågar inte visa mig i omklädningsrummet. Hatar att tvingas redovisa i skolan för jag har social ångest som förstört mitt liv. Lite av alla mina problem.

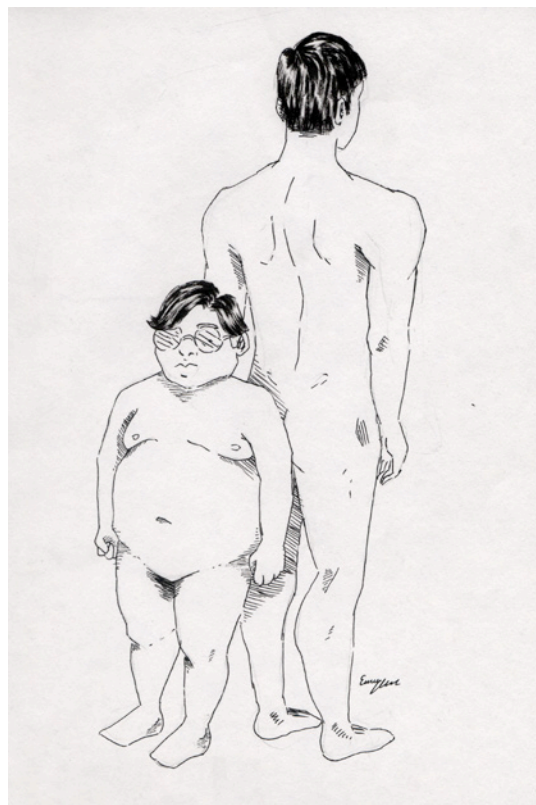
– ELEV I ÅK 8

SJÄLVSKADA

I undersökningen 2018 ställdes för första gången en fråga om att skada sig själv. Det var fler flickor än pojkar som angav att de någon gång medvetet skadat sig själva. Däremot var det inga skillnader mellan årskurserna. 15 procent av pojkarna och 32 procent av flickorna uppgav att de hade skadat sig själva medvetet minst en gång. Av dem hade sju procent av pojkarna och 18 procent av flickorna skadat sig själva flera gånger.

ÖVERVIKT OCH FETMA

Eleverna angav sin längd och vikt i enkäten. Utifrån uppgifterna har ISO-BMI räknats ut för flickor respektive pojkar och ungefärlig ålder. Det var ett stort internt bortfall så resultatet hur utvecklingen varit över tid ska tolkas försiktigt. Övervikt och fetma var vanligare bland pojkar än bland flickor (figur 12). I jämförelse med första undersökningen 2003 har en ökning skett framför allt bland pojkar, men även för flickor i åk 8 och gy åk 2, men en minskning för flickor i åk 5.

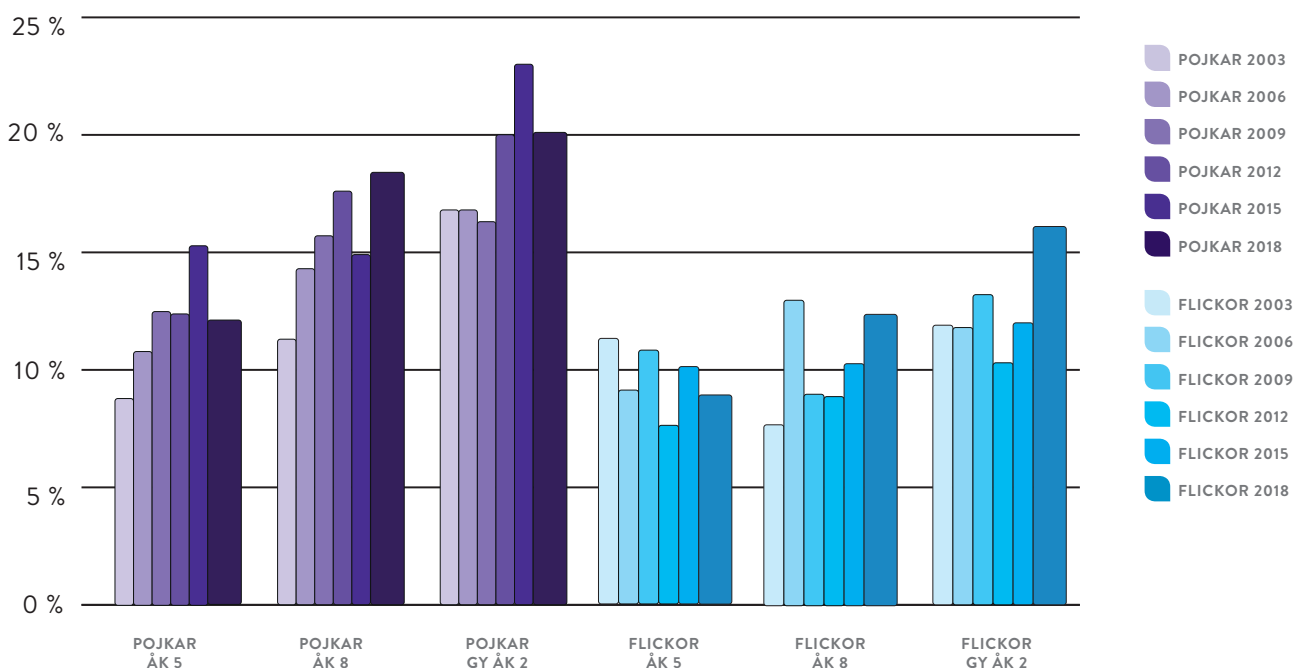
Emma Chen Karlsson "Helan och Halvan"

KROPPSUPPFATTNING

Under ungdomstiden förändras kroppen mycket och det är oftast under denna period i livet som kroppens utseende börjar bli viktigt för individen. Kroppens utseende och hur individen ser på sin kropp påverkar även barns och ungdomars självkänsla och välbefinnande. I enkäten ställdes frågor om hur eleverna ser på sitt utseende, sin kropp och sin vikt.

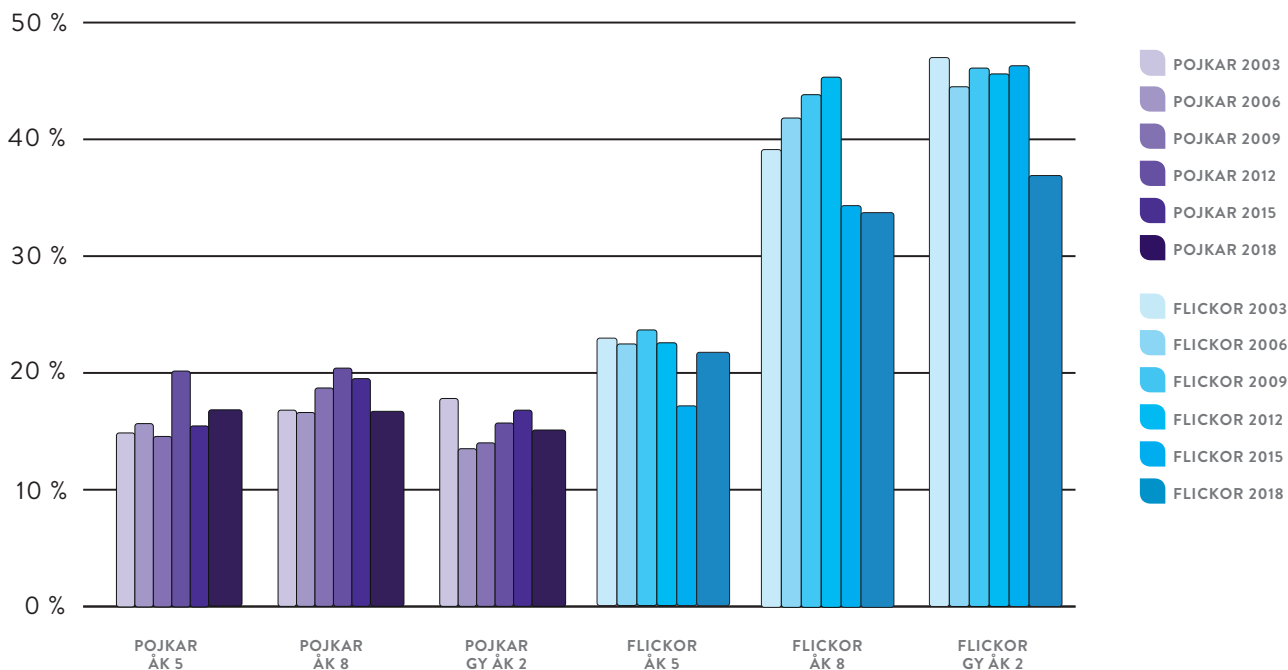
ÖVERVIKT/FETMA

FIGUR 12. ANDELEN SOM HAR ÖVERVIKT ELLER FETMA

VILL GÅ NER I VIKT

FIGUR 13. ANDELEN SOM VILL GÅ NER I VIKT (EJ BANTAR)

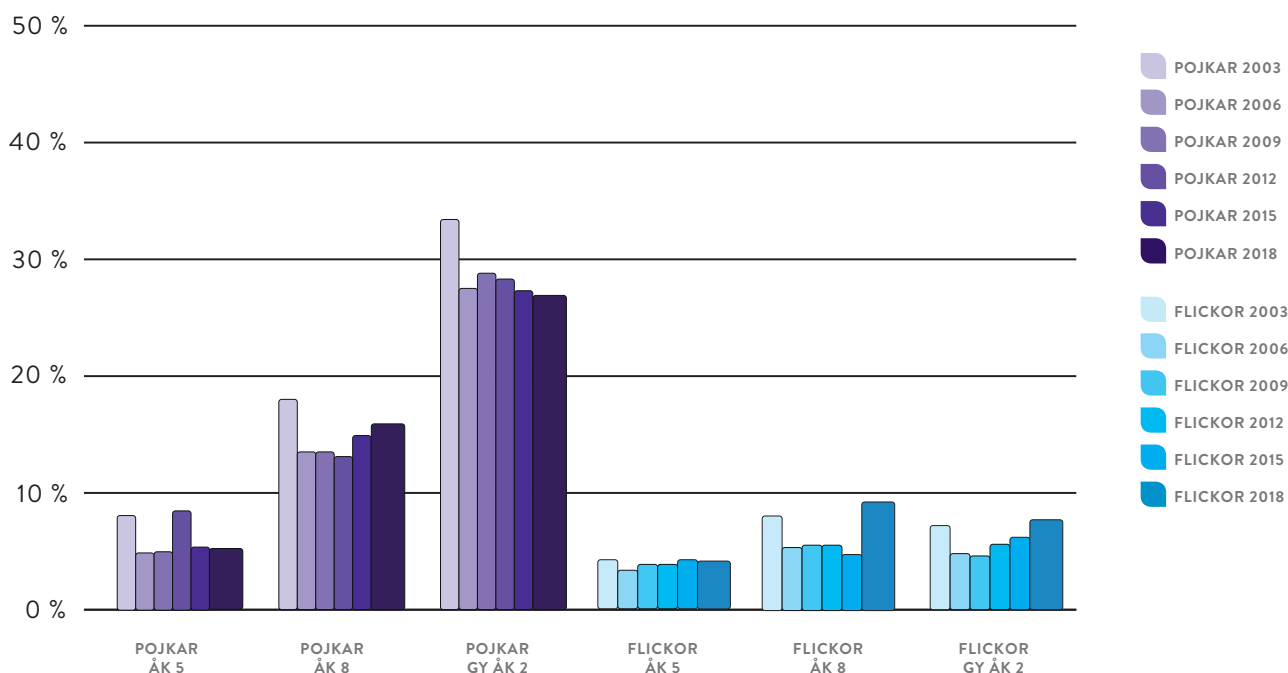
Drygt 60 procent av eleverna i åk 5 tyckte att de såg bra ut (ganska eller mycket). Bland de äldre eleverna var det färre som tyckte att de såg bra ut och det fanns tydliga skillnader mellan pojkar och flickor. Omkring hälften av pojkarna och 40 procent av flickorna i åk 8 och gy åk 2 tyckte att de såg bra ut. Omvänt så var det fler flickor än pojkar, i alla årskurser, som inte tyckte att de såg bra ut. Flickorna i de äldsta årskurserna angav detta i högst

utsträckning, omkring 27 procent. Bland pojkarna i samma årskurser var det tolv procent. Bland elever i åk 5 var det åtta procent av pojkarna och 14 procent av flickorna som inte tyckte att de såg bra ut.

På frågan om hur eleverna ser på sin kropp svarade pojkarna i högre utsträckning än flickorna att de tycker att de är lagom. I de äldre årskurserna var det även fler

VILL GÅ UPP I VIKT

FIGUR 14. ANDELEN SOM VILL GÅ UPP I VIKT

pojkar än flickor som upplevde sig för smala, omkring en femtedel av pojkarna i åk 8 och en fjärdedel av pojkarna i gy åk 2 angav detta. Motsvarande bland flickorna i samma årskurser var omkring tolv procent. I åk 5 var det nio procent av pojkarna och flickorna som upplevde sig vara för smala. Omvänt så upplevde fler flickor än pojkar att de var för tjocka, tydliga könsskillnader i alla årskurser. I åk 5 upplevde 17 procent av pojkarna och 26 procent av flickorna att de var för tjocka. Flickorna i de äldsta årskurserna var de som i högst utsträckning upplevde sig för tjocka, 40 procent i åk 8 och 47 procent i gy åk 2, jämfört med omkring 23 procent bland pojkarna i samma årskurser. Sett över tid så har kroppsfattningen ändrats bland de äldre elever, för eleverna i åk 5 syns ingen större skillnad mellan åren. För pojkarna i åk 8 och gy åk 2 har andelen som upplever sig för smala minskat sedan undersökningen 2003, dock har utvecklingen gått upp och ner genom åren. Den tydligaste trenden syns för flickorna i åk 8 och gy åk 2 där det är en mindre andel som upplever sig för tjocka jämfört med tidigare undersökningar. För flickorna i dessa årskurser har samtidigt andelen som upplever sig för smala ökat, framför allt jämfört med undersökningen 2015.

I enkäten ställdes också en fråga om att medvetet försöka förändra sin vikt. Det var omkring fem procent bland eleverna i åk 5 som uppgav att de medvetet försökte gå ner i vikt. I de äldre årskurserna var det mellan 7 och 12 procent, något högre andel bland flickorna än pojkarna. Det var en betydligt högre andel som svarade att de inte bantade just nu men ville gå ner i vikt, framför allt bland

flickorna (figur 13). Omkring var femte flicka i åk 5 och drygt var tredje i de äldre årskurserna svarade. Det är en betydligt lägre andel som vill gå ner i vikt bland flickor i åk 8 och gy åk 2 jämfört med tidigare undersökningar. Omkring 16 procent av pojkarna i alla årskurser svarade att de ville gå ner i vikt.

Omvänt så svarade pojkarna i högre utsträckning än flickorna att de ville gå upp i vikt (figur 14). 16 procent av pojkarna i åk 8 och 27 procent av pojkarna i gy åk 2 svarade detta, jämfört med omkring åtta procent av flickorna i samma årskurser. Bland eleverna i åk 5 fanns inga tydliga könsskillnader, omkring fem procent svarade att de ville gå upp i vikt.

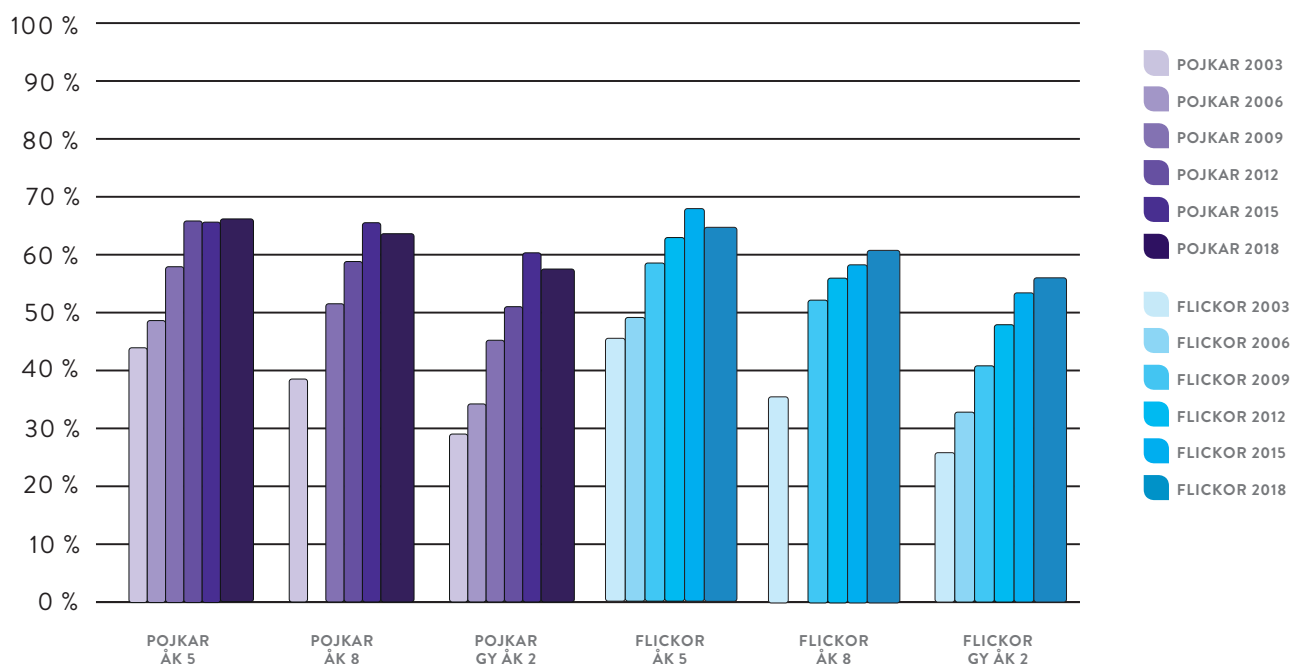
TANDHÄLSA

I enkäten ställdes frågor om tandhälsa utifrån hur ofta eleverna borstar tänderna och om de har lagt några hål. Andelen elever som aldrig lagt hål har ökat för varje gång som undersökningen genomförts (figur 15). En liten minskning kan ses vid senaste undersökningen (2018) för flickor i åk 5, pojkar i åk 8 och gy åk 2. I alla årskurserna var det en något högre andel av pojkarna som aldrig har lagt hål jämfört med flickorna.

Det skiljde en del på vanan att borsta tänderna. Omkring 80 procent av flickorna i alla årskurser borstade tänderna minst två gånger om dagen. Pojkarna borstade tänderna mer sällan ju äldre de blir, i gy åk 2 var det 64 procent som borstade tänderna minst två gånger om dagen. Motsvarande bland pojkarna i åk 5 var 78 procent.

ALDRIG LAGAT HÅL

FIGUR 15. ANDELEN SOM ALDRIG LAGAT HÅL I TÄNDERNA

* SAKNAR DATA FRÅN 2006 FÖR ÅK 8

LEVNADSVANOR

Många levnadsvanor som har betydelse för hälsan grundläggs tidigt i livet. Levnadsvanorna under barn- och ungdomsåren påverkar även individens framtida hälsa och hälsorelaterade beteenden.

I enkäten ställdes frågor om matvanor, fysisk aktivitet, sömnvanor, alkohol-, tobak-, dopning- och narkotikabruk, spel om pengar och sexuell hälsa. I detta kapitel presenteras delar av resultatet. Se bilaga 1 för mer detaljerat resultat.

SAMMANFATTNING

Jämfört med tidigare undersökningar äter barn och ungdomar mindre frukt och grönsaker. Eleverna i åk 5 åt frukt och grönsaker dagligen i högre utsträckning än de äldre eleverna. Flickorna hade en högre konsumtion av frukt och grönsaker än pojkarna, framför allt i de äldre årskurserna. Omvänt så hade pojkarna ett högre intag av godis och läsk. Sett över tid har intaget av godis och läsk minskat bland både pojkar och flickor i alla årskurser. Att dricka energidryck var vanligare bland de äldre eleverna, och vanligare bland pojkar än flickor i alla årskurser.

Få elever kom upp i de nationella rekommendationerna om fysisk aktivitet minst 60 minuter per dag, däremot var det en betydligt högre andel som var fysiskt aktiv minst fem dagar i veckan. För fysisk aktivitet minst fem dagar i veckan har det varit en positiv utveckling bland eleverna i åk 5 och 8 och en negativ utveckling för eleverna i gy åk 2. Flickor i gy åk 2 är de som är fysiskt aktiva i minst utsträckning.

Den positiva trenden med att allt färre ungdomar röker har nu avstannat, och vid den senaste undersökningen var andelen i stor sett densamma som för 2015. Det finns inte längre någon större skillnad mellan pojkar och flickors rökvanor. Det ses en ökning av användande av e-cigarett för elever i både åk 8 och gy åk 2. Genom åren har det varit en trend med att allt fler ungdomar väljer att avstå från alkohol. Vid senaste undersökningen syns dock en minskning av andelen elever i åk 8 som aldrig druckit alkohol. Ungefär en tredjedel av gymnasieeleverna har druckit sig full fyra gånger eller mer, vilket är en minskning över tid. För alkoholkonsumtion fanns det inga större skillnader mellan pojkar och flickor.

Omkring en tiondel av flickorna och 14 procent av pojkarna i gy åk 2 har någon gång använt narkotika. Det var betydligt fler pojkar än flickor som deltagit i spel om pengar. En ny fråga för 2018 handlade om spel om pengar via data- eller mobilspel, även detta var betydligt vanligare bland pojkarna.

Meja Johansson "Päron"

MATVANOR

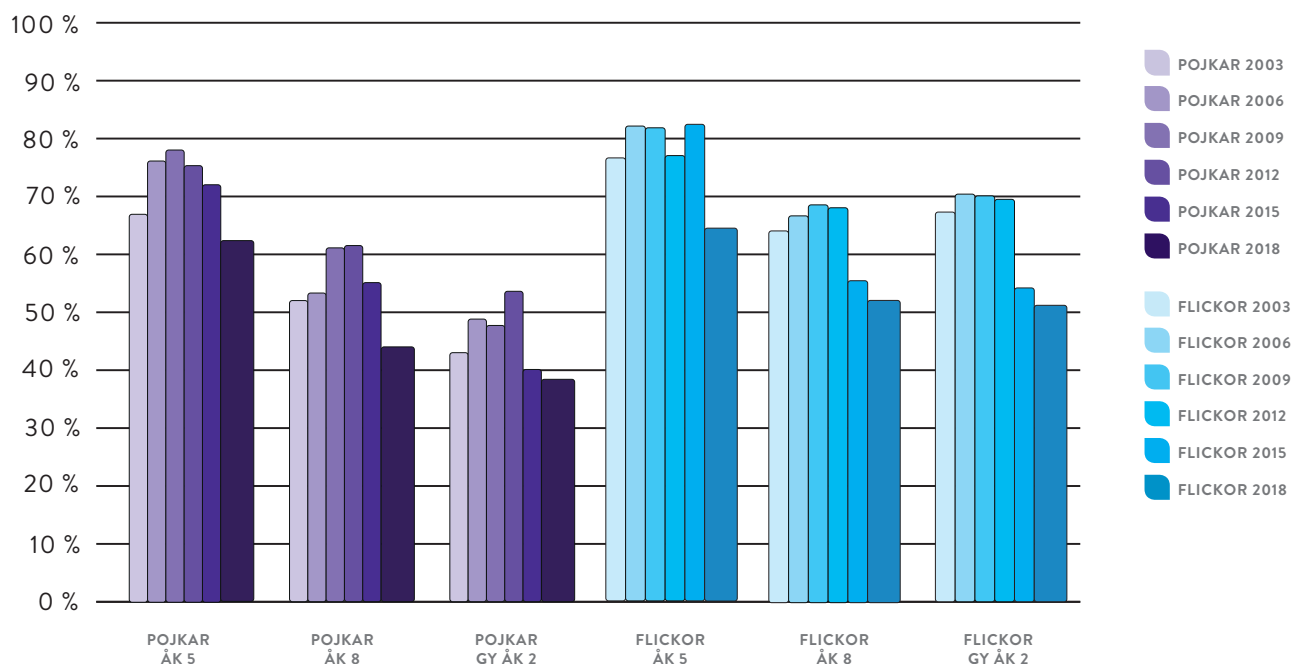
I enkäten fick eleverna besvara frågor om måltidsvanor och hur ofta de åt olika sorters livsmedel.

Inför undersökningen 2015 reviderades antalet svarsalternativ för olika sorters livsmedel från sju till fem, vilket gör att skillnader i resultatet från åren tidigare ska tolkas med försiktighet. Skillnader mellan 2015 och 2018 ger därför säkrast jämförelse. Svarsalternativen vid senaste undersökningen var Varje dag, Flera gånger i veckan, En gång i veckan, Flera gånger i månaden, Sällan/aldrig.

MÅLTIDSVANOR

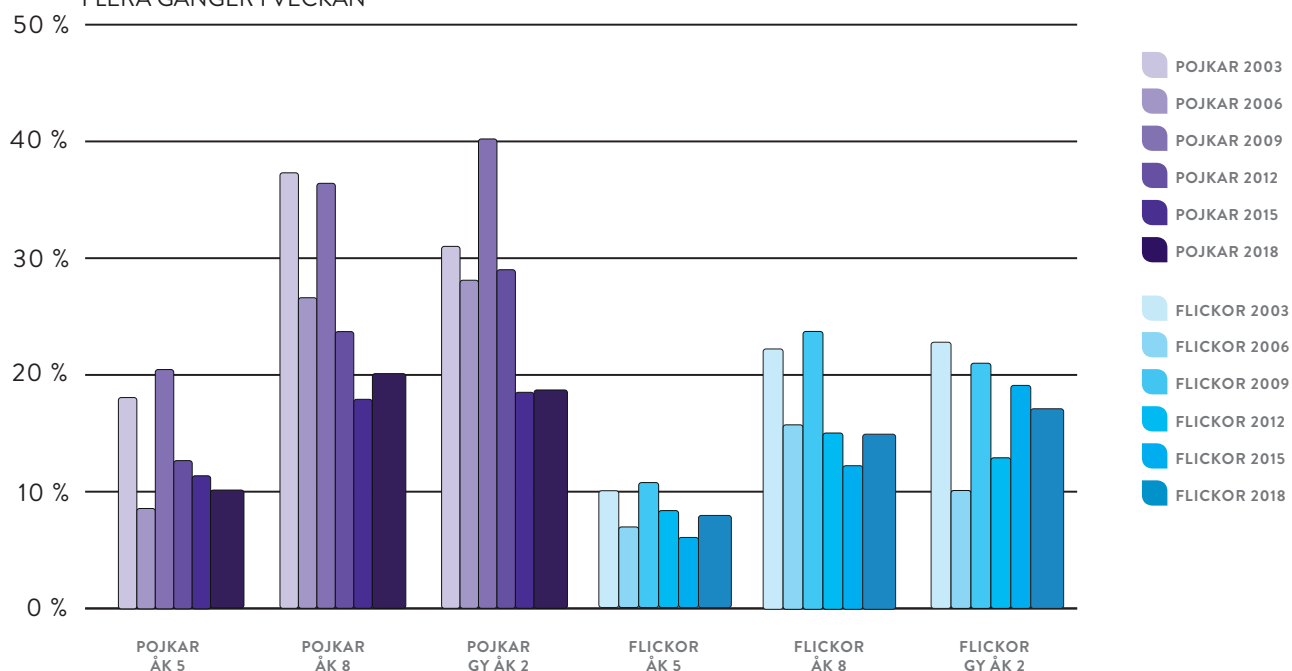
Vanan att äta frukost sjunker ju äldre eleverna blir. I åk 5 uppgav 80 procent att de äter frukost varje dag, jämfört med 49 procent i gy åk 2. I åk 5 var det två procent som aldrig äter frukost vilket ökade till omkring nio procent i gy åk 2.

Att äta sig mätt i skolmatsalen alla skoldagar i veckan gjorde mellan 23 och 30 procent, det varierade inte så mycket mellan årskurserna men något fler pojkar än flickor. Mellan 45 och 60 procent av alla elever äter lagad mat på kvällen varje dag. Mellan en och två procent äter aldrig lagad mat på kvällen.

FRUKT OCH GRÖNSAKER**FIGUR 16. ANDELEN SOM ÄTER FRUKT OCH/ELLER GRÖNSAKER DAGLIGEN****FRUKT OCH GRÖNSAKER**

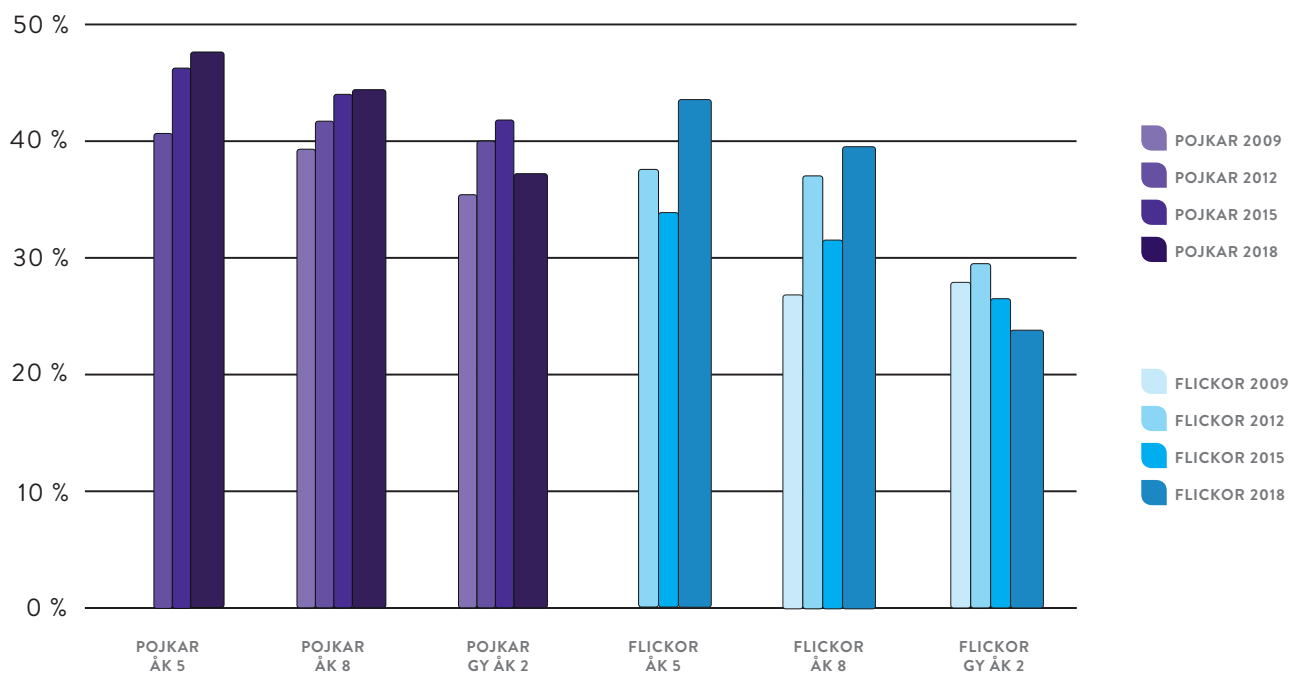
Livsmedelsverket rekommenderar att barn från tio års ålder äter 500 gram frukt och grönsaker per dag. I enkäten ställs frågan om hur ofta (inte hur mycket) eleverna ätit frukt och grönsaker, vilket gör att det inte går att beräkna hur många som kommer upp i rekommendationerna.

Sett utifrån det sammanlagda dagliga intaget av frukt och grönsaker skiljde det sig åt mellan årskurserna och mellan pojkar och flickor (figur 16). Flickor i åk 5 var de som i störst utsträckning angav att de åt frukt och grönsaker varje dag, 64 procent, även om det ses en stor minskning sedan undersökningen 2015. För pojkarna i åk 5 var motsvarande resultat 62 procent, även här ses

GODIS OCH LÄSK**FIGUR 17. ANDELEN SOM ÄTER GODIS OCH DRICKER LÄSK DAGLIGEN ELLER FLERA GÅNGER I VECKAN**

FYSISKT AKTIV

FIGUR 18. ANDELEN SOM ÄR FYSISKT AKTIV MINST 1 TIMME DAGLIGEN 5-7 DAGAR I VECKAN

* SAKNAR DATA FRÅN 2009 ÅK 5

en minskning sedan 2015. Bland elever i åk 8 var det 44 procent av pojkarna och 52 procent av flickorna som åt frukt och grönsaker dagligen. I gy åk 2 var intaget något lägre, framför allt bland pojkarna.

GODIS OCH LÄSK

Mellan två och fyra procent av eleverna åt godis varje dag, vilket inte är någon större förändring över tid. Ju äldre eleverna blir desto vanligare var det att äta godis flera gånger i veckan och flickor äter något oftare godis än pojkarna. Att dricka läsk var vanligare bland pojkarna än flickorna i alla årskurser.

Sett till det sammantagna intaget var det, i alla årskurser, en något högre andel pojkarna än flickorna som både äter godis och dricker läsk dagligen eller flera gånger i veckan (figur 17). Det var tio procent av pojkarna och åtta procent av flickorna i åk 5 som angav detta. Andelen ökade i gy åk 2 där 19 procent av pojkarna och 17 procent av flickorna angav att de åt godis och drack läsk dagligen eller flera gånger i veckan. Över tid har andelen minskat för både pojkarna och flickorna i alla årskurser sedan första undersökningen 2003.

ENERGIDRYCK

I enkäten ställdes även frågan om hur ofta eleverna drack energidryck, t.ex. Nocco, Monster eller Red Bull. Att dricka energidryck var vanligare bland pojkarna än flickorna, framför allt i de äldre årskurserna. I åk 5 var det fyra procent av pojkarna och två procent av flickorna som drack energidryck dagligen eller flera gånger i veckan. Det var betydligt vanligare bland de äldre eleverna. 20 procent av pojkarna och tolv procent av flickorna i åk 8, och 29

procent av pojkarna och 15 procent av flickorna i gy åk 2 drack energidryck dagligen eller flera gånger i veckan.

FYSISK AKTIVITET

De nationella rekommendationerna för fysisk aktivitet för barn och ungdomar mellan 6-17 år är att de bör vara fysiskt aktiva minst 60 minuter per dag. Det är svårt att via enkätfrågor fånga upp i vilken omfattning barn och

Iris Mistelska Strandqvist "Tallriksmodellen"

ungdomar är fysiskt aktiva. Troligtvis ger inte den här typen av undersökningar en heltäckande bild. Frågan reviderades 2009, varför det inte finns någon jämförelse med tidigare år. I enkäten ställdes frågan Hur ofta rör du på dig så att du blir andfädd eller svettig sammanlagt minst 1 timme/dag en vanlig vecka, inkl. skolidrott? (ex cyklar, promenerar, dansar eller tränar).

Det var få elever som når upp till de nationella rekommendationerna om en timmes fysisk aktivitet dagligen. Att vara fysiskt aktiv dagligen minskar i takt med åldern. I åk 5 var 16 procent av pojkarna och elva procent av flickorna aktiva så ofta. I åk 8 var det 16 procent av pojkarna och åtta procent av flickorna, en ökning av andelen pojkar jämfört med tidigare år, och i gy åk 2 var det tolv respektive fyra procent. För flickorna i gy åk 2 syns en tydlig nedgång i andelen som varit fysiskt aktiva en timme dagligen, jämfört med tidigare år.

Även om det är få elever som kommer upp i rekommendationerna för fysisk aktivitet, så var betydligt fler barn och ungdomar i länet fysiskt aktiva minst fem dagar i veckan (figur 18). De yngre eleverna var fysiskt aktiva minst fem dagar i veckan i större utsträckning än de äldre eleverna. Pojkar var i fysiskt aktiva i större utsträckning än flickor i samtliga årskurser.

I enkäten 2018 ställdes även frågor om träning och stillasittande fritid. Bland pojkar och flickor i åk 5 var tio respektive fem procent stillasittande sammanlagt mer än fem timmar efter en dag i skolan. Omkring 16 procent av eleverna i åk 8 och gy åk 2 uppgav att de var stillasittande. Det fanns inga större skillnader mellan pojkar och

flickor. Att träna varje vecka var något vanligare bland de yngre eleverna jämfört med de äldre. För eleverna i åk 5 och åk 8 fanns det inga tydliga skillnader mellan pojkarna och flickorna, 85 procent i åk 5 och 81 procent i åk 8 uppgav att de tränade minst någon gång i veckan. För de äldsta eleverna fanns det en skillnad mellan pojkar och flickor, 81 respektive 72 procent, tränade varje vecka.

SÖMNVANOR

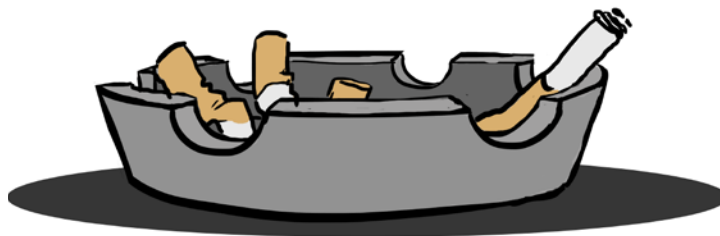
Sömnbahovet varierar för barn och ungdomar i olika åldrar. Uppskattningsvis behöver barn och ungdomar från 12 år och uppåt 8-9 timmars sömn, men en del har ett större sömnbahov under puberteten. I enkäten har eleverna fått uppskatta hur många timmar de i genomsnitt sover per natt på vardagar respektive helger. På vardagarna uppskattade drygt hälften av pojkarna och flickorna i åk 5 att de sov 9 timmar eller mer. Bland elever i åk 8 och gy 2 rapporterade omkring hälften att de vanligen sov mellan 7-8 timmar. Omkring 10 procent av eleverna i åk 5 sov 6 timmar eller mindre på vardagarna. Eleverna i gy åk 2 var de som i högst utsträckning sov 6 timmar eller mindre på vardagarna, 44 procent angav detta.

Bland eleverna i åk 5 var det ingen större skillnad mellan andelen som sov 9 timmar eller mer på vardagarna och helgerna, det var drygt hälften som gjorde detta även på helgen. Däremot var det en högre andel som sov 6 timmar eller mindre, 22 procent av pojkarna och 15 procent av flickorna i åk 5 uppgav detta. På helgerna var det mellan 54 och 60 procent av eleverna i gy åk 2 som sov 9 timmar eller mer, och mellan 12 och 19 procent sov 6 timmar eller mindre.

TOBAKSVANOR

RÖKNING

Andelen som röker har minskat för såväl pojkar som flickor i åk 8 och gy åk 2 sedan första undersökningen 2003 (figur 19). Den positiva utvecklingen har dock avstannat och vid den senaste undersökningen (2018) var andelen som rökte i stort sett lika stor som 2015. Det finns inte längre någon större skillnad mellan pojkar och flickors rökvanor, däremot var det betydligt fler som röker i gy åk 2 än i åk 8. Det var drygt två procent som röker i åk 8 jämfört med drygt tio procent i gy åk 2. Endast enstaka elever i åk 5 uppgav att de röker, varför de inte finns med i figuren.

Lovisa Andersson "Askfat"

Andelen som uppgav att de aldrig rökt har ökat sedan undersökningen 2003. Vid senaste undersökningen var det 84 procent av eleverna i åk 8 och för gy åk 2 var motsvarande resultat 51 procent för pojkar och 58 procent för flickor. En liten minskning ses sedan 2015.

De elever som uppgav att de rökte fick svara på följdfrågor. I gy åk 2 uppgav omkring var fjärde elev som rökte att de ville sluta. I åk 8 uppgav hälften av pojkarna som rökte att de ville sluta röka men inte just nu, bland pojkarna i gy åk 2 var motsvarande andel 36 procent. För flickorna i samma årskurser var det omkring 62 procent som ville sluta röka men inte just nu. Eftersom svarsalternativen ändrades vid 2018 års undersökning kan ingen jämförelse göras över tid. De elever som rökte fick även frågan om någon av deras föräldrar kände till detta. I åk 8 svarade 41 procent av pojkarna och 26 procent av flickorna att deras någon av deras föräldrar kände till att de rökte. Motsvarande i gy åk 2 var 54 procent av pojkarna och 43 procent av flickorna.

VATTENPIPA

Frågan om att röka vattenpipa ställdes för första gången 2009. För eleverna i åk 8 har andelen som rökt vattenpi-

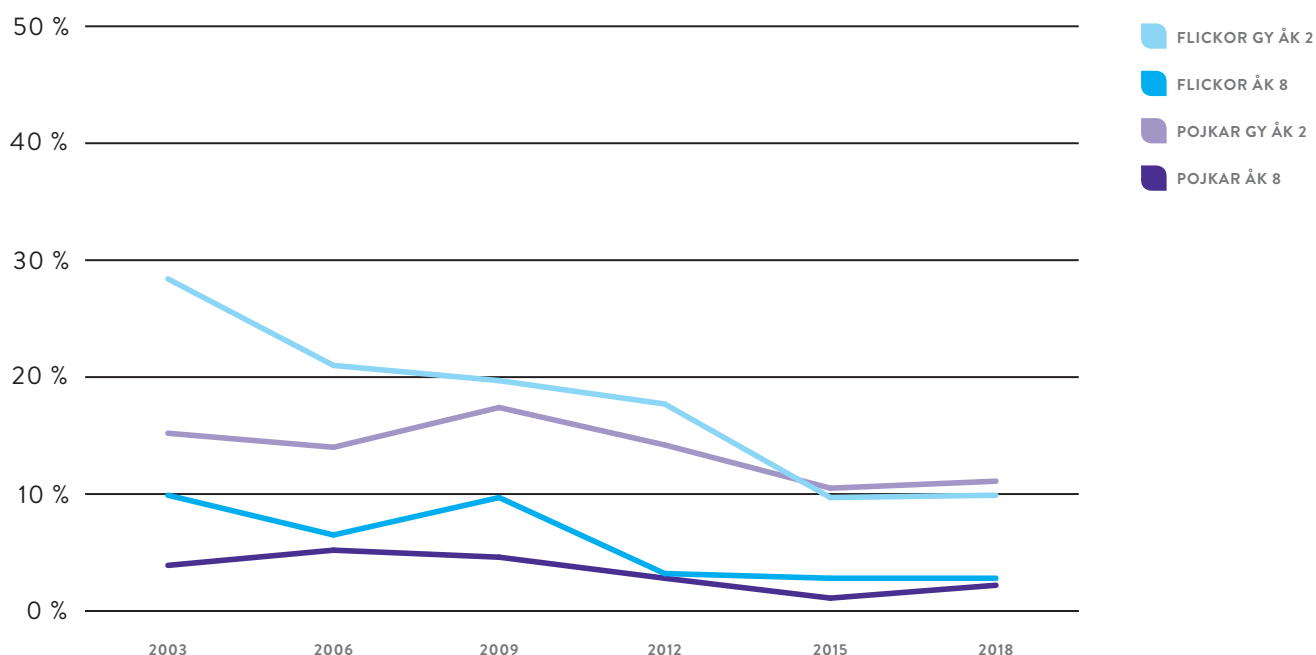
pa varit i stort sett densamma sedan dess, omkring elva procent bland både pojkar och flickor. I senaste undersökningen (2018) var det en tredjedel av pojkarna och en femtedel av flickorna i gy åk 2 som rökt vattenpipa vilket är en minskning jämfört med tidigare undersökningar. Vanligast var att eleverna rökte vattenpipa med nikotin, men många var inte medvetna om de rökte med eller utan nikotin.

E-CIGARETT/VAPING

Vid undersökningen 2015 ställdes för första gången frågan om att röka e-cigarett, som även kallas för vaping. Det ses en ökning av användande av e-cigarett för elever i både åk 8 och gy åk 2. I åk 8 var det 26 procent av pojkarna och 18 procent av flickorna som någon gång rökt e-cigarett, jämfört med 17 respektive 13 procent vid förra undersökningen. Bland gymnasieeleverna var det 46 procent av pojkarna och 30 procent av flickorna som någon gång rökt e-cigarett, vilket var en ökning från 35 respektive 23 procent sedan 2015.

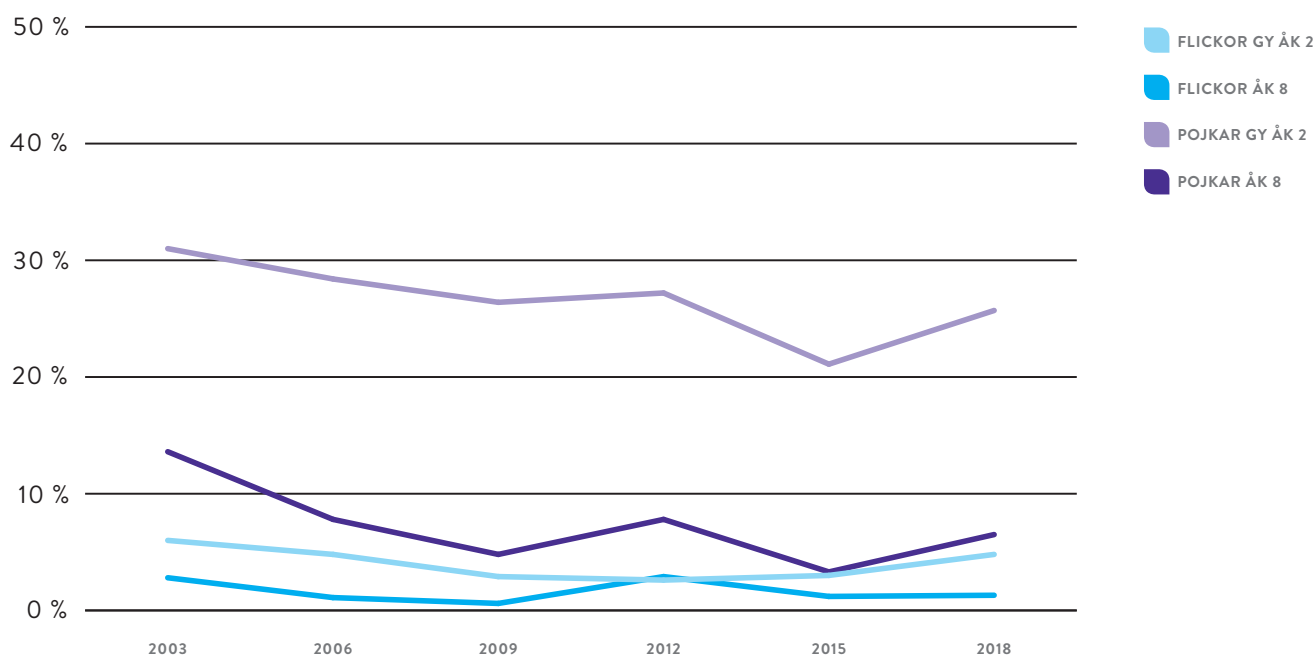
RÖKER

FIGUR 19. ANDELEN SOM RÖKER, OAVSETT HUR OFTA OCH HUR MYCKET

SNUSAR

FIGUR 20. ANDELEN SOM SNUSAR, OAVSETT HUR OFTA

SNUSNING

Tidigare har utvecklingen visat på en minskning av andelen som snusar bland både pojkar och flickor (figur 20). Denna positiva trend bröts emellertid vid undersökningen 2018 eftersom snusning ökade bland pojkar i åk 8 och för både pojkar och flickor i gy åk 2. Bland flickor i åk 8 var det oförändrat. Mellan åk 8 och gy åk 2 ökade snusvanorna mycket för pojkar från drygt sex procent till nästan 26 procent. Av flickorna uppgav en procent i åk 8 och fem procent i gy åk 2 att de snusade.

I åk 5 var det omkring tio procent av pojkarna som någon gång provat snusa och nästan fem procent av flickorna.

De elever som uppgav att de snusade fick svara på följdfrågor. Bland pojkarna, både i åk 8 och gy åk 2 var det elva procent som uppgav att de ville sluta snusa. För flickorna var det omkring hälften i åk 8 och en tredjedel i gy åk 2 som ville sluta snusa. De var fler pojkar än flickor som angav att någon av deras föräldrar kände till att de snusade. I åk 8 svarade 27 procent av pojkarna och nio procent av flickorna detta. I gy åk 2 svarade

hälften av pojkarna och 20 procent av flickorna att någon av deras föräldrar kände till att de snusade.

Vid undersökningen ställdes även frågan om eleverna ville ha en tobaksfri skoltid, som definierades som att varken elever eller personal får röka eller snusa under skoltid. I åk 8 var 64 procent positiva till en tobaksfri skoltid, jämfört med 45 procent i gy åk 2. Det är en lägre andel jämfört med resultatet 2015.

ALKOHOL

Den positiva trend med en ökande andel som aldrig druckit alkohol håller i stort i sig för alla årskurserna och för både pojkar och flickor (figur 21). En liten minskning kan dock ses för eleverna i åk 8. Bland eleverna i gy åk 2 var det 31 procent av pojkarna och 28 procent av flickorna som uppgav att de aldrig druckit alkohol, att jämföra med 2003 då det var åtta respektive sex procent.

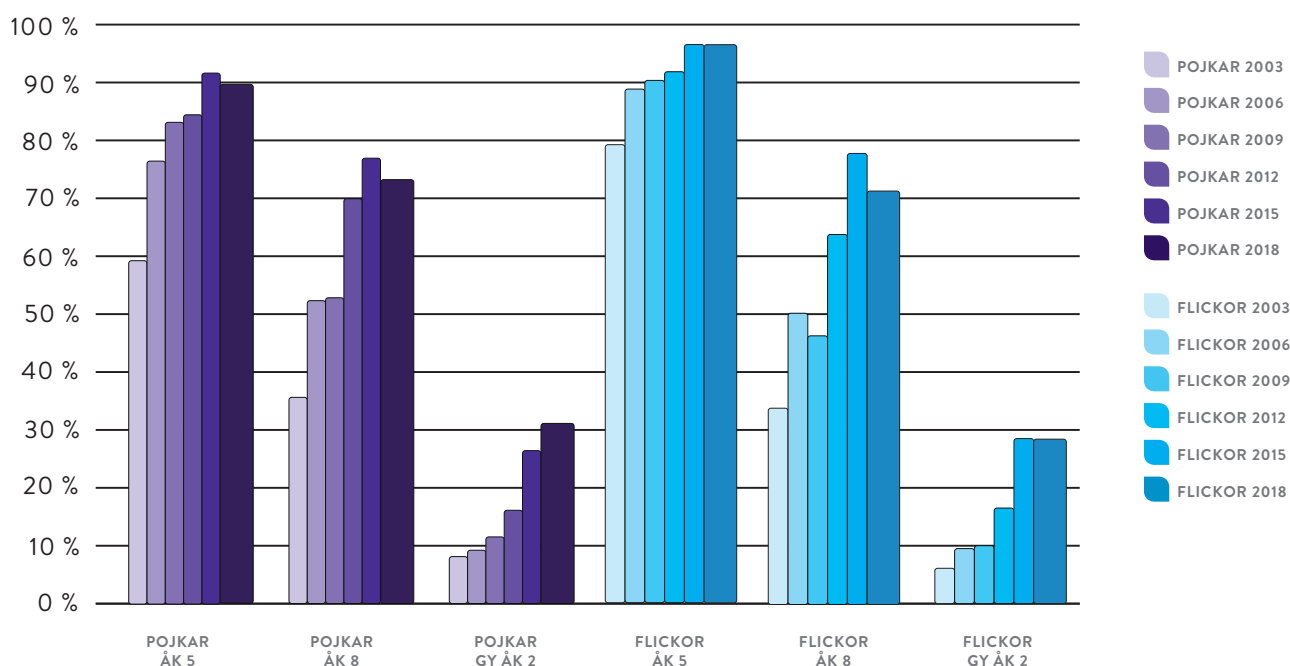
Andelen som druckit sig full fyra gånger eller mer har minskat sedan första undersökningen 2003 (figur 22). I åk 8 har det inte varit någon större skillnad mellan pojkar och flickor, omkring tre procent. I gy åk 2 var

Jag tycker det är viktigt att man inte ska få snusa eller röka, varken elever eller lärare, under skoltid eller på skolans område.

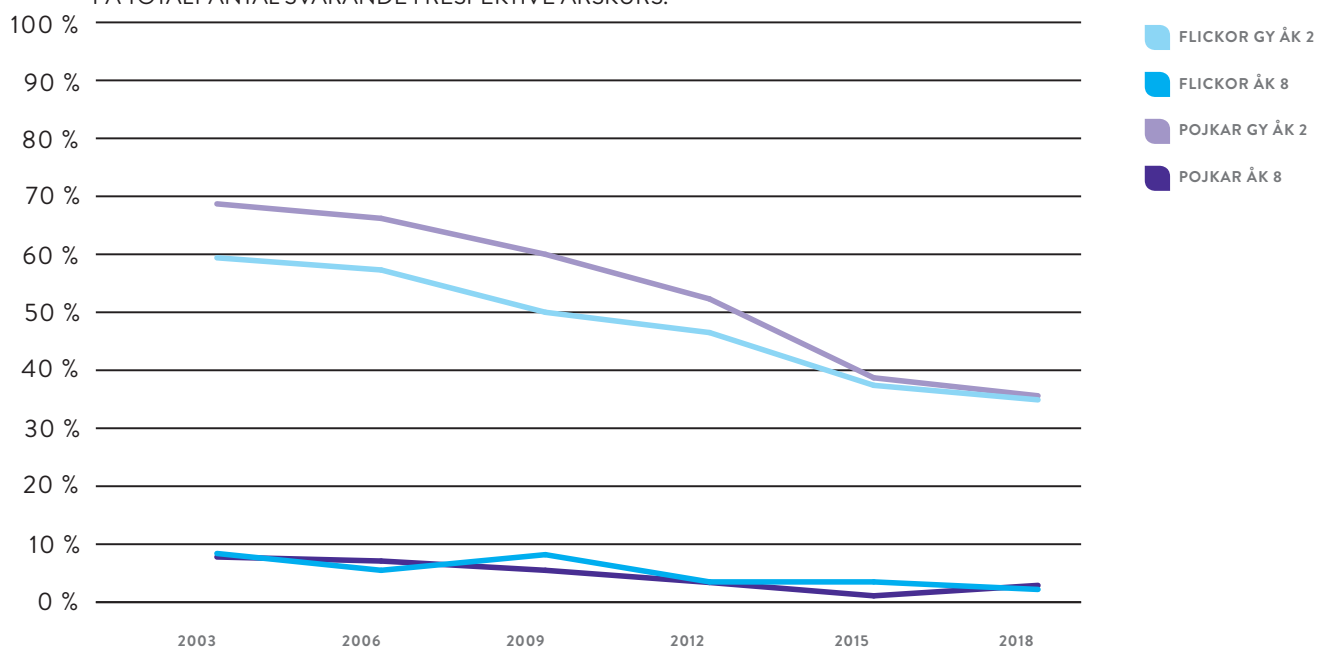
– ELEV I GY ÅK 2

ALDRIG DRUCKIT ALKOHOL

FIGUR 21. ANDELEN SOM ALDRIG DRUCKIT ALKOHOL UNDER DET SENASTE ÅRET

DRUCKIT SIG FULL

FIGUR 22. ANDELEN SOM DRUCKIT SIG FULL FYRA GÅNGER ELLER MER, BERÄKNAT PÅ TOTALT ANTAL SVARANDE I RESPEKTIVE ÅRSKURS.

det vid de första undersökningstillfällena fler pojkar än flickor som druckit sig fulla fyra gånger eller mer, men sedan 2015 är skillnaden utjämnad. Vid undersökningen 2018 var det 35 procent av gymnasieleverna som druckit sig full fyra gånger eller mer.

Av de elever som druckit alkohol angav drygt hälften av dem i åk 8 att de inte berättar något om hur mycket alkohol de dricker för sina föräldrar. I gy åk 2 var det var

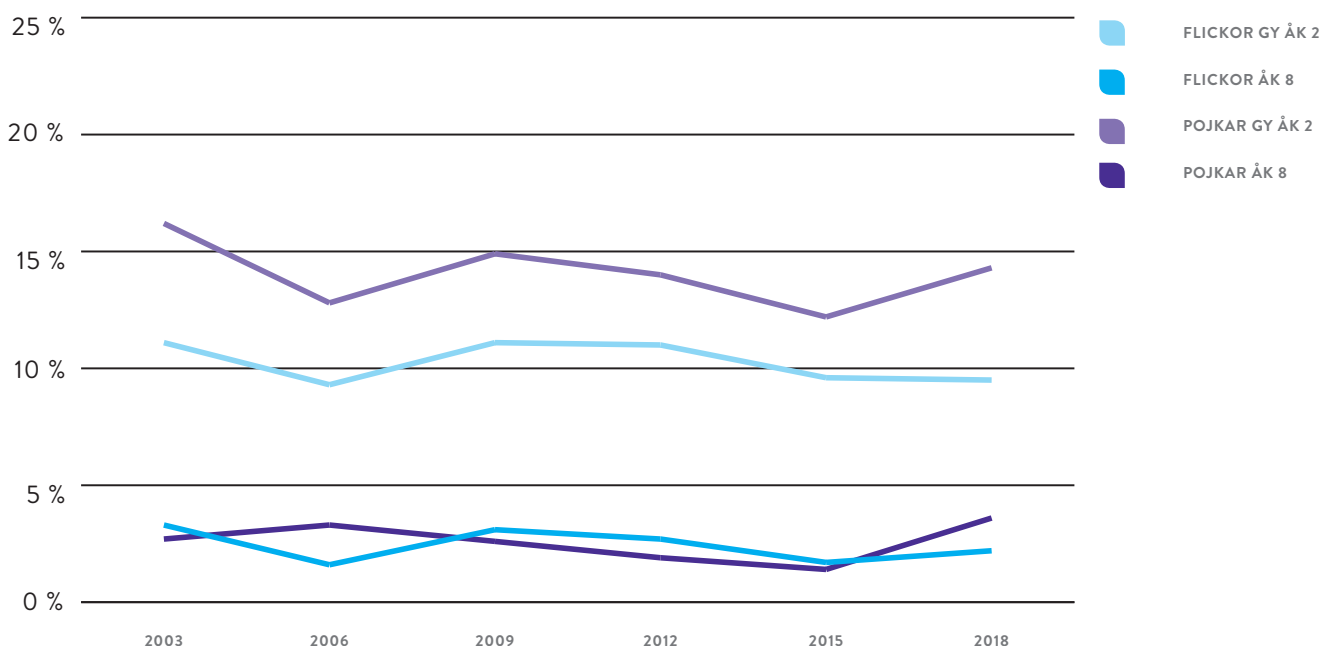

Jag har skrivit att jag inte dricker, men det är jättemånga av mina vänner som gör det

– ELEV I ÅK 8

ANVÄNT NARKOTIKA

FIGUR 23. ANDELEN SOM ANVÄNT NARKOTIKA, EN ELLER FLERA GÅNGER

omkring en fjärdedel som inte alls berättar och 38 procent av eleverna berättar för sina föräldrar att de dricker alkohol, men inte hur mycket de dricker.

Mer än hälften av eleverna i gy åk 2 svarade att någon vuxen köpt ut alkohol till dem. Vanligast var det att en äldre kompis eller annan vuxen än förälder köpt ut. Omkring elva procent uppgav att deras föräldrar köpt ut alkohol till dem.

Samtliga elever, oavsett om de uppgav att de druckit alkohol eller inte, fick svara på följdfrågor om attityder till alkohol och negativa erfarenheter av alkohol.

Ungefär hälften av elever i gy åk 2 blir aldrig bjudna på alkohol när deras föräldrar själva dricker. I åk 8 var det runt 77 procent av eleverna som angav att de aldrig blir bjudna på alkohol av sina föräldrar. Majoriteten av eleverna i åk 8 (70 procent) tror att deras föräldrar inte tycker att man ska dricka alkohol när man går i årskurs 8. För gy åk 2 var motsvarande resultat 35 procent. Mellan 10 och 18 procent av eleverna är osäkra på vad deras föräldrar tycker om att deras barn dricker alkohol.

Även om man inte dricker alkohol själv kan man ha negativa erfarenheter när andra dricker. Runt 15 procent av eleverna i åk 5 hade negativa upplevelser när någon vuxen varit full, i åk 8 var det drygt 20 procent och i gy åk 2 nästan 30 procent. I gy åk 2 uppgav dessutom var femte elev att de hade negativa erfarenheter när de själva varit fulla och 40 procent av att någon jämnårig varit full. Det var omkring sex procent av flickorna och fyra procent av pojkarna som den senaste tiden känt oro över att någon i familjen dricker för mycket alkohol.

Mohammad Hosseini "Don't do drugs kids!"

NARKOTIKA OCH DOPNING

I enkäten fick eleverna svara på om de haft möjlighet att prova narkotika (ex. hasch, marijuana, amfetamin, heroin) och om de har använt narkotika. I åk 8 uppgav åtta procent att de haft möjlighet och nästan tre procent har någon gång använt (figur 23). I gy åk 2 var det 28 procent som haft möjlighet och knappt tio procent av flickorna och 14 procent av pojkarna som någon gång använt. Mer än hälften av dem har använt narkotika flera gånger. Det är en liten ökning sedan undersökningen 2015, men något lägre än vid första undersökningen 2003.

Det fanns ett samband mellan tobaksrökning och att ha använt narkotika. Av de elever i gy åk 2 som röker hade 42 procent använt narkotika. Motsvarande bland elever som inte röker var nio procent.

I enkäten fanns även en fråga om eleverna använt narkotika³. Det var mellan en och två procent av eleverna i åk 8 och gy åk 2 som provat narkotika en eller flera gånger. Det var inga skillnader mellan årskurserna, men något fler pojkar än flickor hade provat. Resultatet var det samma vid undersökningen 2015.

Knappt två procent av pojkarna och mindre än en procent av flickorna i gy åk 2 rapporterar att de använt anabola androgena steroider (AAS) utan läkarordination.

SPEL OM PENGAR

I enkäten fick eleverna i åk 8 och gy åk 2 svara på frågor kring spel om pengar. I båda årskurserna var det vanligare bland pojkar än flickor att delta i spel om pengar. 14 procent av pojkarna i åk 8 och 22 procent av pojkarna i gy åk 2 hade spelat om pengar på internet eller i butik den senaste månaden, jämfört med tre procent av flickorna i samma årskurser. Bland pojkarna var det tre procent i åk 8 och fem procent i gy åk 2 som ofta eller alltid spelade för mer pengar än de hade tänkt sig. För flickorna var motsvarande under en procent och det fanns ingen skillnad mellan årskurserna.

En ny fråga för 2018 handlade om spel om pengar via data- eller mobilspel⁴. Även här var det tydliga skillnader mellan pojkar och flickor. Pojkar i åk 8 gjorde detta i störst utsträckning, 40 procent hade spelat om pengar via data- eller mobilspel den senaste månaden. För pojkarna i gy åk 2 var motsvarande andel 28 procent. För flickorna var det omkring fyra procent som spelat om pengar via data- eller mobilspel den senaste månaden, ingen skillnad mellan årskurserna.

SEXUELL HÄLSA

I enkäten ställdes frågor om sexuella relationer till eleverna i åk 8 och gy åk 2. Av eleverna i åk 8 var det omkring 16 procent som uppgav att de hade haft sex med någon. I gy åk 2 svarade drygt hälften av pojkarna och flickorna att de haft sex. Andelen var något högre bland pojkarna.

Erik Jansson "Här ligger vi och hånglar"

De som svarade att de har haft sex fick besvara följdfrågor kring detta. De flesta hade inte druckit alkohol i samband med att de hade sex för första gången. Det var 84 procent av pojkarna i båda årskurserna och 94 procent av flickorna i åk 8 och 86 procent av flickorna i gy åk 2 som svarade detta. Bland pojkarna i båda årskurserna samt flickorna i gy åk 2 hade omkring sex procent druckit ganska mycket alkohol första gången de hade sex. Motsvarande för flickorna i åk 8 var två procent.

En ny fråga i enkäten 2018 handlade om samtycke vid sex. Det var 69 procent av pojkarna och 77 procent av flickorna i åk 8 som angav att den senaste gången de hade sex var det något som de verkligen ville eller ville ganska mycket. Motsvarande för gymnasieeleverna var 74 procent av pojkarna och 83 procent av flickorna. Två procent av pojkarna och tre procent av flickorna i åk 8 svarade att de hade blivit tvingade den senaste gången de hade sex. Denna andel var högre än bland gymnasieeleverna där under en procent av både pojkarna och flickorna uppgav att de utsatts för tvång.

³Till exempel designerdroger, RC-droger, nya syntetiska droger, legal highs etc.

⁴Frågan var formulerad Har du köpt/betalat för virtuella saker i data-/mobilspel (t.ex. loot boxes, pay to win) den senaste månaden?

SOCIALA RELATIONER

Sociala relationer är viktiga genom hela livet. Relationerna kan fungera som en skyddande resurs mot ohälsa, bland annat genom att skapa motståndskraft mot negativa effekter av stress, mobbning och andra påfrestningar. Omvänt kan bristande sociala relationer utgöra en påfrestning som skapar ohälsa.

I enkäten ställdes olika frågor om relationer till föräldrar, andra vuxna och jämnåriga, ensamhet och bemötande. I detta kapitel presenteras delar av resultatet. Se bilaga 1 för mer detaljerat resultat.

SAMMANFATTNING

Både pojkar och flickor i samtliga årskurser hade lättare att prata med sin mamma än sin pappa om saker som bekymrar dem. Sedan 2003 har barns och ungdomar tillit till vuxna minskat. Tillit till vuxna sjunker i takt med åldern och var lägre bland flickor än bland pojkar. Vid undersökningen 2018 uppgav 50 procent av pojkarna och 35 procent av flickorna i gy åk 2 att de hade många vuxna som de litade på.

I alla årskurser hade pojkar lättare att skaffa nya vänner än flickor, och eleverna i åk 5 tyckte det var lättare jämfört med de äldre eleverna. Att ofta känna sig ensam var vanligare bland de äldre eleverna och vanligare bland flickor än bland pojkar. Andelen som kände sig ensamma har ökat sedan den första undersökningen 2003 i alla årskurserna. I samtliga årskur-

ser var det något vanligare bland pojkar än flickor att ha flera vänner som de kan lita på. Resultatet visar även att ungdomarna har lägre grad av tillit till sina vänner än tidigare.

Eleverna i åk 8 och gy åk 2 fick svara på frågor kring bemötande. Var femte elev i åk 8 upplevde ofta att de inte blev accepterade för den de var. Ungefär var tionde elev i åk 8 och gy åk 2 upplevde ofta att de blivit behandlade nedvärderande eller orättvist behandlad på grund av sitt kön. Upplevelsen av att någon fått dem att känna sig stolt och att någon uttryckt sig positivt om dem som person var vanligare bland pojkar än flickor.

RELATIONER TILL VUXNA

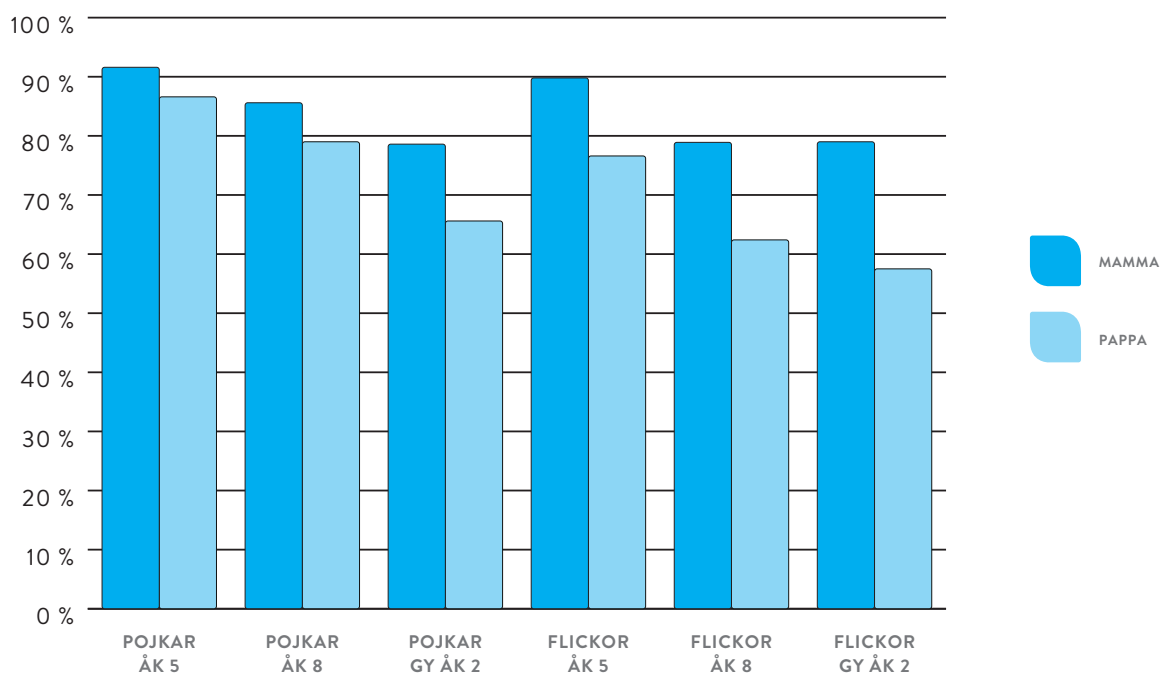
I enkäten fick barn och ungdomar svara på hur lätt de har att prata med olika personer om saker som bekymrar dem. Både pojkar och flickor i samtliga årskurser hade lättare att prata med sin mamma än pappa (figur 24). Pojkar hade lättare att prata med sin pappa än vad flickor angav. Sett över tid har flickor i åk 8 och gy 2 fått lättare för att prata med sin pappa om saker som bekymrar. Pojkar i åk 8 har fått lättare för att prata med både sin mamma och sin pappa. För övriga grupper har

andelen som har lätt för att prata med sina föräldrar varit ungefär densamma över tid.

Bland elever i åk 5 var det ungefär hälften som hade lätt för att prata med andra vuxna än sina föräldrar om saker som bekymrar dem. I de äldre årskurserna hade pojkarna något lättare för detta än flickorna, 46 respektive 43 procent, inga större skillnader mellan årskurserna. Jämfört med tidigare undersökningar är det framför allt eleverna i åk 5 som har fått svårare för att prata med andra vuxna.

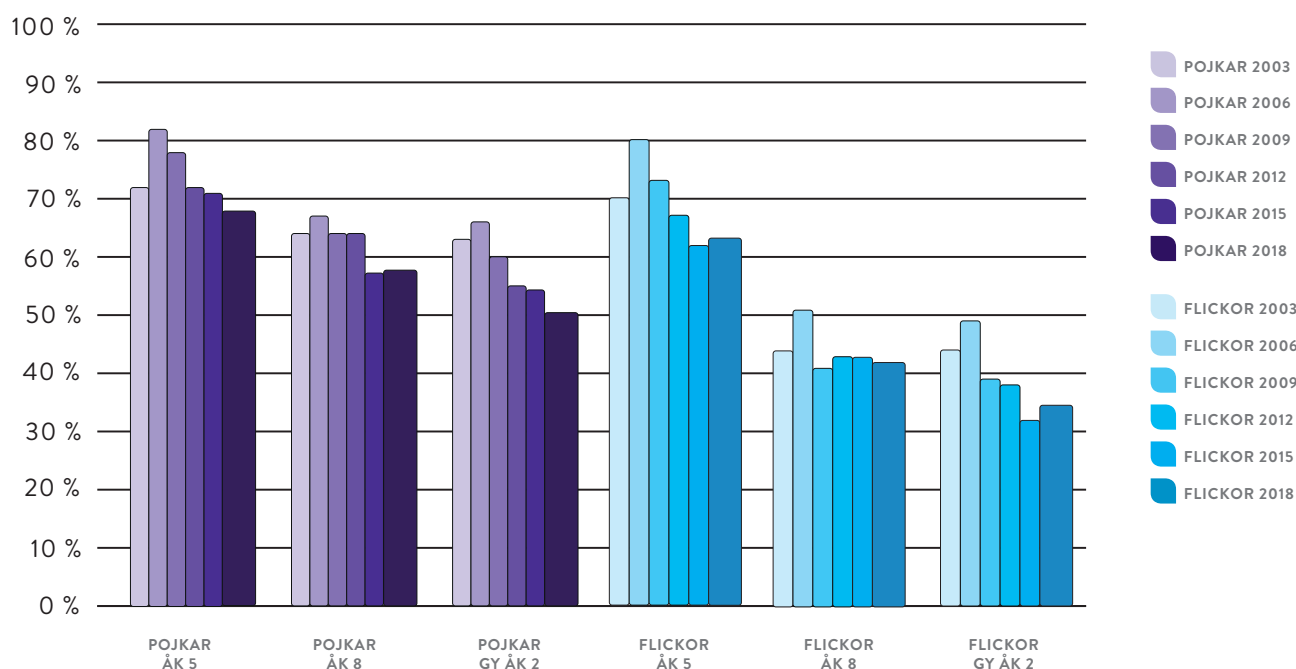
LÄTT ATT PRATA MED FÖRÄLDRAR

FIGUR 24. ANDELEN SOM HAR LÄTT ELLER MYCKET LÄTT FÖR ATT PRATA MED MAMMA RESPEKTIVE PAPPA OM SAKER SOM BEKYMRA DEM

TILLIT TILL VUXNA

FIGUR 25. ANDELEN SOM LITAR PÅ MÅNGA VUXNA

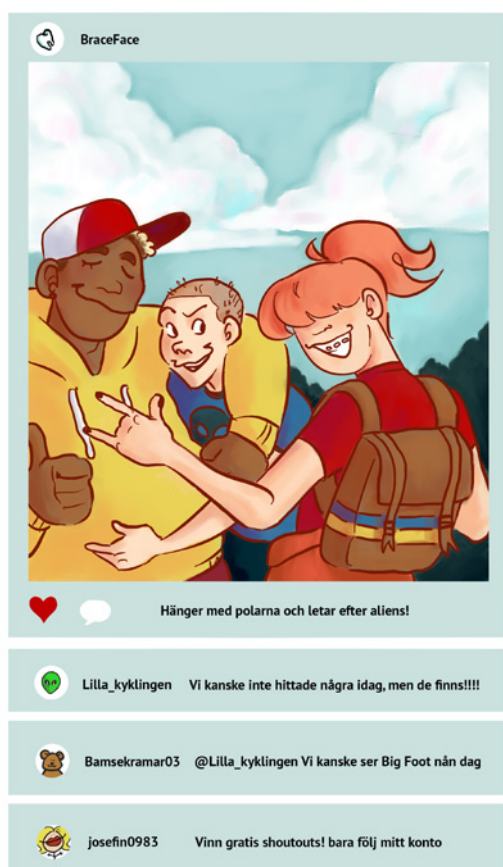
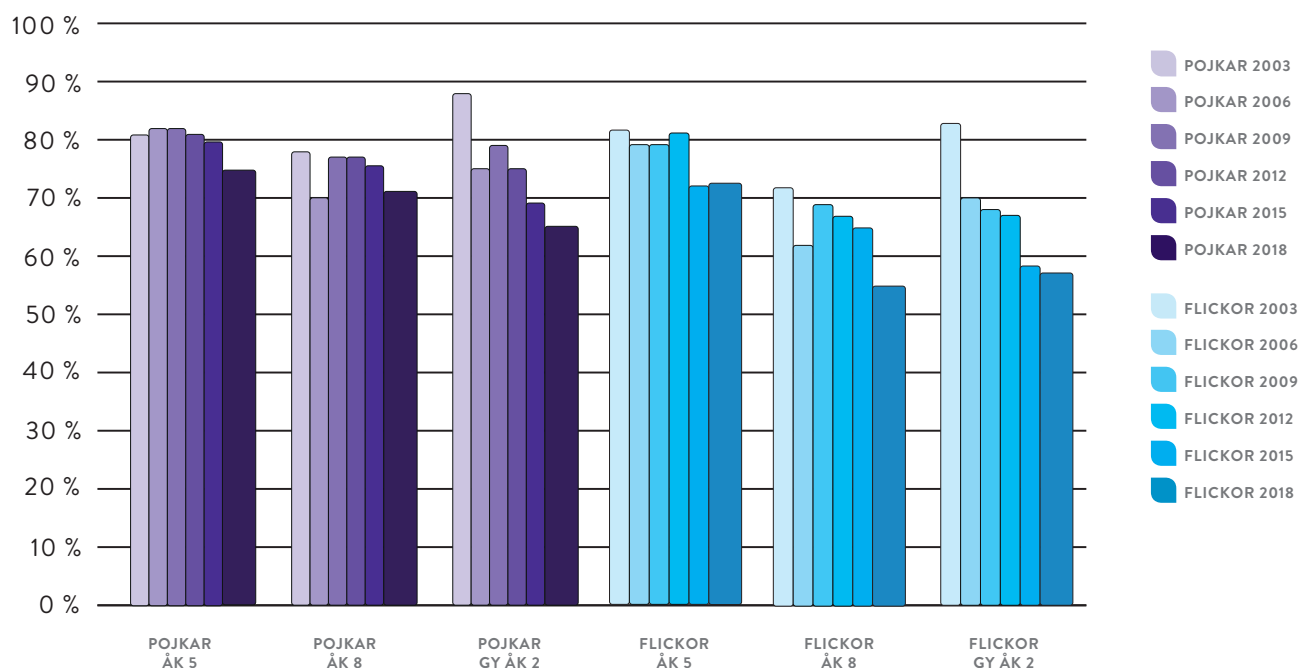
Eleverna fick även besvara frågan Hur ofta umgås du med familjen på din fritid? De yngre eleverna umgicks dagligen med familjen i större utsträckning än de äldre eleverna, och flickorna i större utsträckning än pojkarna. 75 procent av pojkarna och 83 procent av flickorna i åk 5 svarade att de umgicks med familjen i stort sett varje dag. Bland eleverna i gy åk 2 var motsvarande 47 procent av pojkarna och 59 procent av flickorna. Pojkar i gy åk 2 var de som i störst utsträckning svarade att de sällan eller aldrig umgicks med familjen (sju procent). För de övriga grupperna var det mellan en och tre procent som svarade detsamma.

Sedan 2003 har barns och ungdomars tillit till vuxna minskat (figur 25). Utvecklingen har varit särskilt tydlig bland gymnasieeleverna samt för flickor i åk 5 och pojkar i åk 8. Även för pojkar i åk 5 och flickor i åk 8 har andelen som litar på många vuxna minskat men inte lika tydligt som för övriga grupper. Pojkarna har en högre tillit till vuxna än flickorna i samtliga årskurser och tilliten till vuxna minskar i takt med åldern. Vid undersökningen 2018 uppgav 50 procent av pojkarna och 35 procent av flickorna i gy åk 2 att de hade många vuxna som de litade på. För pojkarna var det en fortsatt minskning jämfört med tidigare undersökningar, men för flickorna ökade andelen något.

LÄTT ATT SKAFFA VÄNNER

FIGUR 26. ANDELEN SOM HAR LÄTT ELLER GANSKA LÄTT FÖR ATT SKAFFA NYA VÄNNER

Lovisa Andersson "Sociala medier"

RELATIONER TILL VÄNNER

I enkäten ställdes frågan om hur lätt det var att skaffa nya vänner. Eleverna i åk 5 tyckte att de hade lättare att skaffa nya vänner jämfört med de äldre eleverna (figur 26). Drygt 70 procent av eleverna i åk 5 hade lätt eller ganska lätt för detta. Bland de äldre eleverna uppgav pojkar i högre grad än flickor att de hade lätt att skaffa nya vänner. Över tid har andelen som tycker att det är lätt att skaffa nya vänner minskat, vilket är särskilt tydligt bland flickor i samtliga årskurser och pojkar i gy åk 2. För pojkar i åk 5 och åk 8 har utvecklingen varit i stort sett oförändrad fram till undersökningen 2018 men nu minskat även där.

I samtliga årskurser var det något vanligare bland pojkar än flickor att ha flera vänner som de kan lita på. I åk 5 angav 93 procent av pojkarna och 86 procent av flickorna att de hade minst två vänner som de litar på. Bland eleverna i åk 8 och gy åk 2 var motsvarande mellan 85 och 89 procent och andelen var högre andel bland pojkarna. Över tid har tilliten till vänner minskat bland eleverna i gy åk 2 där andelen minskat med omkring fyra procentenheter sedan undersökningen 2003.

På frågan om hur lätt det är att prata med sina vänner om saker som bekymrar en fanns det, inga större skillnader mellan de olika årskurserna. Omkring 80 procent

Oftast känns det som om ingen bryr sig om mig, inte hemma eller i skolan. Typ nästan som om jag är osynlig. Ibland känns det till och med att om jag dog kommer ingen att bry sig eller upptäcka att jag saknas. Min syrra är alltid med hennes vänner och mina föräldrar jobbar typ hela tiden, sen vilar. Jag känner mig nästan alltid ensam.

– ELEV I ÅK 5

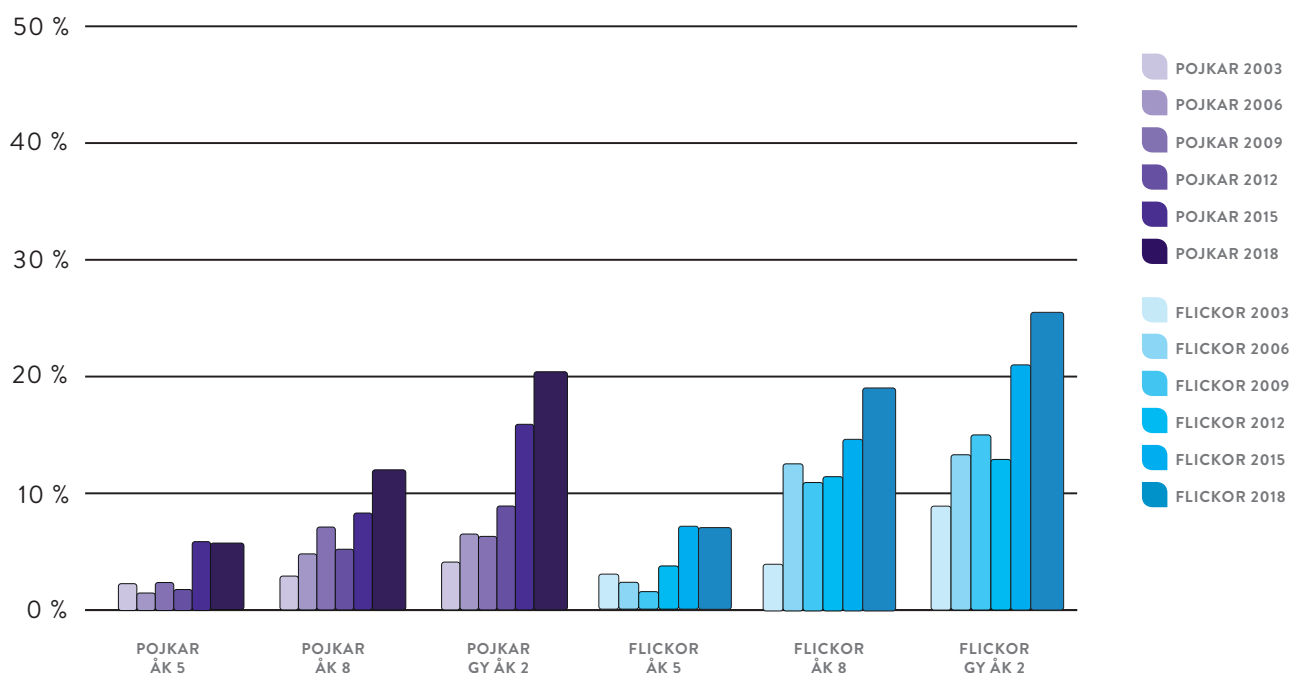
av eleverna hade lätt eller mycket lätt för att prata med sina vänner, undantaget var pojkar i åk 5 där det var 70 procent som angav detsamma. Sett över tid har andelen som har lätt för att prata med sina vänner minskat bland flickorna i de äldsta årskurserna.

Eleverna fick även besvara frågan Hur ofta träffar du kompisar på din fritid? Bland eleverna i åk 5 var det 89

procent som träffade kompisar på fritiden varje vecka. Bland de äldre eleverna var det en något lägre andel som gjorde detta, mellan 82 och 85 procent, något fler bland pojkarna. Mellan tre och fem procent av eleverna svarade att aldrig eller sällan träffade kompisar på fritiden. Det fanns inga tydliga skillnader mellan varken årskurserna eller pojkar och flickor.

ENSAMHET

FIGUR 27. ANDELEN SOM OFTA ELLER ALLTID KÄNNER SIG ENSAM

Emma Chen Karlsson "Släpp in mig!"

ENSAMHET

Att känna sig ensam var vanligare bland de äldre eleverna. 20 procent av pojkarna och 26 procent av flickorna i gy åk 2 svarade att de alltid eller ofta känner sig ensam (figur 27). I åk 8 var det tolv procent av pojkarna och 19 procent av flickorna som angav detta. Eleverna i åk 5 var de som i minst utsträckning kände sig ensamma, omkring sex procent.

Sedan 2003 har det skett en stor förändring vad gäller att känna sig ensam. Mellan 2012 och 2015 ökade andelen som ofta eller alltid känner sig ensam i samtliga årskurser, både bland pojkar och flickor, men ökningen var särskilt tydlig bland gymnasieeleverna. Vid undersökningen 2018 hade känslan av ensamhet ökat ännu mer bland de äldre eleverna men för eleverna i åk 5 var andelen densamma som vid undersökningen 2015.

BEMÖTANDE

Eleverna i åk 8 och gy åk 2 fick svara på frågor om hur de upplever att de blivit bemötta under de senaste tre månaderna. Samtliga situationer nedan redovisas utifrån de som svarat att de alltid eller ofta upplevt ett visst bemötande.

Pojkar upplevde i högre grad än flickor att någon fått dem att känna sig stolta. 57 procent av pojkarna i båda årskurserna upplevde detta, jämfört med 48 procent av flickorna i åk 8 och 40 procent av flickorna i gy åk 2. Det var 65 procent av pojkarna i åk 8 och 61 procent av pojkarna i gy åk 2 som upplevde att något uttryckt sig positivt om dem som person. För flickorna var motsvarande en något lägre andel, omkring 56 procent i båda årskurserna.

Bland eleverna i åk 8 upplevde pojkar i något större utsträckning än flickor att de inte bli accepterade för den de är, 23 respektive 20 procent. Eleverna i gy åk 2 upplevde detta i något mindre utsträckning, omkring 17 procent av såväl pojkar som flickor. Mellan tio och 13 procent upplevde att någon i deras omgivning inte låtsades om dem, något fler flickor än pojkar i båda årskurserna. Det var mellan sju och tio procent av båda könen i samtliga årskurser som hade upplevt att de blivit nedvärderande eller orättvist behandlad på grund av sitt kön.

Emma Chen Karlsson "Kram"

FRITID OCH SKOLA

Fritid och skola är båda centrala delar i barns och ungdomars liv. En meningsfull fritid kan vara ett positivt komplement till ett välfungerande liv i familj och skola, men även kompenserande till en i övrigt mindre tillfredsställande tillvaro. En positiv skolupplevelse utgör en resurs för hälsa, välbefinnande och goda levnadsvanor. Omvänt utgör en negativ skolupplevelse en riskfaktor för ohälsosamma levnadsvanor och såväl fysisk som psykisk ohälsa.

I enkäten ställdes frågor om fritidsvanor, trygghet, skoltrivsel, skolstress, skolkning och mobbning. I detta kapitel presenteras delar av resultatet. Se bilaga 1 för mer detaljerat resultat.

SAMMANFATTNING

Upplevelsen av trygghet i skolan har minskat sedan undersökningen 2003. Pojkarna kände sig mer trygga än flickorna, skillnaderna var störst i åk 8. I 2018 års enkät ställdes även frågor om trygghet hemma och på offentliga platser. Över 95 procent av elever kände sig, ofta eller alltid, trygga hemma, inga tydliga skillnader mellan årskurser eller pojkar och flickor. I alla årskurser kände sig flickor mindre trygga än pojkar på offentliga platser. För pojkar var mönstret att tryggheten på offentliga platser ökade succesivt i takt med åldern. För flickorna var mönstret omvänt, tryggheten minskade istället ju äldre de blir.

De elever som i minst utsträckning tyckte om att gå i skolan var eleverna i åk 8, där en fjärdedel svarade detta. Jämfört med undersökningen 2015 identifieras en tydlig minskning på tio procentenheter vad gäller skoltrivsel i åk 8. De äldre eleverna kände sig mer stressade av skolarbetet än eleverna i åk 5, och flickorna var mer stressade än pojkarna. Den stora skillna-

den i skolstress mellan flickor och pojkar har genom åren varit tydligast bland de äldre eleverna, men syns sedan 2015 även bland eleverna i åk 5.

För de äldre eleverna har andelen som skolkar minskat genom åren. I senaste undersökningen syns dock ett trenderbrott för elever i åk 8 och flickor i gy åk 2, där andelen som någon gång skolkat ökade. I åk 5 har det genom åren varit en succesiv ökning av andelen elever som uppger att de skolkat.

Mobbning var mer förekommande i grundskolan jämfört med gymnasiet. Mellan fem och sju procent av eleverna i åk 5 och 8 hade varit utsatta för mobbning vid upprepade tillfällen under höstterminen 2018. I enkäten ställdes även en fråga om att ha blivit utsatt för att någon skrivit något elakt om en eller lagt ut känsliga bilder/filmklipp på en på sociala medier. Flickor i åk 8 var särskilt utsatta där omkring en tredjedel angav dessa erfarenheter.

TABELL 4   BARNS OCH UNGDOMARS FRITID

		ÅK 5		ÅK 8		GY ÅK2	
		POJKAR	FLICKOR	POJKAR	FLICKOR	POJKAR	FLICKOR
DAGLIGEN	SER PÅ TV/FILM	40,8	41,2	34,5	47,5	35,8	45,4
	LYSSNAR/HÅLLER PÅ MED MUSIK	37,8	42,6	60,3	74,3	75,2	84,8
	ÄR PÅ SOCIALA MEDIER	48,4	66,1	79,1	92,2	76,9	92,4
	SPELAR DATOR-/TV-SPEL	64,2	16,7	65,2	9,5	47,2	4,9
VECKOVIS	SKAPANDE AKTIVITET ⁵	57,9	74,5	33,8	46,8	38,6	36,7
	LÄSER BÖCKER/TIDNINGAR	61,4	69,6	26,2	31,8	25,6	28,7
MÅNADSVIS	GÅ PÅ BIO	66,3	61,4	60,2	53,8	54,6	55,6
	GÅ PÅ TEATER/KONSERT	19,5	24,9	17	17,9	19,1	20,2

FRITIDSVANOR

En ny fråga i enkäten 2018 handlade om barns och ungdomars fria tid. Eleverna fick besvara hur ofta det gjorde olika saker på sin fritid utifrån förvalda alternativ. Att dagligen vara aktiv på sociala medier var vanligt bland både pojkar och flickor, framför allt i de äldre årskurserna (tabell 4). I alla årkurser var flickorna i större utsträckning aktiva på sociala medier jämfört med pojkar. Ett omvänt mönster fanns för att spela dator-/tv-spel dagligen, då betydligt fler pojkar än flickor gjorde detta i alla årskurser.

Att ägna sig åt någon form av skapande aktivitet och att läsa böcker/tidningar veckovis var mer förekommande bland de yngsta eleverna. Bland eleverna i åk 5 och 8 var det en högre andel flickor än pojkar som ägnade sig åt dessa aktiviteter, men bland gymnasieeleverna fanns det inga tydliga könsskillnader. Bland barn och ungdomar i länet var det betydligt vanligare att gå på bio, månadsvis, jämfört med att gå på teater/konsert.

”

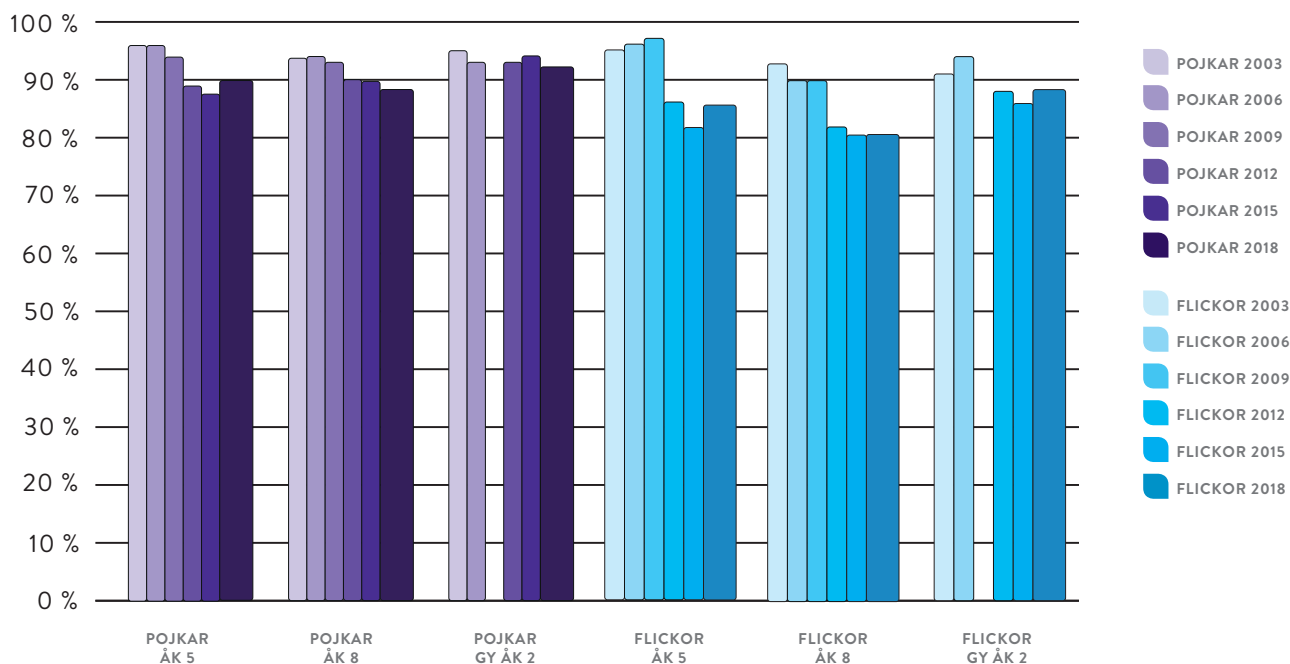
Jag gillar att gå i skogen och vara ute i naturen.

– ELEV I ÅK 8

⁵Ritar, skriver, spelar teater och snickrar gavs som exempel

TRYGG I SKOLAN

FIGUR 28. ANDELEN SOM ALLTID ELLER OFTA KÄNNER SIG TRYGG I SKOLAN

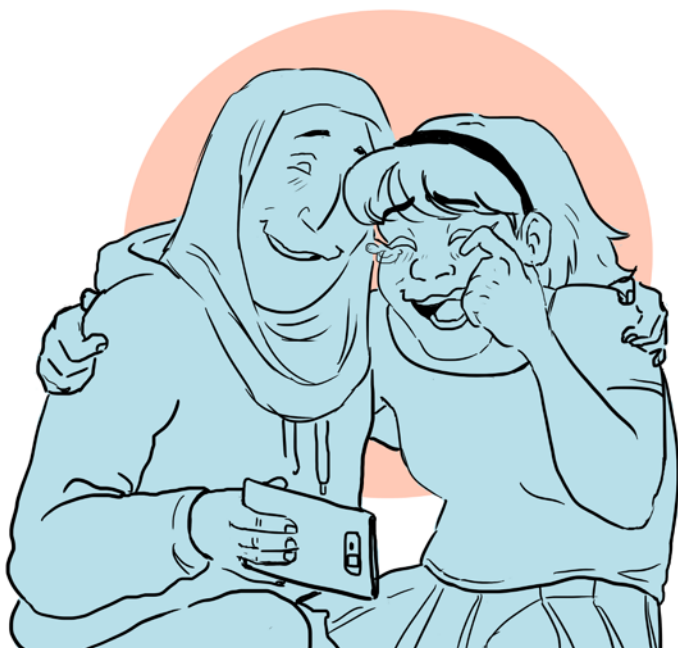
* SAKNAR DATA FRÅN 2009 GY ÅK 2

TRYGGHET

I figur 28 redovisas andelen elever som alltid eller ofta känner sig trygga i skolan. Upplevd trygghet i skolan har minskat sedan undersökningen 2003. Det har varit en tydlig minskning för alla grupper, undantaget för pojkar i gy åk 2 där utvecklingen varit mer stabil. I samtliga årskurser kände sig flickor mindre trygga i skolan än pojkar, skillnaden var störst bland flickor och pojkar i åk 8. För pojkarna var det inga större skillnader mellan årskurserna, omkring 90 procent upplevde trygghet i skolan. För flickorna fanns det en skillnad mellan årskurserna. Flickor i åk 8 var de som i minst utsträckning kände sig trygga i skolan, 81 procent, jämfört med 86 procent av flickorna i åk 5 och 88 procent av flickorna i gy åk 2.

I 2018 års undersökning ställdes även frågor om upplevelsen av trygghet i hemmet och på offentliga platser. Det fanns inga tydliga skillnader mellan varken årskurser eller flickor och pojkar vad gäller att känna sig trygga hemma. Mellan 95 och 98 procent angav att de, alltid eller ofta, gjorde detta. Under två procent av eleverna i undersökningen svarade att de sällan eller aldrig känner sig trygga hemma.

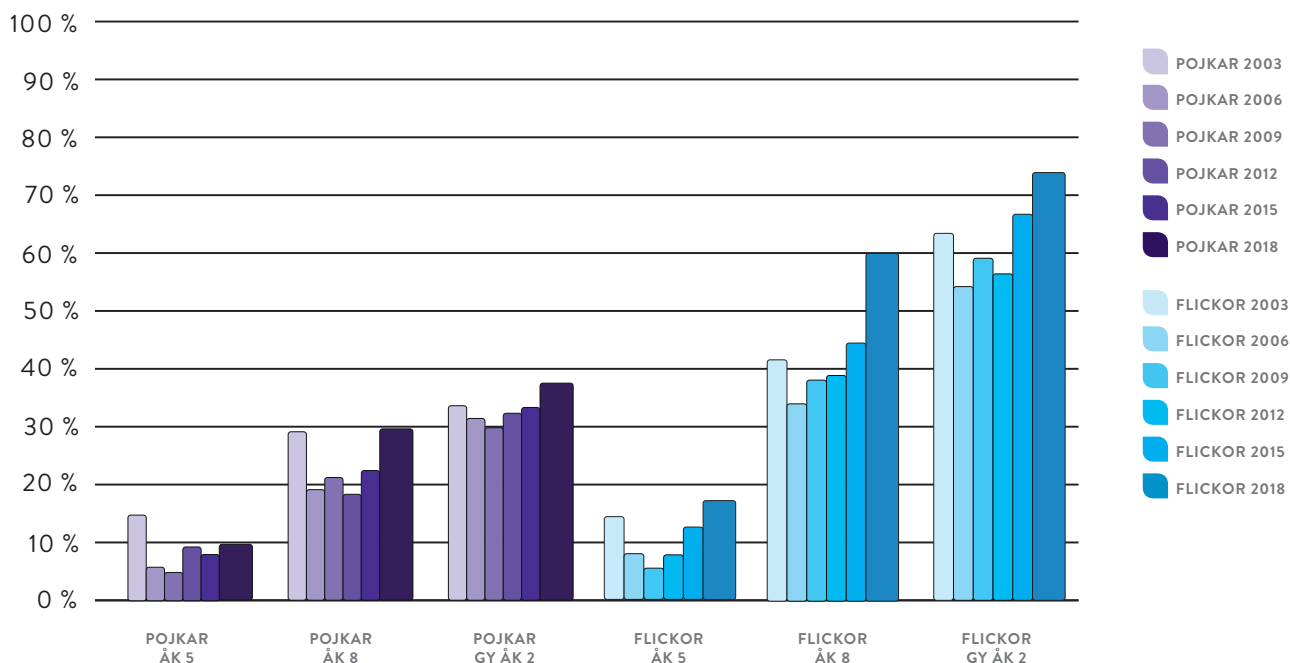
Att känna sig trygg på offentliga platser skiljde sig åt mellan såväl årskurser som mellan pojkar och flickor. I samtliga årskurser kände sig flickor mindre trygga än pojkar. För pojkar var mönstret att tryggheten på offentliga platser ökade succesivt i takt med åldern. 78 procent

Lovisa Andersson "Vänner"

STRESSAD INFÖR SKOLARBETET

FIGUR 29. ANDELEN SOM KÄNNER SIG GANSKA ELLER MYCKET STRESSAD INFÖR SKOLARBETET

Jag tycker att vi behöver fler lärare i klasserna

– ELEV I ÅK 5

av pojkar i åk 5, 81 procent i åk 8 och 85 procent i gy åk 2 angav att de alltid eller ofta kände sig trygga på offentliga platser. För flickorna var mönstret omvänt, tryggheten minskade istället ju äldre de blir. 71 procent av flickorna i åk 5, 62 procent i åk 8 och 58 procent i gy åk 2 angav att de alltid eller ofta kände sig trygga på offentliga platser. Omkring var tionde flicka i åk 8 och gy åk 2 svarade att de sällan eller aldrig känner sig trygga på offentliga platser.

TRIVSEL OCH STRESS

De elever som trivdes bäst i skolan var eleverna i åk 5. Det var 91 procent av flickorna och 88 procent av pojkarna i åk 5 svarade att de tyckte bra eller mycket om att gå i skolan. Inte heller bland gymnasieeleverna var de några större skillnader mellan pojkar och flickor vad gäller skoltrivsel, omkring 83 procent tyckte bra eller mycket bra om att gå i skolan. De elever som i minst utsträckning tyckte om att gå i skolan var eleverna i åk 8, där en fjärdedel av eleverna svarade detta. Jämfört med undersökningen 2015 identifieras en tydlig minskning på tio procentenheter vad gäller skoltrivsel i åk 8.

Att känna sig stressad inför skolarbetet skiljde sig åt mellan pojkar och flickor samt mellan årskurserna (figur 29). Skolarbetet upplevdes som mer stressande i de äldre årskurserna. Även könsskillnaderna ökade i takt med åldern. Sedan 2006 har skolstressen varit omkring dubbel så hög bland flickor än bland pojkar i både åk 8 och gy åk 2. Detta mönster kvarstår, även om andelen som är ganska eller mycket stressade inför skolarbetet ökat såväl bland flickor som pojkar i dessa årskurser. Vid 2018 års undersökning var ökningen av skolstress särskilt tydlig bland eleverna i åk 8.

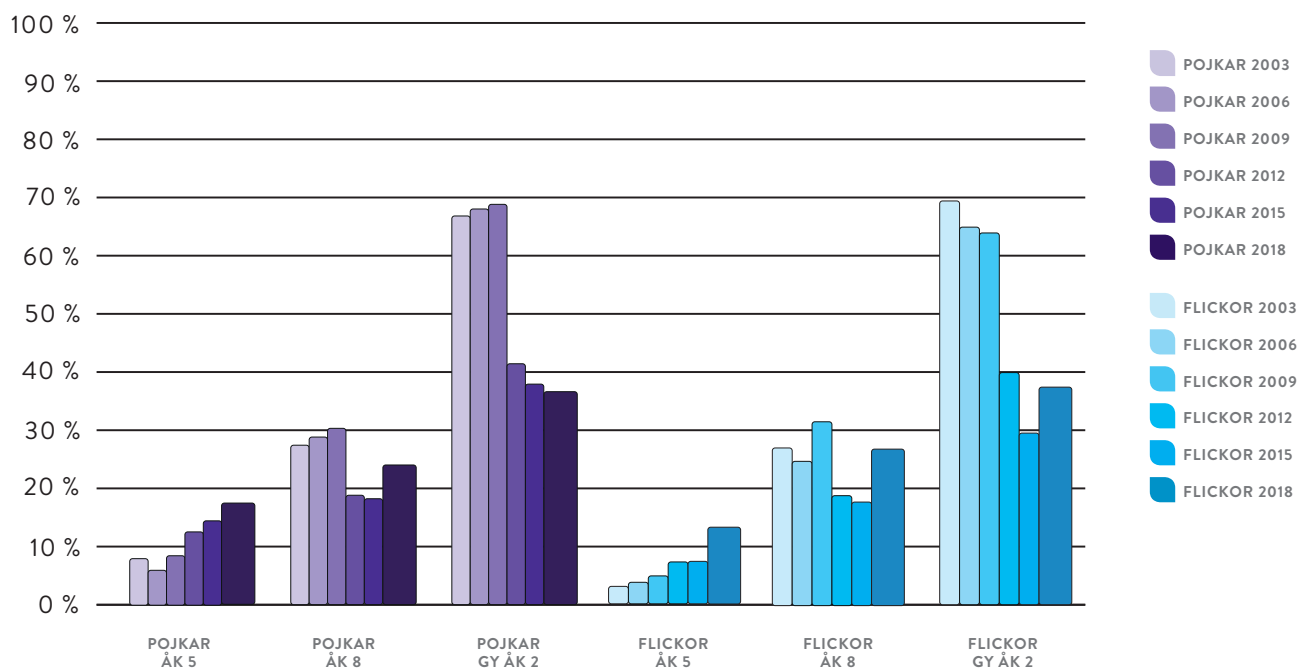

Skolan har stor press på mig och jag tänker i stort sett på skolan hela tiden. Det är mycket läxor och prov som man måste prestera på vilket leder till att jag ofta blir väldigt stressad.

– ELEV I GY ÅK 2

SKOLK

FIGUR 30. ANDELEN SOM SKOLKAT NÅGON GÅNG, OAVSETT HUR OFTA

”

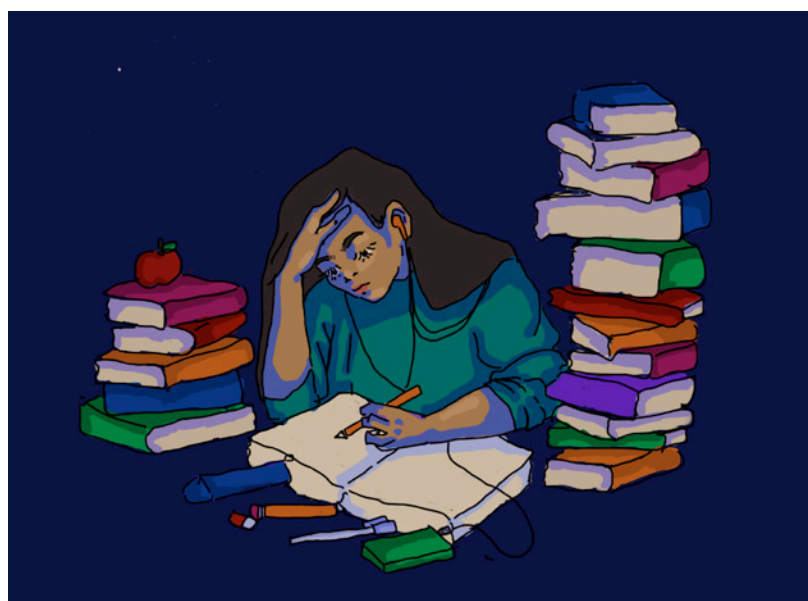
Jag har blivit dissad av mina bästa kompisar för att dom är i samma grupp men inte jag...

– ELEV I ÅK 5

Skillnader mellan pojkar och flickor har sedan 2015 blivit tydligare även bland de yngsta eleverna. Vid den senaste undersökningen var det tio procent av pojkarna och 17 procent av flickorna som kände sig ganska eller mycket stressade inför skolarbetet.

SKOLK

Sedan 2003 har det varit en negativ utveckling för skolk bland de yngsta eleverna (figur 30). För både pojkar och flickor i åk 5 har andelen som skolkat minst en gång ökat. I den senaste undersökningen angav 17 procent av pojkarna och 13 procent av flickorna detta. Omkring fem procent av pojkarna och tre procent av flickorna i åk 5 hade skolkat flera gånger. För de äldre eleverna har utvecklingen varit omvänd och andelen som skolkat någon

Emma Chen Karlsson "Plugg"

”Jag känner mig utanför ibland i det gänget jag är i. Och att jag vet en person som stammar och blir mobbad för det och vissa andra saker också och jag mår så dåligt över att folk mobbar henne. Jag mår dåligt för detta. Och tycker synd om henne. Vill hjälpa henne.

– ELEV I ÅK 5

gång har minskat sedan 2003. I senaste undersökningen skedde det dock ett negativt trendbrott för elever i åk 8 och flickor i gy åk 2, där andelen som någon gång skolkat ökade. Ökningen var störst bland flickorna i dessa årskurser och 27 procent i åk 8 och 37 i gy åk 2 procent uppgav att de någon gång skolkat.

Mellan tre och fem procent av eleverna i åk 8 och gy åk 2 skolkade regelbundet, minst en gång i veckan. Flickorna angav detta i något högre grad än pojkarna. Över tid har det framför allt skett en positiv utveckling bland gymnasieeleverna, där det var nio procent av eleverna som svarade att de skolkade regelbundet vid undersökningen 2003. Dock syns en viss ökning jämfört med 2015, både bland eleverna i åk 8 och gy åk 2.

ATT KÄNNA SIG UTANFÖR

Att känna sig utanför bland klasskamraterna var mer förekommande bland flickor än pojkar i alla årskurser. I åk 5 var det nio procent av pojkarna och 20 procent av flickorna som vid flera tillfällen känt sig utanför under höstterminen 2018. För de äldre eleverna var det fyra procent av pojkarna och 13 procent av flickorna i åk 8 som känt sig utanför bland klasskamraterna ungefär en gång i veckan eller oftare. Motsvarande för gymnasieeleverna var sex procent av pojkarna och tolv procent av flickorna. Då svarsalternativen skiljer sig åt för åk 5 och övriga årskurser är det svårt att göra en jämförelse mellan årskurserna. Jämfört med tidigare undersökningar har det skett en tydlig ökning av att känna sig utanför bland klasskamraterna för flickor i samtliga årskurser, denna utveckling syns inte lika tydligt bland pojkarna.

MOBBNING

I enkäten definierades mobbning som att en eller flera elever säger eller gör elaka och otrevliga saker vid upprepade tillfällen. Mobbning kan också vara elaka kommentarer eller kränkande bilder på nätet. En enstaka taskig grej brukar inte kallas mobbning.

Mobbning var mer förekommande i grundskolan jämfört med gymnasiet. Mellan fem och sju procent av eleverna i åk 5 och 8 hade varit utsatta för mobbning vid upprepade tillfällen under höstterminen 2018, flickor i något högre utsträckning än pojkar. Bland gymnasieeleverna hade fyra procent av pojkarna och två procent av flickorna varit utsatta för mobbning vid upprepade tillfällen under samma period. Sett över tid har det skett en ökning av andelen flickor i åk 5 och 8 som svarat att de blivit mobbade vid upprepade tillfällen.

I samtliga årskurser uppgav pojkar i större utsträckning än flickor att de hade varit med och mobbat en annan elev, en eller flera gånger, under höstterminen 2018. I åk 5 var det 13 procent av pojkarna och sex procent av flickorna som angav att de hade varit med och mobbat. I åk 8 var motsvarande 14 procent av killarna och sex procent av flickorna. Bland gymnasieeleverna var det en något längre andel som hade varit med och mobbat andra elever, elva procent av pojkarna och fyra procent av flickorna.

I enkäten ställdes även en fråga om utsatthet på sociala medier. Flickor i åk 8 var de som i störst utsträckning blivit utsatta för att någon skrivit något elakt om dem eller lagt ut känsliga bilder/filmklipp på dem på sociala medier. Omkring var tredje flicka i åk 8 hade varit med om detta en eller flera gånger. För flickor i åk 5 och gy åk 2 var motsvarande omkring var femte flicka. Bland pojkar fanns inga större skillnader mellan årskurserna, omkring 17 procent hade blivit utsatt på sociala medier en eller flera gånger.

”Jag tycker man bör ta upp utanförskap vad det gäller nyanlända. Om man hamnar utanför i början är det lätt att man stannar där och det riskerar dåliga påföljder.

– ELEV I GY ÅK 2

TILL SIST...

Resultatet av enkätundersökningen har gett en övergripande bild över hur barn och ungdomar i länet mår. Då den här typen av undersökning inte ger några svar på varför det ser ut som det gör leder det ibland till fler frågor än svar. Avslutningsvis vill vi därför lyfta några av de resultat som väckt frågor och funderingar hos oss. Vi hoppas att det kan fungera som ett underlag för vidare diskussioner kring barns och ungdomars hälsa runt om i länet.

- Både pojkar och flickor har succesivt rapporterat en sämre allmän hälsa, mellan 2015 och 2018 var denna minskning särskilt tydligt. Skillnaderna mellan pojkar och flickor har även ökat. Vad står denna utveckling för? Vilka faktorer kan ha påverkat denna utveckling?
- I resultatet syns en negativ utveckling för flera av de psykosomatiska besvären. Det som vi finner intressant är att många som upplever ett stort antal av dessa besvär varje vecka ändå uppger att de har en bra hälsa. I vilken utsträckning påverkas egentligen barns och ungdomars vardag av de rapporterade besvären? Vilka besvär har störst påverkan på den upplevda hälsan?
- Många ungdomar har blivit tafsade på eller på annat sätt upplevt en sexuell utsatthet. Detta är en ständigt aktuell fråga att lyfta med både unga och vuxna. Hur kan vi arbeta med att förändra attityder och beteende kring till exempel sexuellt samtycke?
- Den positiva trenden där allt fler ungdomar väljer att avstå från tobaksrökning och alkohol har planat ut sedan undersökningen 2015. För alkohol syns dessutom en något högre andel som dricker alkohol bland högstadieläverna jämfört med 2015. Håller trenden på att vända? Tobaksrökning är många gånger en inkörsport till att även testa cannabis, något som många ungdomar idag kommer i kontakt med. Så oavsett om trenden vänder eller inte, är det viktigt att det förebyggande arbetet inte avstannar.
- Fortfarande kommer få barn och ungdomar upp i de rekommenderade nivåerna för matvanor och fysisk aktivitet. Detta är en fortsatt stor utmaning där flera aktörer behöver satsa mer på dessa områden. Vad kan vi gemensamt göra för att förbättra utvecklingen?
- Allt fler barn och ungdomar uppger att de känner sig ensamma. En tydlig ökning sågs redan vid undersökning 2015 och vid den senaste undersökningen syns en ytterligare ökning. Det är även allt färre som uppger att de tycker att det är lätt att skaffa nya vänner. Då sociala relationer är en viktig aspekt för att må bra är detta är en allvarlig utveckling. Vad är orsaken till att så många känner sig ensamma?
- Det har varit en negativ utveckling för flera av frågorna som berör skolan. Trygghet och trivsel har minskat, och stress inför skolarbetet har ökat. Skillnader mellan pojkar och flickor gällande skolstress har sedan 2015 blivit tydligare även bland de yngsta eleverna, vilket är särskilt oroväckande. Vad kan denna utveckling bero på?

Tilda Thorin "*Egentid*"

För varje enskild fråga finns ett bortfall som varierar mellan frågorna. Procenttalen grundar sig på det angivna antalet individer som besvarat frågan. Då procenttalen avrundas blir summan inte alltid 100 procent.

BILAGA 1 FAMILJ OCH FRITID

		ÅK 5		ÅK 8		GY ÅK2	
		POJKAR	FLICKOR	POJKAR	FLICKOR	POJKAR	FLICKOR
VAR ÄR DU FÖDD?	I Sverige	83,4	84,8	81,4	82,2	75	80,3
	Övriga Norden	0,4	0,9	0,7	0,9	1,1	1
	Övriga Europa	3,4	3,5	4,3	4,2	3,8	6,1
	Utanför Europa	12,1	10	13	12	18,7	12,3
	Vet inte	0,7	0,8	0,6	0,6	1,4	0,4
	Antal	1044	1005	1005	971	941	806
VEM BOR DU TILLSAMMANS MED?	Båda mina föräldrar	79,2	78,4	74,7	71	62,8	66,3
	Bara mamma	5,6	5,5	9,1	9	12,2	14
	Bara pappa	1	1,8	2,9	2,5	3,8	3,5
	Ibland hos mamma, ibland hos pappa	13,4	13,6	12,6	16,5	9,9	11,2
	Annan/eget boende	0,8	0,8	0,7	1	11,2	5,1
	Antal	1049	1008	1012	977	939	807
HUR OFTA UPPLEVER DU ATT DIN FAMILJ HAR RÅD ATT GÖRA/KÖPA SAMMA SAKER SOM DE FLESTA ANDRA I DIN KLASS?	Alltid	39,9	42	57	49,2	55,5	52,4
	Ofta	35,2	38,1	30	34,6	26,7	32,3
	Ibland	18,1	14,4	8,5	11,7	10,3	10,1
	Sällan	5	4,1	3,5	3	4	4
	Aldrig	1,7	1,4	1,1	1,5	3,5	1,2
	Antal	1044	1007	1005	975	933	804
HUR OFTA HAR DU TILLRÄCKLIGT MED PENGAR FÖR ATT GÖRA SAMMA SAKER SOM DINA KOMPISAR?	Alltid	x	x	58,1	52	53,7	47,3
	Ofta	x	x	29,1	31,9	29,2	35,6
	Ibland	x	x	8,9	11,6	9,8	12,1
	Sällan	x	x	3,2	3,9	4,8	3,7
	Aldrig	x	x	0,7	0,6	2,5	1,2
	Antal			1009	974	937	807

		ÅK 5		ÅK 8		GY ÅK2	
		POJKAR	FLICKOR	POJKAR	FLICKOR	POJKAR	FLICKOR
TROR DU ATT DU KOMMER ATT HA ETT JOBB SOM KRÄVER	En utbildning 1-3 år efter gymnasiet	x	x	52,7	45,4	40,8	39,4
	En utbildning mer än 3 år efter gymnasiet	x	x	31	44,3	34,7	47,7
	Ingen utbildning efter gymnasiet	x	x	14,8	9,4	24,6	12,9
	Ingen utbildning efter grundskolan	x	x	1,6	0,9	x	x
	Antal			995	972	932	807
TROR DU ATT DU KOMMER ATT HA ETT JOBB SOM GER DIG	Mycket bra lön	x	x	36,3	26,9	29,1	16,8
	Ganska bra lön	x	x	52,1	60,5	53,8	64,1
	Varken bra eller dålig lön	x	x	10,4	11,7	14,7	17,6
	Ganska dålig lön	x	x	0,8	0,9	1,5	1,2
	Mycket dålig lön	x	x	0,4	0	0,9	0,2
	Antal			1008	972	936	805
TROR DU ATT DU KOMMER ATT VARA OFRILLIGT ARBETSLÖS NÅGON GÅNG UNDER DITT VUXNA LIV?	Nej	x	x	64,8	62,6	54,6	53,5
	Ja, korta perioder	x	x	32,7	35,5	40,9	44,2
	Ja, långa perioder	x	x	1,5	1,4	2,2	1,6
	Ja, större delen av mitt vuxna liv	x	x	1	0,5	2,1	0,6
	Antal			1007	970	938	803
HUR SER DU PÅ DIN FRAMTID?	Mycket positivt	62,2	61,3	49,5	40,4	42,8	33,9
	Ganska positivt	35,6	35,3	45,1	52,4	48,3	57,8
	Ganska negativt	1,5	3	4,5	5,5	5,4	6,7
	Mycket negativt	0,7	0,4	1	1,7	3,3	1,6
	Antal	1043	1002	1009	976	936	806

BILAGA 1 ALLMÄN ÄLSA

		ÅK 5		ÅK 8		GY ÅK2	
		POJKAR	FLICKOR	POJKAR	FLICKOR	POJKAR	FLICKOR
HUR TYCKER DU ATT DIN HÄLSA ÄR I STÖRSTA ALLMÄNHET?	Mycket bra	53,4	49,2	45,6	27,6	37	15,9
	Bra	42,3	43,2	46,7	54,5	49,7	59,2
	Mindre bra	3,8	6,6	6,3	13,2	10,9	19
	Dålig	0,5	1	1,4	4,7	2,4	5,9
	Antal	1043	1002	987	971	934	799
HUR MÅNGA GÅNGER DEN HÄR TERMINEN HAR DU BESÖKT EN SKOLSKÖTERSKA/ KURATOR?	Aldrig	53,2	32,1	54,5	44,6	63,4	54,8
	En gång	27,4	36,3	31,2	27,5	22,8	21,8
	Två gånger	11,3	15,5	8,7	12,2	8,1	9,6
	Minst tre gånger	8,1	16	5,6	15,7	5,8	13,8
	Antal	1040	999	987	968	936	799
VAD ÄR VIKTIGAST FÖR ATT DU SKA MÅ BRA? (HÄR KAN MAX 3 ALTERNATIV ANGES, VARVID DET KAN BLI MER ELLER MINDRE ÄN 100 PROCENT)	Kompisar	69,2	70,3	74,7	82,1	74,1	75,2
	Pojk-/flickvän	13,5	9,7	19,1	16,8	27	26,1
	Syskon	50,8	54,5	47	56,8	40,7	54,6
	Föräldrar	83,4	84,2	71	76,4	61,4	74,4
	Annan vuxen som är viktig för mig	8,8	11,1	8,4	9,5	8	6,3
	Att jag känner att jag är viktig	15,8	21	14,8	20,1	19,6	24,8
	Att jag känner mig duktig på något	23	20,2	20,6	26,3	28,1	26,7
	Att jag är nöjd mer hur jag ser ut	13,8	19,2	14,8	23,6	17	22,3
	Fritidsaktivitet	17,9	19,5	29,2	24,5	31,9	20,5
	Pengar	13,3	5,3	25,6	15,7	33,3	19,8
	Antal	x	x	x	x	x	x
HUR TRIVS DU MED LIVET JUST NU?	Jag trivs mycket bra	68,3	53,9	55,1	29,5	40,3	22,1
	Jag trivs ganska bra	26,5	37,6	39,2	52,5	47,4	58,2
	Jag trivs inte så bra	4,6	6,9	4,7	11,3	8,8	15,4
	Ja trivs inte alls	0,6	1,6	1,1	6,8	3,5	4,3
	Antal	1026	984	950	959	894	784

		ÅK 5		ÅK 8		GY ÅK2	
		POJKAR	FLICKOR	POJKAR	FLICKOR	POJKAR	FLICKOR
HUR OFTA HAR DU KÄNT DIG PIGG OCH GLAD?	I stort sett varje dag	75,9	74,2	66	49,8	51,9	37
	Någon gång i veckan	21,7	22,5	28,6	38,5	36,8	48,8
	Någon gång i månaden	1,4	2	2,9	7,7	8,1	11,6
	Sällan/aldrig	1	1,3	2,4	3,9	3,2	2,6
	Antal	1042	1004	988	969	929	800
HUR OFTA HAR DU KÄNT DIG AVSLAPPNAD OCH LUGN?	I stort sett varje dag	63,5	59,1	55,5	33,7	50,2	24,6
	Någon gång i veckan	30,5	35,2	35,5	43	35,5	45,1
	Någon gång i månaden	4	3,4	6,3	15,8	10,5	22,4
	Sällan eller aldrig	2	2,3	2,7	7,6	3,8	7,8
	Antal	1016	974	957	939	894	767
HUR OFTA HAR DU KÄNT ATT DU ÄR TRYGG OCH SÄKER I DIG SJÄLV?	I stort sett varje dag	85,2	75,1	75,3	45,3	66,6	38,5
	Någon gång i veckan	11,3	17,8	18,6	30,1	22,7	34,3
	Någon gång i månaden	2,5	4,4	4,5	12,9	7	16,6
	Sällan eller aldrig	1,1	2,7	1,7	11,7	3,7	10,5
	Antal	1039	1000	986	967	926	799
HUR OFTA HAR DU HUVUDVÄRK?	I stort sett varje dag	6,5	8,1	7,1	13,3	7,5	15,9
	Någon gång i veckan	25,3	29,6	24,2	32,8	25,7	38,9
	Någon gång i månaden	34,2	34	36,6	33,5	34,5	29,6
	Sällan eller aldrig	34	28,3	32,2	20,4	32,3	15,5
	Antal	1024	986	960	958	914	791
HUR OFTA HAR DU ONT I MAGEN?	I stort sett varje dag	4,1	7,1	4,6	11	6	14,3
	Någon gång i veckan	19,6	28,8	20,6	28,7	18,1	31,2
	Någon gång i månaden	37,8	31,3	38	42,2	34,5	41,1
	Sällan eller aldrig	38,5	32,9	36,8	18	41,4	13,5
	Antal	1036	992	984	964	921	799

		ÅK 5		ÅK 8		GY ÅK2	
		POJKAR	FLICKOR	POJKAR	FLICKOR	POJKAR	FLICKOR
HUR OFTA HAR DU ONT I RYGGEN, NACKE, AXLAR?	I stort sett varje dag	6	7	8,7	14,2	10,5	22,3
	Någon gång i veckan	17,9	18,4	22,5	26,8	27,3	30,1
	Någon gång i månaden	30,6	28,4	33	32,9	34,3	30,3
	Sällan eller aldrig	45,5	46,1	35,8	26,1	27,9	17,3
	Antal	1021	982	964	951	910	792
HUR OFTA HAR DU KÄNT TRÖTTHET?	I stort sett varje dag	21,9	20,9	33,4	49,5	37,2	57,8
	Någon gång i veckan	43	44,5	42,4	33,4	40,6	33
	Någon gång i månaden	21,3	20,1	15,5	13,6	17,2	7,2
	Sällan eller aldrig	13,8	14,5	8,7	3,4	5	2
	Antal	1031	986	981	963	923	801
HUR OFTA HAR DU KÄNT DIG YR?	I stort sett varje dag	3,3	3,7	4,6	10,6	3,9	9,1
	Någon gång i veckan	12,3	14,4	16	20,2	14,3	23,4
	Någon gång i månaden	29,9	28,4	29	29,7	31,4	35,5
	Sällan eller aldrig	54,5	53,5	50,4	39,5	50,4	32
	Antal	1006	970	957	935	904	778
HUR OFTA HAR DU KÄNT DIG NERE/LEDSEN?	I stort sett varje dag	4,1	7,2	5,9	20,3	9,9	17,1
	Någon gång i veckan	15,3	25	14,5	32,7	21,3	43,8
	Någon gång i månaden	34,9	35,1	34,1	30,7	35,4	31,5
	Sällan eller aldrig	45,7	32,7	45,5	16,3	33,4	7,5
	Antal	1022	987	980	959	926	799
HUR OFTA HAR DU KÄNT DIG IRRITERAD ELLER PÅ DÅLIGT HUMÖR?	I stort sett varje dag	6	8,9	12,2	23,8	11,8	17,9
	Någon gång i veckan	32,8	36,5	35,6	43,2	36	55,2
	Någon gång i månaden	36,5	31	34,8	26	37,1	22,6
	Sällan eller aldrig	24,7	23,6	17,4	7	15,2	4,3
	Antal	1025	987	975	954	917	795

		ÅK 5		ÅK 8		GY ÅK2	
		POJKAR	FLICKOR	POJKAR	FLICKOR	POJKAR	FLICKOR
HUR OFTA HAR DU KÄNT DIG OROLIG/NERVÖS?	I stort sett varje dag	3,1	5,6	6	16,9	10,3	17,1
	Någon gång i veckan	21,5	25,9	26,2	36,7	25,1	43
	Någon gång i månaden	36,8	38,5	38,6	32,4	38,6	30,7
	Sällan eller aldrig	38,6	30	29,2	14	26	9,2
	Antal	1030	987	977	958	916	797
HUR OFTA HAR DU SVÅRT ATT SOMNA/SOVA?	I stort sett varje dag	13,3	17,2	14,2	18,1	16,9	20,1
	Någon gång i veckan	27,4	25,3	26	26,1	28,3	29,3
	Någon gång i månaden	22,5	25,1	25,3	27,2	28,2	27,5
	Sällan eller aldrig	36,8	32,3	34,5	28,6	26,6	23,1
	Antal	1006	971	971	946	922	792
HUR OFTA HAR DU KÄNT DIG STRESSAD FÖR NÅGOT?	I stort sett varje dag	5,2	9,1	12,9	35	18,3	42,7
	Någon gång i veckan	24,4	27	33,2	36,8	36,9	41,6
	Någon gång i månaden	34,5	31,8	30,9	20,6	27,5	11,9
	Sällan eller aldrig	35,9	32	23	7,7	17,3	3,9
	Antal	1033	996	982	963	918	799
HUR OFTA KÄNNER DU ATT DU KAN VARA DIG SJÄLV?	Alltid	58,2	47,9	57	32,5	53,4	28,1
	Ofta	31,1	37,1	31	41,6	33,6	49,9
	Ibland	6,8	10,8	7,8	17,5	8	16,2
	Sällan	2,1	3,5	2,1	6,4	3	4,6
	Aldrig	1,8	0,8	2,1	2,1	2,1	1,3
	Antal	1040	1003	948	960	905	791

		ÅK 5		ÅK 8		GY ÅK2	
		POJKAR	FLICKOR	POJKAR	FLICKOR	POJKAR	FLICKOR
HUR OFTA KÄNNER DU ATT DU DUGER PRECIS SOM DU ÄR?	Alltid	65,7	52,6	55,2	25,3	48	19,8
	Ofta	22,5	27,7	27,4	29,3	28,1	34,6
	Ibland	7,4	12,3	10,3	23,8	16,3	25,5
	Sällan	2,9	5,1	4,2	13,9	5,5	14,4
	Aldrig	1,6	2,3	3	7,8	2,1	5,7
	Antal	1015	980	946	950	892	784
HUR OFTA KÄNNER DU DIG NÖJD MED HUR DU SER UT?	Alltid	64,6	46,8	47,7	19,9	43,2	14,1
	Ofta	22,5	27,9	30,4	27,3	30	27,3
	Ibland	8,9	15,7	13,2	27,7	16,5	34,8
	Sällan	2,1	7,1	5,8	15,3	7,1	14,9
	Aldrig	1,8	2,5	3	9,9	3,2	8,9
	Antal	1034	991	948	962	898	785
HAR DU NÅGON LÅNGVARIG SJUKDOM/ HÄLSOPROBLEM ELLER FUNKTIONS- NEDSÄTTNING?	Nej	75,6	72,2	79,7	75,7	77,2	71,4
	Ja	24,4	27,8	20,3	24,3	22,7	28,6
	Antal	1025	993	980	963	925	797
HUR MYCKET PÅVERKAR DEN DIG I DITT VANLIGA LIV? EN LÅNGVARIG SJUKDOM/ HÄLSOPROBLEM ELLER FUNKTIONSNEDSÄTTNING	Mycket negativt	8,5	9,5	11,9	18,6	11,5	15
	Lite negativt	43,3	48,3	52,1	61,9	56	60,2
	Inte alls	38,9	33,8	28,4	16,5	22,5	22,1
	Lite positivt	5,3	5,4	4,1	1,7	3,8	1,8
	Mycket positivt	4,1	3,2	3,6	1,3	6,2	0,9
	Antal	319	317	194	231	209	226

		ÅK 5		ÅK 8		GY ÅK2	
		POJKAR	FLICKOR	POJKAR	FLICKOR	POJKAR	FLICKOR
HUR OFTA DEN SENASTE TIDEN HAR DU KÄNT DIG... OROLIG FÖR FAMILJENS EKONOMI?	Aldrig	77,4	67	74,3	55,3	58,7	52,3
	Sällan	15,7	19,6	16,3	24,6	21,7	24,3
	Ibland	4,3	9	6,2	13,9	11,6	15,4
	Ofta	1,3	2,3	1,5	3,9	4,3	4,3
	Alltid	1,4	2,1	1,6	2,3	3,6	3,8
	Antal	1033	994	981	964	911	798
OROLIG FÖR ATT NÅGON AV DINA FÖRÄLDRAR SKA BLI ELLER ÄR ARBETSLÖS?	Aldrig	86,3	82,6	84	74,5	71,8	72,3
	Sällan	8,5	8,6	9,4	15,5	16,1	13,8
	Ibland	2,1	4,4	3,3	5,7	4,7	7,7
	Ofta	1,5	1,6	2,1	2,2	3,4	3,7
	Alltid	1,7	2,8	1,2	2,1	4	2,5
	Antal	1026	987	975	952	909	790
OROLIG FÖR ATT DINA FÖRÄLDRAR HAR FLYTTAT ELLER SKA FLYTTA IFRÅN VARANDRA?	Aldrig	75,4	62,4	79,3	65,8	76,8	71,5
	Sällan	12,1	18,5	12,7	17,5	10,9	14,4
	Ibland	5,8	10,6	4,7	10,4	6,3	8,4
	Ofta	2,6	4,8	1,1	3	2	4,1
	Alltid	4	3,7	2,2	3,4	4,1	1,6
	Antal	1014	982	971	955	908	789
OROLIG FÖR ATT DU SKA DRABBAS AV NÅGON OLYCKA ELLER BLI ALLVARLIGT SJUK?	Aldrig	57,4	38,1	62	37,8	53,5	32,8
	Sällan	24,6	30,4	21,9	28,8	25,4	30,9
	Ibland	10,5	19,7	10,7	19,7	14,1	22,8
	Ofta	4,1	7,9	3	8,6	4	9,1
	Alltid	3,4	3,9	2,4	5,1	3,1	4,4
	Antal	1025	984	971	947	909	793

		ÅK 5		ÅK 8		GY ÅK2	
		POJKAR	FLICKOR	POJKAR	FLICKOR	POJKAR	FLICKOR
OROLIG FÖR ATT NÅGON I FAMILJEN SKA DRABBAS AV NÅGON OLYCKA ELLER BLI ALLVARLIGT SJUK?	Aldrig	49,6	30,5	52,3	25,3	44	18,6
	Sällan	26,7	29,8	23,9	24,9	26,3	23,8
	Ibland	12,7	23,1	15,3	28	16,6	31,7
	Ofta	5,1	10,5	4,4	13	7,1	16,1
	Alltid	5,8	6,1	4,1	8,8	5,9	9,8
	Antal	1030	993	979	962	913	797
OROLIG FÖR ATT NÅGON I FAMILJEN DRICKER FÖR MYCKET ALKOHOL?	Aldrig	84,5	79,5	84,4	74,7	81,4	76,2
	Sällan	9,3	11,1	8,8	12,8	10,3	11,6
	Ibland	2,5	4,4	2,7	6,3	3,4	6,2
	Ofta	1,1	1,6	1,4	2,8	1,8	2,4
	Alltid	2,6	3,4	2,7	3,5	3,1	3,7
	Antal	1025	988	970	955	911	794
OROLIG FÖR ATT DU SKA BLI UTSATT FÖR MOBBNING ELLER MISSHANDEL?	Aldrig	69,9	57,9	76,4	55,7	75,6	60,8
	Sällan	16,7	21,8	14,8	25,3	14,6	24,4
	Ibland	7,1	11,8	4,9	10,3	4,7	9,2
	Ofta	3	3,7	1,9	4,7	2,1	3,8
	Alltid	3,3	4,8	1,9	4,1	3	1,9
	Antal	1025	988	976	962	907	795
OROLIG FÖR ATT DU SKA BLI UTSATT FÖR SEXUELLA ÖVERGREPP?	Aldrig	x	x	93,9	44,1	90,3	38,4
	Sällan	x	x	2,8	28,7	4,4	28,2
	Ibland	x	x	0,8	16,7	1,5	18,1
	Ofta	x	x	0,4	5,1	0,9	10,9
	Alltid	x	x	2,1	5,4	2,9	4,4
	Antal			966	950	907	790

		ÅK 5		ÅK 8		GY ÅK2	
		POJKAR	FLICKOR	POJKAR	FLICKOR	POJKAR	FLICKOR
OROLIG FÖR ATT TERRORATTACK ELLER ATT KRIG SKA BRYTA UT I SVERIGE?	Aldrig	64	45	67,4	45,3	65,7	38,9
	Sällan	20,5	27,4	18,7	29,4	17,4	32,6
	Ibland	8,6	17,3	6,5	15,9	7,6	18,2
	Ofta	2,6	5,2	2,7	5,3	4,2	6,6
	Alltid	4,3	5	4,7	4,1	5,2	3,7
	Antal	1019	977	978	964	912	791
OROLIG FÖR PÅVERKAN AV KLIMATFÖRÄNDRINGAR?	Aldrig	38,5	24,2	53,5	34,2	49,3	26,3
	Sällan	25,8	30,3	22,8	26,4	20,9	23,1
	Ibland	20,1	24,8	13,3	21,3	16,1	24,8
	Ofta	9,7	13,9	5,8	11	7,3	15,6
	Alltid	5,8	6,7	4,6	7	6,3	10,2
	Antal	1028	986	973	961	914	795
HAR DU NÅGON GÅNG MEDVETET SKADAT DIG SJÄLV?	Nej	x	x	85,3	68	85,3	68,1
	Ja, en gång	x	x	8,2	14,1	7,5	13,8
	Ja, flera gånger	x	x	6,5	17,9	7,2	18,1
	Antal			984	967	925	797
HAR NÅGON TAFSAT PÅ DIG ELLER TVINGAT DIG ATT TA PÅ HEN PÅ ETT SEXUELLT SÄTT UTAN ATT DU VELAT DET?	Nej, det har inte hänt	x	x	94,9	75,3	89,2	57,7
	Ja, en gång	x	x	3,5	15	5,9	20,6
	Ja, några gånger	x	x	1,1	7,6	3,3	19,2
	Ja, många gånger	x	x	0,5	2,1	1,6	2,4
	Antal			948	956	899	785
HAR NÅGON SÖKT KONTAKT MED DIG PÅ SOCIALA MEDIER I SEXUELLT SYFTE UTAN ATT DU VELAT DET?	Nej	83,3	86,6	84,9	68,8	82,9	55,7
	Ja, en gång	7,8	7,4	8,1	13,2	6,3	14
	Ja, flera gånger	2,4	2,3	5,2	17,5	9,6	30,2
	Använder inte sociala medier	6,7	3,7	1,8	0,5	1,2	0,1
	Antal	1032	986	948	960	895	787

		ÅK 5		ÅK 8		GY ÅK2	
		POJKAR	FLICKOR	POJKAR	FLICKOR	POJKAR	FLICKOR
TYCKER DU ATT DU ÄR...	Alldeles för smal	2,4	2	2,8	2,8	4,6	1,6
	Lite för smal	6,8	6,8	16,4	10	20,6	9,8
	Lagom	62,3	56,6	50,2	41,2	43,5	38,6
	Lite för tjock	14,8	22,1	18,2	31,3	19,8	38
	Alldeles för tjock	1,9	4,2	3,8	8,8	3,6	8,7
	Jag har inte funderat över det	11,7	8,3	8,6	5,9	7,9	3,2
	Antal	1027	986	966	964	913	792
TYCKER DU ATT DU...	Ser mycket bra ut	34,4	28,3	23,5	12	22	9
	Ser ganska bra ut	27,8	32,3	27,2	28,2	31,2	29,3
	Ser ut som de flesta andra	19,6	18,7	28,8	27,4	28,9	32,7
	Inte ser speciellt bra ut	6,5	9,5	8,9	16,4	9,3	18,9
	Inte alls ser bra ut	1,5	4,1	3,2	11,7	3,3	7,7
	Jag har inte funderat över det	10,2	7,1	8,4	4,3	5,4	2,4
	Antal	1024	987	977	962	914	792
HÅLLER DU PÅ ATT BANTA (MEDVETET FÖRSÖKER GÅ NER I VIKT) JUST NU?	Nej, jag tycker att jag är lagom som jag är	72,3	69,1	60	47,5	48,4	43,2
	Nej, men jag vill gå ner i vikt	16,8	21,7	16,7	33,8	15,1	36,9
	Nej, jag vill gå upp i vikt	5,2	4,1	15,9	9,3	26,9	7,7
	Ja	5,7	5,1	7,4	9,4	9,6	12,2
	Antal	1039	1004	999	965	931	796
HUR OFTA BORSTAR DU TÄNDERNA?	2 gånger/dag eller oftare	78,3	83,6	67,6	80	63,8	82,7
	1 gång/dag	11,3	7,7	20,4	12,3	22,4	11,4
	4-6 gånger i veckan	8,3	6,7	8	5,8	9	4,3
	1-3 gånger i veckan	2	1,6	2,8	1,2	3,2	1,2
	Aldrig	0,1	0,3	1,1	0,6	1,6	0,2
	Antal	1046	1009	998	975	933	805

		ÅK 5		ÅK 8		GY ÅK2	
		POJKAR	FLICKOR	POJKAR	FLICKOR	POJKAR	FLICKOR
HAR DU LAGAT NÅGRA HÅL I TÄNDERNA?	Nej	66,1	64,6	63,6	60,9	57,5	56
	Ja, 1 hål	18	17,5	18	18,6	19	21,9
	Ja, 2 hål	10,5	11,3	9,9	12,2	13,1	12,3
	Ja, 3 hål eller fler	5,4	6,6	8,5	8,2	10,5	9,7
	Antal	1035	994	997	972	934	803
HUR MÅNGA TIMMAR BRUKAR DU SOVA I GENOMSNITT PER NATT PÅ VARDAGAR?	Mindre än 5 tim	2,1	1,6	5,3	6,7	8,1	8,1
	5-6 tim	8,9	8,8	19,5	24,4	35	36,8
	7-8 tim	36,7	35,2	55	54,7	51,9	49,4
	9-10 tim	46,2	47,7	18,3	13,2	4,8	5,1
	Mer än 10 tim	6	6,6	1,8	1	0,1	0,6
	Antal	1032	997	983	969	928	800
HUR MÅNGA TIMMAR BRUKAR DU SOVA I GENOMSNITT PER NATT PÅ HELGER?	Mindre än 5 tim	6,1	3,3	6	6,2	4,9	4,7
	5-6 tim	15,8	11,6	13,3	9,3	9,9	7,6
	7-8 tim	27,5	27,6	23,6	24,3	28,8	34,2
	9-10 tim	27,6	36,9	36,1	46	41	45,1
	Mer än 10 tim	23	20,6	21	14,2	15,4	8,5
	Antal	998	984	959	954	905	790

BILAGA 1 FYSISK AKTIVITET OCH MATVANOR

		ÅK 5		ÅK 8		GY ÅK2	
		POJKAR	FLICKOR	POJKAR	FLICKOR	POJKAR	FLICKOR
HUR OFTA ÄR DU FYSISKT AKTIV SÅ ATT DU BLIR ANDFÅDD ELLER SVETTIG SAMMANLAGT MINST 1 TIMME PER DAG EN VANLIGT VECKA INKL. SKOLIDROTT?	Mindre än 5 dagar/vecka	52,4	56,5	55,6	60,5	62,7	76,2
	5-6 dagar i veckan	31,3	32	28,4	32,1	25,4	19,6
	7 dagar/veckan	16,3	11,5	16	7,5	11,9	4,2
	Antal	1042	1003	998	970	931	804
HUR LÄNGE ÄR DU STILLASITTANDE SAMMANLAGT EFTER EN DAG I SKOLAN?	Aldrig/mindre än 1 timme	3,6	8,3	4,1	2,2	4,8	1,9
	1-2 timmar	31,6	35,4	21,1	19,4	16,9	14,6
	2-3 timmar	33,7	37,3	32,6	33,7	26,9	34,9
	3-5 timmar	21	14,6	27,7	28,2	34,5	33,6
	Mer än 5 timmar	10,1	4,5	14,6	16,5	16,9	15
	Antal	1041	1004	1001	973	934	806
HUR OFTA ÄTER DU FRUKOST?	Varje dag	81,3	79,2	58,1	50,2	49,8	47,7
	5-6 dagar i veckan	8,8	7,8	14,1	14	12,2	13,4
	2-4 dagar i veckan	6,3	8	14,9	17,8	20,2	20,8
	En dag i veckan	1,6	2,5	6,7	9,4	7,8	10,1
	Aldrig	2	2,5	6,2	8,7	10,3	8
	Antal	1046	1010	995	973	933	803
HUR OFTA BRUKAR DU ÄTA DIG MÄTT I SKOLMATSALEN?	Alla skoldagar i veckan	30,7	27,5	27,3	20,5	29,1	23,3
	2-4 dagar i veckan	42,9	47,3	44	44,8	39,6	41
	1 dag i veckan	9,8	10,2	10	12,2	11,4	9,7
	Några gånger i månaden	7	5,9	7,9	9,6	9,6	9,9
	Nästan aldrig/aldrig	9,7	9	10,8	13	10,2	16,1
	Antal	1045	1006	1002	972	937	802

		ÅK 5		ÅK 8		GY ÅK2	
		POJKAR	FLICKOR	POJKAR	FLICKOR	POJKAR	FLICKOR
HUR OFTA ÄTER DU LAGAD MAT PÅ KVÄLLEN?	Varje dag	55,7	60,3	56,7	53,2	54,5	45,6
	5-6 dagar i veckan	29,7	26,5	28,8	28,6	24,7	30,8
	2-4 dagar i veckan	10,7	10	10	14,2	16,2	17,9
	En dag i veckan	3,1	1,8	3	3,1	2,5	3,2
	Aldrig	1	1,4	1,5	0,9	2,1	2,5
	Antal	1042	1007	998	974	934	801
HUR OFTA ÄTER DU FRUKT?	Varje dag	40,8	43,6	24,8	27,6	16,6	26,7
	Flera gånger i veckan	38	41,5	41,9	41,7	35,9	41,3
	En gång i veckan	9,2	8,7	16,7	17,5	22,3	17,3
	Flera gånger i månaden	5,1	2,8	6,6	7,2	10,8	9,2
	Sällan/aldrig	7	3,4	10	5,9	14,4	5,5
	Antal	1046	1009	996	975	938	803
HUR OFTA ÄTER DU GRÖNSAKER?	Varje dag	46,3	52,1	37,2	45,7	33,7	45,4
	Flera gånger i veckan	35,6	36,5	43,4	39	41,8	41,7
	En gång i veckan	8,2	5,7	9	7,3	10,5	7,3
	Flera gånger i månaden	4	2	5,2	4,2	7	2,8
	Sällan/Aldrig	5,9	3,8	5,3	3,8	7,1	2,8
	Antal	985	949	949	930	888	782
HUR OFTA ÄTER DU GODIS?	Varje dag	2,5	2,4	3,7	4,2	4,8	2,9
	Flera gånger i veckan	14,6	13,9	27,8	31,4	23,5	33,9
	En gång i veckan	64,1	68,1	46,1	47,4	33,7	40,3
	Flera gånger i månaden	7	6,6	10,3	7,3	20,3	11,5
	Sällan/Aldrig	11,7	8,9	12,1	9,7	17,6	11,5
	Antal	1025	995	993	971	931	800

		ÅK 5		ÅK 8		GY ÅK2	
		POJKAR	FLICKOR	POJKAR	FLICKOR	POJKAR	FLICKOR
HUR OFTA DRICKER DU COCA-COLA/ANNAN LÄSK?	Varje dag	3,5	1,8	4	2,8	7,3	4
	Flera gånger i veckan	17,5	11,6	29,2	19,1	29,5	21,7
	En gång i veckan	46,8	47,1	40,5	41,2	32,4	29,8
	Flera gånger i månaden	12,6	12,9	14,2	16,1	15,9	20,5
	Sällan/Aldrig	19,6	26,6	12,1	20,9	14,9	24
	Antal	1006	977	967	939	910	792
HUR OFTA DRICKER DU ENERGIDRYCK?	Varje dag	1	0,7	5,9	2,6	8,1	3,1
	Flera gånger i veckan	2,5	0,8	13,2	9,8	21	12,2
	En gång i veckan	3,5	2,3	11,5	7	18,2	9,1
	Flera gånger i månaden	4,6	1,5	14,4	11,8	17,5	14,2
	Sällan/Aldrig	88,4	94,7	55	68,8	35,2	61,5
	Antal	1024	992	996	975	934	805

BILAGA 1 ALKOHOL, NARKOTIKA, DOPNING, TOBAK OCH SPEL OM PENGAR

		ÅK 5		ÅK 8		GY ÅK2	
		POJKAR	FLICKOR	POJKAR	FLICKOR	POJKAR	FLICKOR
RÖKER DU CIGARETTER?	Ja	0,6	0,1	2,2	2,8	11,1	9,9
	Nej, har slutat	0,3	0,2	1,1	1,4	5,7	3,8
	Nej, men har prövat	2,6	1,3	12,6	12,4	31,9	28,1
	Nej, har aldrig rökt	96,6	98,4	84,1	83,4	51,3	58,1
	Antal	1044	1009	1006	976	936	807
HUR OFTA RÖKER DU? (AV ANTALET RÖKARE)	Varje dag	x	x	50	18,5	63,2	46,9
	Nästan varje dag	x	x	27,3	44,4	11,3	19,8
	Under helgen	x	x	9,1	22,2	16	25,9
	Nästan aldrig	x	x	13,6	14,8	9,4	7,4
	Antal			22	27	106	81
VILL DU SLUTA RÖKA? (AV ANTALET RÖKARE)	Ja	x	x	18,2	11,1	25	23,5
	Ja, men inte just nu	x	x	50	63	35,6	61,7
	Nej	x	x	31,8	25,9	39,4	14,8
	Antal			22	27	104	81
KÄNNER NÅGON AV DINA FÖRÄLDRAR TILL ATT DU RÖKER? (AV ANTALET RÖKARE)	Ja	x	x	40,9	25,9	53,8	42,5
	Nej	x	x	36,4	40,7	30,8	37,5
	Vet inte	x	x	22,7	33,3	15,4	20
	Antal			22	27	104	80
HAR DU NÅGON GÅNG RÖKT VATTENPIPA?	Nej	x	x	88,5	89,5	67	78,5
	Ja	x	x	11,5	10,5	33	21,5
	Antal			1003	977	936	806
HAR DU RÖKT VATTENPIPA MED ELLER UTAN NIKOTIN? (AV DOM SOM RÖKT VATTENPIPA) (HÄR KAN FLERA ALTERNATIV ANGES, VARVID DET KAN BLI MER ELLER MINDRE ÄN 100 PROCENT)	Ja, med nikotin	x	x	31,3	29,1	54,4	43,4
	Ja, utan nikotin	x	x	53	39,8	28,2	29,5
	Ja, men vet inte om den innehöll nikotin	x	x	25,2	37,9	24,6	35,3
	Antal			115	103	309	173

		ÅK 5		ÅK 8		GY ÅK2	
		POJKAR	FLICKOR	POJKAR	FLICKOR	POJKAR	FLICKOR
HUR OFTA UNDER DE SENASTE ÅRET HAR DU RÖKT VATTENPIPA? (AV DOM SOM RÖKT VATTENPIPA)	Aldrig	x	x	12,2	20,3	25,2	20,9
	1 gång	x	x	45,2	37,9	25,6	40,1
	2-6 gånger	x	x	17,4	28,2	20,7	25
	7-12 gånger	x	x	7,8	5,8	9	5,8
	Mer än 12 gånger	x	x	17,4	7,8	19,4	8,1
	Antal			115	103	309	172
HAR DU NÅGON GÅNG RÖKT E-CIGARETT/ VAPING?	Nej	x	x	73,9	82	54,5	69,7
	Ja	x	x	26,1	18	45,5	30,3
	Antal			1003	971	934	802
HAR DU RÖKT E-CIGARETT/VAPING MED ELLER UTAN NIKOTIN? (AV DOM SOM RÖKT E-CIGARETT/VAPING) (HÄR KAN FLERA ALTERNATIV ANGES, VARVID DET KAN BLI MER ELLER MINDRE ÄN 100 PROCENT)	Ja, med nikotin	x	x	21,8	31,4	55,3	49
	Ja, utan nikotin	x	x	71,4	53,7	43,5	36,2
	Ja, men vet inte om den innehöll nikotin	x	x	16	26,3	13,6	25,1
	Antal			262	175	425	243
HUR OFTA UNDER DET SENASTE ÅRET HAR DU RÖKT E-CIGARETT/ VAPING? (AV DOM SOM RÖKT E-CIGARETT /VAPING)	Aldrig	x	x	10,8	8	23,6	18,9
	1 gång	x	x	30,9	29,9	26,4	34,2
	2-6 gånger	x	x	25,5	34,5	25,9	30,5
	7-12 gånger	x	x	12	9,8	6,8	7,8
	Mer än 12 gånger	x	x	20,8	17,8	17,2	8,6
	Antal			259	174	424	243

		ÅK 5		ÅK 8		GY ÅK2	
		POJKAR	FLICKOR	POJKAR	FLICKOR	POJKAR	FLICKOR
SNUSAR DU?	Nej, har aldrig snusat	90,7	95,4	81,4	92,5	47,6	74,3
	Nej, har prövat	3,2	0,8	11	6,1	24,1	20,2
	Nej, har slutat	0,1	0	1,1	0	2,6	0,6
	Ja, varje dag	0,3	0,1	1,7	0,1	15,9	0,7
	Ja, nästan varje dag	0	0,1	1,2	0,1	2,1	0,2
	Ja, men bara ibland	0,2	0	2,7	0,4	5,7	2,7
	Nästan aldrig	5,6	3,6	0,9	0,7	2	1,2
	Antal	1042	1010	1005	976	940	808
VILL DU SLUTA SNUSA? (AV ANTALET SNUSARE)	Ja	x	x	10,9	50	11,4	30
	Ja, men inte just nu	x	x	34,4	8,3	24,1	15
	Nej	x	x	54,7	41,7	64,6	55
	Antal			64	12	237	40
KÄNNER NÅGON AV DINA FÖRÄLDRAR TILL ATT DU SNUSAR? (AV ANTALET SNUSARE)	Ja	x	x	26,6	9,1	55,5	20
	Nej	x	x	43,8	72,7	30,7	57,5
	Vet inte	x	x	29,7	18,2	13,9	22,5
	Antal			64	11	238	40
TYCKER DU ATT DET SKULLE VARA BRA MED EN TOBAKSFRI SKOLTID?	Ja	x	x	59,1	67,7	35,9	55,2
	Nej	x	x	17,3	11,9	37,8	16,1
	Vet inte	x	x	23,7	20,4	26,4	28,7
	Antal			1002	974	937	805

		ÅK 5		ÅK 8		GY ÅK2	
		POJKAR	FLICKOR	POJKAR	FLICKOR	POJKAR	FLICKOR
HUR OFTA UNDER DET SENASTE ÅRET HAR DU DRUCKIT ALKOHOL?	Aldrig	89,6	96,4	73,2	71,4	31,1	28,4
	En gång under året	6,7	3	9,9	8,3	6,8	6
	2-4 gånger under året	2,7	0,5	8,3	11,1	16	17,3
	5-12 gånger under året	0,9	0	4,9	5,9	19,2	24,8
	Mer än 12 under året	0,2	0,1	x	x	x	x
	1-3 gånger i månaden	x	x	2,3	2,4	17,5	20,1
	En gång i veckan eller mer	x	x	1,5	0,9	9,4	3,4
	Antal	1034	1008	1004	976	937	805
HAR DU NÅGONSIN DRUCKIT SÅ MYCKET ALKOHOL ATT DU BLIVIT FULL/BERUSAD?	Nej, aldrig	99,5	100	89,7	86,1	45,4	41,6
	Ja, en gång	0,5	0	4,5	6,7	7,6	8,6
	Ja, 2-3 gånger	0,2	0	2,9	5,1	11,1	14,9
	Ja, 4-10 gånger	x	x	0,8	1,3	11	14,5
	Ja, mer än 10 gånger	x	x	2,1	0,8	25	20,4
	Antal	1034	1008	1001	975	931	805
HAR DET HÄNT ATT NÅGON VUXEN KÖPT UT ALKOHOL TILL DIG? (AV ANTALET ELEVER SOM DRUCKIT ALKOHOL) (HÄR KAN FLERA ALTERNATIV ANGES, VARVID DET KAN BLI MER ELLER MINDRE ÄN 100 PROCENT)	Nej, det har aldrig hänt	x	x	82,2	79,2	52,1	41,5
	Ja, egna föräldrar	x	x	1,5	4,7	9,5	12,7
	Ja, äldre syskon	x	x	1,5	0,7	6,4	6,9
	Ja, äldre kompis	x	x	7	9	23,1	28,5
	Ja, annan vuxen	x	x	2,3	10	25,3	23,8
	Antal			269	279	640	576
HUR MÅNGA "GLAS" DRICKER DU OFTAST NÄR DU DRICKER ALKOHOL? (AV ANTALET ELEVER SOM DRUCKIT ALKOHOL)	1-2 glas	x	x	59,2	53	23,1	24,9
	3-4 glas	x	x	14,9	28,1	20,8	29,8
	5-6 glas	x	x	12,7	10,3	18,2	28,1
	7-9 glas	x	x	6,1	7,1	17,9	10,8
	10 eller fler glas	x	x	7	1,6	20	6,4
	Antal			228	253	636	563

		ÅK 5		ÅK 8		GY ÅK2	
		POJKAR	FLICKOR	POJKAR	FLICKOR	POJKAR	FLICKOR
VET DINA FÖRÄLDRAR OM ATT DU HAR DRUCKIT ALKOHOL? (AV ANTALET ELEVER SOM DRUCKIT ALKOHOL)	Ja	74,8	60,6	x	x	x	x
	Nej	15	24,2	x	x	x	x
	Vet inte	10,3	15,2	x	x	x	x
	Antal	107	33				
BERÄTTAR DU FÖR DINA FÖRÄLDRAR HUR MYCKET ALKOHOL DU DRICKER? (AV ANTALET ELEVER SOM DRUCKIT ALKOHOL)	Jag berättar precis som det är	x	x	35,1	26,9	42,9	34,9
	Jag berättar att jag dricker, men inte hur mycket	x	x	11,3	14,8	36,5	39,9
	Jag berättar ingenting om mina alkoholvanor	x	x	53,6	58,3	20,7	25,2
	Antal			239	264	639	571
HAR DU NÅGON GÅNG ANVÄNT LÄKEMEDEL TILLSAMMANS MED ALKOHOL I SYFTE ATT BLI FULL/BERUSAD?	Nej	x	x	98	98,5	95,4	96
	Ja, 1 gång	x	x	0,9	1,4	3	2,6
	Ja, 2 eller flera gånger	x	x	1,1	0,1	1,6	1,4
	Antal			996	973	937	805
HAR DU BLIVIT BJUDEN PÅ ALKOHOL AV DINA FÖRÄLDRAR DÅ DE SJÄLVA DRICKER?	Nej, aldrig	88,5	95,5	78,8	76,2	55,3	54
	Ja, någon enstaka gång	6,9	1,9	11,2	11,1	31,5	30,8
	Ja, ofta	0	0	0,9	0,8	6,5	3
	Ja, men jag får bara smaka ur deras glas	4,6	2,6	9,1	11,9	6,7	12,2
	Antal	1040	1009	998	969	932	805
HAR DU NÅGRA NEGATIVA ERFARENHETER AV ALKOHOL NÄR DU SJÄLV VARIT FULL?	Nej	x	x	95,3	95,7	76,6	77,7
	Ja	x	x	4,7	4,3	23,4	22,3
	Antal			984	959	915	785
HAR DU NÅGRA NEGATIVA ERFARENHETER AV ALKOHOL NÄR NÅGON VUXEN VARIT FULL?	Nej	84,4	83,1	80	78,5	72,2	70,3
	Ja	15,6	16,9	20	21,5	27,8	29,6
	Antal	1040	1004	961	931	893	768
HAR DU NÅGRA NEGATIVA ERFARENHETER AV ALKOHOL NÄR NÅGON JÄMNÅRIG VARIT FULL?	Nej	x	x	86,7	86,7	61,3	58,8
	Ja	x	x	13,3	13,3	38,7	41,2
	Antal			980	959	913	791

		ÅK 5		ÅK 8		GY ÅK2	
		POJKAR	FLICKOR	POJKAR	FLICKOR	POJKAR	FLICKOR
VAD TROR DU ATT DINA FÖRÄLDRAR TYCKER OM ATT MAN DRICKER ALKOHOL NÄR MAN ÄR I DIN ÅLDER?	De tycker inte det gör något om man dricker sig full ibland	x	x	2,4	0,8	15,9	8,7
	De tycker inte att det gör något om man dricker, bara man inte dricker så mycket att man blir full	x	x	2,8	4	24	26,2
	De har inget emot att man smakar	x	x	12,3	12,2	10,6	16,2
	De tycker inte man ska dricka när man är i min ålder	x	x	66,8	72,3	31,2	38,2
	Vet ej	x	x	15,7	10,7	18,4	10,6
	Antal			995	971	926	801
HAR DU NÅGON GÅNG HAFT MÖJLIGHET ATT PROVA ELLER KÖPA NARKOTIKA?	Nej	x	x	91,9	92	69,4	75,1
	Ja	x	x	8,1	8	30,6	24,9
	Antal			986	967	929	804
HAR DU NÅGON GÅNG HAFT LUST ATT PRÖVA NARKOTIKA?	Nej	x	x	89,2	87,8	76,8	80
	Ja	x	x	5,5	4,5	14,9	10,9
	Tveksam	x	x	5,4	7,7	8,3	9,1
	Antal			990	972	927	804
HAR DU NÅGON GÅNG ANVÄNT NARKOTIKA?	Nej	x	x	96,4	97,8	85,7	90,5
	Ja, 1 gång	x	x	2,2	1,7	4,8	4,4
	Ja, 2 eller flera gånger	x	x	1,4	0,5	9,5	5,1
	Antal			994	968	925	801
HAR DU NÅGON GÅNG ANVÄNT NÅGON SÅ KALLAD NÄTDROG?	Nej	x	x	98,4	99,7	98,3	99,3
	Ja, 1 gång	x	x	1	0	0,7	0,4
	Ja, 2 eller flera gånger	x	x	0,6	0,3	1,1	0,4
	Antal			990	974	923	801

		ÅK 5		ÅK 8		GY ÅK2	
		POJKAR	FLICKOR	POJKAR	FLICKOR	POJKAR	FLICKOR
HAR DU NÅGON GÅNG ANVÄNT ANABOLA STEROIDER UTAN LÄKARORDINATION?	Nej	x	x	x	x	98,4	99,5
	Ja, under de senaste 30 dagarna	x	x	x	x	0,6	0,2
	Ja, under de senaste 12 månaderna	x	x	x	x	0,5	0,2
	Ja, för mer än 12 månader sedan	x	x	x	x	0,4	0
	Antal					928	803
HAR DU SPELAT OM PENGAR DEN SENASTE MÅNADEN?	Nej	x	x	86,2	96,7	77,6	96,6
	Ja	x	x	13,8	3,3	22,4	3,4
	Antal			991	967	929	801
HAR DU NÅGON GÅNG SPELAT FÖR MER PENGAR ÄN VAD DU EGENTLIGEN HADE TÄNKTT DIG?	Aldrig	x	x	89,3	97,3	85,2	98,4
	Ibland	x	x	7,9	2,4	10,2	1,1
	Ofta	x	x	1,1	0,1	2,3	0,4
	Alltid	x	x	1,7	0,2	2,3	0,1
	Antal			992	968	928	802
HAR DU KÖPT/BETALAT FÖR VIRTUELLA SAKER I DATA-/MOBILSPEL DEN SENASTE MÅNADEN?	Nej	x	x	60,3	95,4	72,1	96
	Ja	x	x	39,7	4,6	27,9	4
	Antal			990	970	931	799

BILAGA 1 SEX OCH SAMLEVNAD

		ÅK 5		ÅK 8		GY ÅK2	
		POJKAR	FLICKOR	POJKAR	FLICKOR	POJKAR	FLICKOR
HAR DU HAFT SEX MED NÅGON?	Nej	x	x	83,1	84,5	43,8	45,3
	Ja	x	x	16,9	15,5	56,2	54,7
	Antal			987	966	927	802
DRACK DU ALKOHOL FÖRSTA GÅNGEN DU HADE SEX MED NÅGON? (AV DOM SOM HAFT SEX)	Nej	x	x	83,8	93,9	83,8	85,8
	Ja, lite	x	x	9,6	4,1	10,4	8,5
	Ja, ganska mycket	x	x	6,6	2	5,8	6
	Antal			167	147	518	435
HUR MÅNGA HAR DU HAFT SEX MED DET SENASTE ÅRET? (AV DOM SOM HAFT SEX)	En	x	x	55,2	49,7	42,2	52
	Två	x	x	14,1	20,3	18,7	14
	Tre eller fler	x	x	30,7	30,1	39,1	34
	Antal			163	143	507	430
NÄR DU HADE SEX SENAST VAR DET NÅGOT SOM...? (AV DOM SOM HAFT SEX)	Du verkligen ville	x	x	52,4	62,6	58,5	69
	Du ville ganska mycket	x	x	16,5	14,3	15,6	14,2
	Bara blev så	x	x	26,2	15,6	21,8	12,8
	Du ville inte men gjorde ändå	x	x	0,6	2	0,8	2,8
	Du blev tvingad till	x	x	1,8	2,7	0,4	0,9
	Annat	x	x	2,4	2,7	2,9	0,2
	Antal			164	147	513	436

BILAGA 1 SOCIALA RELATIONER

		ÅK 5		ÅK 8		GY ÅK2	
		POJKAR	FLICKOR	POJKAR	FLICKOR	POJKAR	FLICKOR
HUR LÄTT HAR DU FÖR ATT PRATA MED DIN MAMMA OM SAKER SOM BEKYMRAR DIG?	Mycket lätt	62,2	59,3	52,4	44,3	44,5	41
	Lätt	29,4	30,5	33,2	34,6	34,1	38
	Svårt	5,5	7,5	9,2	13,1	13,6	13
	Mycket svårt	1,7	2	3,4	6,4	5,3	6,3
	Har ingen/vi träffas inte	1,1	0,7	1,7	1,6	2,5	1,8
	Antal	1030	991	973	966	910	795
HUR LÄTT HAR DU FÖR ATT PRATA MED DIN PAPPA OM SAKER SOM BEKYMRAR DIG?	Mycket lätt	54,8	39,2	42,7	24	35,1	19,1
	Lätt	31,8	37,4	36,3	38,4	30,5	38,4
	Svårt	8,6	15,7	12,6	21,7	20,6	23,3
	Mycket svårt	2,6	4,5	4,8	11	7,8	11,4
	Har ingen/vi träffas inte	2,3	3,2	3,6	4,8	5,9	7,8
	Antal	1011	975	963	953	892	781
HUR LÄTT HAR DU FÖR ATT PRATA MED SYSKON OM SAKER SOM BEKYMRAR DIG?	Mycket lätt	33,4	29,2	32,8	30	32,3	28,4
	Lätt	32,8	34,6	32,3	30,6	31,4	36,4
	Svårt	17,8	22,1	18,4	22,1	20,1	20
	Mycket svårt	10,3	9,7	10	12,4	10	10,2
	Har ingen/vi träffas inte	5,7	4,5	6,5	4,9	6,2	4,9
	Antal	1018	974	967	958	907	791
HUR LÄTT HAR DU FÖR ATT PRATA MED VÄNNER OM SAKER SOM BEKYMRAR DIG?	Mycket lätt	29,7	35,7	34,3	42,8	38,1	38,6
	Lätt	40,6	45	44,4	38,2	42,1	42
	Svårt	20	13,4	15,2	14,4	13,2	15,5
	Mycket svårt	8,3	5,1	4,9	4	5,9	3,2
	Har ingen/vi träffas inte	1,3	0,8	1,3	0,6	0,7	0,6
	Antal	1009	963	960	940	894	789

		ÅK 5		ÅK 8		GY ÅK2	
		POJKAR	FLICKOR	POJKAR	FLICKOR	POJKAR	FLICKOR
HUR LÄTT HAR DU FÖR ATT PRATA MED ANDRA VUXNA SOM SAKER SOM BEKYMRAR DIG?	Mycket lätt	16,6	11,3	14	10,7	15,3	9,6
	Lätt	35,8	37	32,7	32,6	30,4	29,5
	Svårt	30,1	31,3	29	30,8	26,9	29,6
	Mycket svårt	13,9	15,7	16,6	19,3	16,9	17
	Har ingen/vi träffas inte	3,6	4,6	7,7	6,7	10,5	14,3
	Antal	1021	972	963	946	897	783
LITAR DU PÅ VUXNA?	Ja, många vuxna	67,8	63,1	57,7	42	50,4	34,5
	Ja, någon/några vuxna	30,8	34,5	36,7	51,4	43,7	60,2
	Nej, ingen vuxen	1,4	2,3	5,6	6,6	5,9	5,3
	Antal	1026	987	976	967	915	796
HUR MÅNGA RIKTIGA VÄNNER (SOM DU LITAR PÅ) HAR DU?	Ingen	1,7	3,1	4,4	4,3	5,4	3,8
	En	5,1	10,6	6,6	10,4	7,3	10,5
	Två	11,6	15,7	11,9	16,4	15,9	20,7
	Fler än två	81,6	70,5	77,2	68,8	71,4	65,1
	Antal	1029	986	976	967	913	793
HAR DU LÄTT ELLER SVÅRT ATT SKAFFA NYA VÄNNER?	Lätt	44,2	35,5	39	23,1	34,1	20,9
	Ganska lätt	30,5	36,9	32,1	31,9	31	36,2
	Varken svårt eller lätt	17,1	17	20,4	28,1	22,9	25,9
	Ganska svårt	4,4	6,7	5,1	11,2	8,4	12,4
	Svårt	3,8	3,9	3,4	5,8	3,6	4,5
	Antal	1026	989	972	966	914	798

		ÅK 5		ÅK 8		GY ÅK2	
		POJKAR	FLICKOR	POJKAR	FLICKOR	POJKAR	FLICKOR
HUR OFTA UNDER DE SENASTE TRE MÅNADERNA HAR DU VARIT MED OM...? ATT NÅGON FÅTT DIG ATT KÄNNA DIG STOLT?	Alltid	x	x	23,1	15,4	23,2	10,4
	Ofta	x	x	33	32,1	33,8	29,8
	Ibland	x	x	33,5	37,7	31,1	44,4
	Sällan	x	x	5,8	10,1	7,1	11,6
	Aldrig	x	x	4,6	4,7	4,9	3,8
	Antal			958	962	907	795
ATT DU INTE BLIVIT ACCEPTERAD FÖR DEN DU ÄR?	Alltid	x	x	13,6	6,8	8,4	5,1
	Ofta	x	x	9,5	13,1	7,9	12,7
	Ibland	x	x	6,5	17,2	11,4	22,5
	Sällan	x	x	18,2	27,5	25,1	31
	Aldrig	x	x	52,2	35,4	47,2	28,7
	Antal			953	954	902	790
ATT NÅGON I DIN OMGIVNING INTE LÅTSAS OM DIG?	Alltid	x	x	4,7	4,1	3,8	3,9
	Ofta	x	x	4,8	8,5	6,3	8,7
	Ibland	x	x	10,7	16,4	13,2	20,9
	Sällan	x	x	19,1	26,1	24	26,4
	Aldrig	x	x	60,7	44,9	52,6	40,2
	Antal			933	943	884	774
ATT NÅGON UTTRYCKT SIG POSITIVT OM DIG SOM PERSON?	Alltid	x	x	25	17,8	22,2	13,8
	Ofta	x	x	40	39,5	38,7	40,9
	Ibland	x	x	23,8	31,9	27,9	36,5
	Sällan	x	x	6	7,1	6,2	6,5
	Aldrig	x	x	5,2	3,7	5	2,2
	Antal			949	940	892	780

		ÅK 5		ÅK 8		GY ÅK2	
		POJKAR	FLICKOR	POJKAR	FLICKOR	POJKAR	FLICKOR
ATT NÅGON BEHANDLAT DIG ORÄTTVIST PÅ GRUND AV DITT KÖN?	Alltid	x	x	4,8	3,7	3,8	2,5
	Ofta	x	x	4,7	4,1	3,4	7,6
	Ibland	x	x	6,1	11,9	6,8	16,4
	Sällan	x	x	9,8	21,9	14,8	29
	Aldrig	x	x	74,6	58,4	71,2	44,5
	Antal			953	954	900	793
ATT NÅGON BEHANDLAT DIG PÅ ETT NERVÄRDERANDE SÄTT?	Alltid	x	x	3,6	2,9	2,8	1,5
	Ofta	x	x	4,7	5,8	4,5	8,3
	Ibland	x	x	9,8	15,8	12,6	19,6
	Sällan	x	x	22,8	28,4	27,3	32,4
	Aldrig	x	x	59,1	47,1	52,8	38,1
	Antal			940	944	895	784
ATT NÅGON VUXEN BEHANDLAT DIG FYSISKT ILLA, T.EX. SLAGIT DIG ELLER GETT DIG EN ÖRFIL?	Alltid	x	x	2,3	1,3	2,1	1
	Ofta	x	x	1,8	1	1,7	1,4
	Ibland	x	x	2,3	3	4,1	1,5
	Sällan	x	x	6,4	6,1	6,5	4
	Aldrig	x	x	87,1	88,6	85,7	92
	Antal			947	957	899	791
ATT DU SETT NÅGON I DIN FAMILJ SOM BLIVIT SLAGEN?	Alltid	x	x	2,2	1,1	1,9	0,9
	Ofta	x	x	1,1	0,6	1,6	1,5
	Ibland	x	x	2,2	2,2	3,9	2,6
	Sällan	x	x	5,3	4,6	4,4	3,4
	Aldrig	x	x	89,1	91,5	88,2	91,6
	Antal			940	942	893	784

		ÅK 5		ÅK 8		GY ÅK2	
		POJKAR	FLICKOR	POJKAR	FLICKOR	POJKAR	FLICKOR
ATT DU SJÄLV VARIT VÅLDSAM?	Alltid	x	x	3,7	2,4	2,7	1
	Ofta	x	x	4,5	4,4	3,8	2,9
	Ibland	x	x	11	7,2	10,5	7,1
	Sällan	x	x	22,5	14,8	19,5	8,4
	Aldrig	x	x	58,3	71,2	63,5	80,6
	Antal			951	957	902	790
HUR OFTA KÄNNER DU DIG ENSAM?	Alltid	1,6	2	4,8	5,8	8,2	7
	Ofta	4,1	5	7,2	13,3	12,2	18,5
	Ibland	12,3	15,8	13,2	24,6	20,7	33,7
	Sällan	30	33,9	28,9	28,4	27,3	26
	Aldrig	52	43,3	45,8	27,8	31,7	14,8
	Antal	1034	1000	952	959	894	784

BILAGA 1 FRITID OCH SKOLA

		ÅK 5		ÅK 8		GY ÅK2	
		POJKAR	FLICKOR	POJKAR	FLICKOR	POJKAR	FLICKOR
ANVÄNDER DU HJÄLM NÄR DU CYKLAR?	Ja, alltid	75	78,8	18,7	12,7	3,9	2,7
	Ja, ibland/sällan	17,3	17,6	11,7	15,9	6,4	5,4
	Nej, jag har ingen cykel- hjälm	1,1	0,6	22,9	20,4	46,9	47,1
	Nej, jag har en cykelhjälm men använder den inte	3,7	1	39,3	42,9	24,6	28,9
	Nej, jag cyklar inte	2,8	2	7,3	8,1	18,1	15,9
	Antal	1026	982	946	953	901	792
HUR OFTA UMGÅS DU MED FAMILJEN PÅ DIN FRITID?	I stort sett varje dag	74,6	83,3	64,9	68,7	47,2	59,3
	Någon gång i veckan	22,1	14,8	28,2	24,6	37,5	30,3
	Någon gång i månaden	2,4	1,1	5,6	3,9	8,6	8,2
	Sällan/aldrig	0,9	0,8	1,3	2,8	6,7	2,2
	Antal	1021	976	946	954	895	788
HUR OFTA TRÄFFAR DU KOMPISAR PÅ DIN FRITID?	I stort sett varje dag	42,4	44,2	44,8	35,3	43,7	37,1
	Någon gång i veckan	46,4	44,7	40,5	47,2	39,7	44,8
	Någon gång i månaden	7,8	7,3	9,4	12,7	11,9	13,6
	Sällan/aldrig	3,4	3,8	5,3	4,9	4,7	4,5
	Antal	993	971	926	939	885	784
HUR OFTA TRÄNAR DU PÅ DIN FRITID?	I stort sett varje dag	38,1	33,1	41,9	31,9	35,8	21,3
	Någon gång i veckan	47	52,1	40	48,9	36,1	45,5
	Någon gång i månaden	7,1	7,5	8,9	11,3	14,3	15,4
	Sällan/aldrig	7,9	7,3	9,1	7,9	13,8	17,8
	Antal	1005	970	940	945	891	785
HUR OFTA SER DU PÅ TV/ FILM PÅ DIN FRITID?	I stort sett varje dag	40,8	41,2	34,5	47,5	35,8	45,4
	Någon gång i veckan	46,8	48,6	45,3	40,6	42,7	41
	Någon gång i månaden	9,7	7,7	15,4	9	16,3	10,9
	Sällan/aldrig	2,7	2,5	4,8	2,9	5,2	2,7
	Antal	993	959	924	935	880	780

		ÅK 5		ÅK 8		GY ÅK2	
		POJKAR	FLICKOR	POJKAR	FLICKOR	POJKAR	FLICKOR
HUR OFTA LYSSNAR/ HÅLLER DU PÅ MED MUSIK PÅ DIN FRITID?	I stort sett varje dag	37,8	42,6	60,3	74,3	75,2	84,8
	Någon gång i veckan	38,1	39,3	26	21,1	17,6	12,6
	Någon gång i månaden	13,5	12,3	8,1	2,6	4	1,5
	Sällan/aldrig	10,5	5,8	5,5	2	3,1	1
	Antal	1012	967	938	952	890	783
HUR OFTA GÖR DU SKAPANDE AKTIVITETER (EX. RITAR, SKRIVER, SPELAR TEATER, SNICKRAR) PÅ DIN FRITID?	I stort sett varje dag	26,9	31,4	13,4	17,2	18,8	12,8
	Någon gång i veckan	31	43,1	20,4	29,6	19,8	23,9
	Någon gång i månaden	20,1	15	25,6	27,9	24,4	32,2
	Sällan/aldrig	22	10,6	40,6	25,2	36,9	31
	Antal	1004	966	935	952	889	786
HUR OFTA ÄR DU PÅ SOCIALA MEDIER PÅ DIN FRITID?	I stort sett varje dag	48,4	66,1	79,1	92,2	79,6	92,4
	Någon gång i veckan	20,4	18,9	12,2	4,6	13,2	4,7
	Någon gång i månaden	9,1	2,8	3,2	0,8	3,9	1
	Sällan/aldrig	22,1	12,1	5,5	2,3	3,3	1,9
	Antal	1012	966	938	950	892	787
HUR OFTA SPELAR DU DATOR-/TV-SPEL PÅ DIN FRITID?	I stort sett varje dag	64,2	16,7	65,2	9,5	47,2	4,9
	Någon gång i veckan	27,1	29,5	24,1	16,5	28,6	12,2
	Någon gång i månaden	4,8	22,9	5,6	26	13	22,1
	Sällan/aldrig	3,9	30,9	5,1	47,9	11,2	60,9
	Antal	1002	959	935	949	887	780
HUR OFTA GÅR DU PÅ BIO PÅ DIN FRITID?	I stort sett varje dag	1,5	0,6	2,2	0,3	1,9	0,3
	Någon gång i veckan	4,4	3,9	4,2	3,3	4,2	1,9
	Någon gång i månaden	60,4	56,9	53,8	50,2	48,5	53,4
	Sällan/aldrig	33,7	38,5	39,7	46,2	45,4	44,4
	Antal	1003	965	942	946	890	783

		ÅK 5		ÅK 8		GY ÅK2	
		POJKAR	FLICKOR	POJKAR	FLICKOR	POJKAR	FLICKOR
HUR OFTA GÅR DU PÅ TEATER, KONSERT PÅ DIN FRITID?	I stort sett varje dag	1,1	1	2,3	0,5	1,8	0,1
	Någon gång i veckan	1,9	2,8	2,9	1,9	2,9	1,7
	Någon gång i månaden	16,5	21,1	11,8	15,5	14,4	18,4
	Sällan/aldrig	80,4	75,1	83	82,1	80,8	79,8
	Antal	987	962	925	942	882	778
HUR OFTA LÄSER DU BÖCKER/TIDNINGAR PÅ DIN FRITID?	I stort sett varje dag	23,3	27	8,6	11	7,7	8,9
	Någon gång i veckan	38,1	42,6	17,6	20,8	17,9	19,8
	Någon gång i månaden	22,6	21,2	26,5	30,2	25,5	28,4
	Sällan/aldrig	16	9,2	47,3	38,1	48,8	42,9
	Antal	1010	971	939	954	894	788
HUR KÄNNER DU DIG INFÖR SKOLARBETET?	Mycket lugn	40,5	31,4	19,4	7,3	16,3	2,8
	Ganska lugn	50	51,5	50,9	32,6	46,1	23,3
	Ganska stressad	7,6	13,8	22,8	38,3	27,1	44,2
	Mycket stressad	2	3,3	6,8	21,8	10,4	29,7
	Antal	1023	983	941	955	893	787
HÄNDER DET ATT DU SKOLKAR?	Nej, aldrig	82,6	86,9	76,1	73,1	63,4	62,7
	Ja, en gång	12	10,3	x	x	x	x
	Ja, flera gånger	5,4	2,9	x	x	x	x
	Ja, någon gång per termin	x	x	16,2	16,3	23,3	23,5
	Ja, någon/några gånger i månaden	x	x	4,8	6	9,4	9,3
	Ja, en gång i veckan	x	x	1,7	2,5	2,1	2,4
	Ja, flera gånger i veckan	x	x	1,3	2,1	1,8	2,2
	Antal	1018	982	940	951	893	788

		ÅK 5		ÅK 8		GY ÅK2	
		POJKAR	FLICKOR	POJKAR	FLICKOR	POJKAR	FLICKOR
VAD TYCKER DU OM ATT GÅ I SKOLAN?	Mycket bra	34,1	37,9	22,3	19,5	28,7	22,9
	Bra	53,4	53,3	53,8	55,9	54,2	59,8
	Dåligt	8,2	6,8	16	17	12,2	13,3
	Mycket dåligt	4,3	2	8	7,6	5	4
	Antal	1021	980	939	948	888	792
HUR OFTA KÄNNER DU DIG TRYGG I SKOLAN?	Alltid	58,1	45,1	59	36,6	66,6	53,5
	Ofta	31,7	40,4	29,3	44,1	25,6	34,8
	Ibland	7,1	10,9	6,4	10,6	5,2	8,1
	Sällan	2,2	2,7	3,1	6	0,7	2,7
	Aldrig	0,9	0,9	2,2	2,8	1,9	1
	Antal	1015	980	947	957	890	791
HUR OFTA KÄNNER DU DIG TRYGG HEMMA?	Alltid	90,8	84,7	91,3	82,9	87,4	83,7
	Ofta	6,6	12,8	6,8	12,5	9,2	12,2
	Ibland	1,3	1,3	0,9	2,6	2	3,1
	Sällan	0,6	0,4	0,3	1,1	0,7	0,8
	Aldrig	0,7	0,8	0,8	1	0,7	0,3
	Antal	991	953	931	934	880	780
HUR OFTA KÄNNER DU DIG TRYGG PÅ OFFENTLIGA PLATSER?	Alltid	28,1	20	38,9	14,8	45,1	12,4
	Ofta	49,5	50,6	42,4	47,5	39,7	45,9
	Ibland	17,4	21,1	12,4	25,9	12	31,1
	Sällan	3	6	3,4	7,8	1,7	8,2
	Aldrig	2,1	2,4	2,8	4	1,5	2,3
	Antal	1001	967	940	952	886	788
HUR OFTA HAR DU VARIT MED OCH MOBBAT ANDRA ELEVER I SKOLAN DEN HÄR TERMINEN?	Jag har inte mobbat någon i skolan	87,4	93,5	85,7	94,1	89	95,9
	Jag har varit med och mobbat en gång	10,7	5,6	11	4,9	8,1	2,9
	Jag har varit med och mobbat flera gånger	1,9	0,8	3,3	1,1	2,9	1,1
	Antal	1010	974	936	945	887	788

		ÅK 5		ÅK 8		GY ÅK2	
		POJKAR	FLICKOR	POJKAR	FLICKOR	POJKAR	FLICKOR
VAR HAR DU SETT NÅGON BLI MOBBAD? (HÄR KAN FLERA ALTERNATIV ANGES, VARVID DET KAN BLI MER ELLER MINDRE ÄN 100 PROCENT)	Jag har inte sett någon bli mobbad	60	63,2	63,3	66,1	66,9	78,1
	Matsalen	4,2	3,3	7,1	6,1	6,6	5,5
	Omklädningsrum/gympasal	9	6,7	9	3,4	5	3,5
	På väg till eller från skolan	5,9	5,7	5,1	5	5,6	3
	Skolgården	27,1	21,4	15,1	12,5	10,6	6,6
	Klassrummet	7	7,9	9,4	12,7	9,1	8,1
	Annan plats	14	13,1	13,8	16	15	7,7
	Antal	x	x	x	x	x	x
HUR OFTA HAR DU BLIVIT MOBBAD I SKOLAN DEN HÄR TERMINEN?	Jag har inte blivit mobbad i skolan	79,7	81,2	86,2	84,1	91	92,7
	Jag har blivit mobbad en gång	13,9	11,8	8,7	9,2	5,1	5,1
	Jag har blivit mobbad flera gånger	6,4	7	5,1	6,8	4	2,2
	Antal	1006	969	934	947	886	781
HAR DET HÄNT ATT NÅGON SKRIVIT NÅGOT ELAKT OM DIG ELLER LAGT UT KÄNSLIGA BILDER/FILMKLIPP PÅ DIG PÅ SOCIALA MEDIER?	Nej	78,4	76,3	82,1	71,1	81,4	78,2
	Ja, en gång	12,7	15,3	12	17,4	12	15,1
	Ja, flera gånger	4,2	5,3	4,9	11,1	5,6	6,5
	Använder inte sociala medier	4,7	3,1	1,1	0,4	1	0,3
	Antal	1012	976	927	945	882	784
HUR OFTA HAR DU KÄNT DIG UTANFÖR BLAND KLASSKAMRATERNA I SKOLAN DEN HÄR TERMINEN?	Det har inte hänt någon gång	64,7	41	68,8	45,7	67,5	45,3
	Det har hänt en gång	26,3	39,1	x	x	x	x
	Det har hänt flera gånger	9	19,9	x	x	x	x
	En eller ett par gånger	x	x	19,8	28,5	19,7	30,7
	Några gånger	x	x	7,2	12,9	6,4	11,9
	Ungefär en gång i veckan	x	x	1,8	3,1	1,5	2,9
	Flera gånger i veckan	x	x	1,2	5,1	2,6	6
	Varje dag	x	x	1,2	4,8	2,3	3,2
	Antal	1012	972	929	944	884	784

Barn- och ungdomsenkät i Kronobergs län Gymnasiet åk 2 2018

Hur mår du?

Anledningen till att vi gör den här undersökningen är att vi vill få kunskap om ungas hälsa och levnadsvanor. Alla elever i årskurserna 5, 8 och gymnasiet åk 2 i Kronobergs län erbjuds att besvara enkäten. Din medverkan är frivillig, du bestämmer själv om du vill svara på enkäten eller inte. Du kan alltid hoppa över en fråga som du inte kan eller vill svara på. För att få en rättvis bild av hur barn och ungdomar mår är det dock viktigt att så många som möjligt deltar. Resultatet kommer att vara en hjälp för dem som fattar beslut som berör er unga så att de kan ta större hänsyn till vad ni själva tycker.

Undersökningen är anonym vilket innebär att det inte finns någonting som kopplar ihop dina svar med just dig. Det betyder också att du inte ska diskutera dina svar med någon annan. Efter att du fyllt i enkäten går svaren till Region Kronoberg, Folkhälsa och social utveckling som ansvarar för den här undersökningen

Först några frågor om dig och din familj

1. Vilken skola går du på? _____

2. Gymnasieprogram?

☐ Barn och fritid	☐ International Baccalaureate (IB)
☐ Bygg och anläggning	☐ Introduktionsprogram IM
☐ Ekonomi	☐ Naturbruk
☐ El och energi	☐ Naturvetenskap
☐ Estetiska	☐ Restaurang och livsmedel
☐ Fordon och transport	☐ Samhällsvetenskap
☐ Handel och administration	☐ Teknik
☐ Hantverk	☐ VVS- och fastighet
☐ Hotell och turism	☐ Vård och omsorg
☐ Humanistiska	☐ Annat
☐ Industritekniska	

3. Födelseår? ☐ 2000 ☐ 2001 ☐ 2002 ☐ Annat år

4. Mitt biologiska kön är: ☐ Kille ☐ Tjej

5. Jag identifierar mig som:

☐ Kille ☐ Tjej ☐ Annan könsidentitet ☐ Vet inte/osäker

6. Vilken kommun är du skriven i?

☐ Alvesta ☐ Markaryd ☐ Växjö
☐ Lessebo ☐ Tingsryd ☐ Älmhult
☐ Ljungby ☐ Uppvidinge ☐ Annan kommun utanför Kronobergs län

7. Var är du/dina föräldrar födda?

(Sätt ett kryss på varje rad)

	Sverige	Övriga Norden	Övriga Europa	Utanför Europa	Vet ej
Du själv	☐	☐	☐	☐	☐
Pappa	☐	☐	☐	☐	☐
Mamma	☐	☐	☐	☐	☐

8. Vem bor du tillsammans med?

☐ Båda mina föräldrar
☐ Bara mamma
☐ Bara pappa
☐ Ibland hos mamma, ibland hos pappa
☐ Annan/eget boende

9. Hur ofta upplever du att din familj har råd att göra/köpa samma saker som de flesta andra i din klass?

☐ Alltid
☐ Ofta
☐ Ibland
☐ Sällan
☐ Aldrig

10. Hur ofta har du tillräckligt med pengar för att göra samma saker som dina kompisar?

- ☐ Alltid
- ☐ Ofta
- ☐ Ibland
- ☐ Sällan
- ☐ Aldrig

Vad tror du om din framtid?

11. Tror du att du kommer att ha ett jobb som kräver

- ☐ En utbildning 1-3 år *efter gymnasiet*
- ☐ En utbildning mer än 3 år *efter gymnasiet*
- ☐ Ingen utbildning *efter gymnasiet*

12. Tror du att du kommer att ha ett jobb som ger dig

- ☐ Mycket bra lön
- ☐ Ganska bra lön
- ☐ Varken bra eller dålig lön
- ☐ Ganska dålig lön
- ☐ Mycket dålig lön

13. Tror du att du kommer att vara ofrivilligt arbetslös någon gång under ditt vuxna liv?

- ☐ Nej
- ☐ Ja, korta perioder
- ☐ Ja, långa perioder
- ☐ Ja, större delen av mitt vuxna liv

14. Hur ser du på din framtid?

- ☐ Mycket positivt
- ☐ Ganska positivt
- ☐ Ganska negativt
- ☐ Mycket negativt

Här kommer några frågor om levnadsvanor

15. Hur ofta är du fysiskt aktiv så att du blir andfådd eller svettig sammanlagt 1 timme per dag en vanlig vecka inkl. skolidrott? (t.ex. cyklar, promenerar, dansar eller tränar)

Antal dagar/vecka:

0	1	2	3	4	5	6	7
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

16. Hur länge är du stillasittande sammanlagt efter en dag i skolan? (t.ex. att du är still och tittar på mobil/surfplatta/dator/TV, läser eller liknande)

- ☐ Aldrig/mindre än 1 timme
- ☐ 1-2 timmar
- ☐ 2-3 timmar
- ☐ 3-5 timmar
- ☐ Mer än 5 timmar

17. Hur ofta äter du frukost?

- ☐ Varje dag
- ☐ 5-6 dagar i veckan
- ☐ 2-4 dagar i veckan
- ☐ En dag i veckan
- ☐ Aldrig

18. Hur ofta brukar du äta dig mätt i skolmatsalen?

- ☐ Alla skoldagar i veckan
- ☐ 2-4 dagar i veckan
- ☐ 1 dag i veckan
- ☐ Några gånger i månaden
- ☐ Nästan aldrig eller aldrig

19. Hur ofta äter du lagad mat på kvällen?

- ☐ Varje dag
☐ 5-6 dagar i veckan
☐ 2-4 dagar i veckan
☐ En dag i veckan
☐ Aldrig

20. Hur ofta äter eller dricker du något av följande?

(Ange ett alternativ på varje rad)

	Varje dag	Flera gånger i veckan	En gång i veckan	Flera gånger i månaden	Sällan eller aldrig
Frukt	☐	☐	☐	☐	☐
Grönsaker	☐	☐	☐	☐	☐
Godis	☐	☐	☐	☐	☐
Coca cola eller annan läsk	☐	☐	☐	☐	☐
Energidryck (ex. Nocco, Monster, Red Bull)	☐	☐	☐	☐	☐

21. Håller du på att banta (medvetet försöker gå ner i vikt) just nu?

- ☐ Nej, jag tycker att jag är lagom som jag är
☐ Nej, men jag vill gå ner i vikt
☐ Nej, jag vill gå upp i vikt
☐ Ja

22. Hur ofta borstar du tänderna?

- ☐ 2 gånger/dag eller oftare
☐ 1 gång/dag
☐ 4-6 gånger i veckan
☐ 1-3 gånger i veckan
☐ Aldrig

23. Har du lagat några hål i tänderna?

- ☐ Nej   ☐ Ja, 1 hål   ☐ Ja, 2 hål   ☐ Ja, 3 hål eller fler

Tobak, Alkohol, Narkotika

24. Röker du cigaretter?

- ☐ Ja
☐ Nej, har slutat
☐ Nej, men har provat
☐ Nej, har aldrig rökt
- } **Gå vidare till fråga 28**

25. Hur ofta röker du?

- ☐ Varje dag
☐ Nästan varje dag
☐ Under helgen
☐ Nästan aldrig

26. Vill du sluta röka?

- ☐ Ja   ☐ Ja, men inte just nu   ☐ Nej

27. Känner någon av dina föräldrar till att du röker?

- ☐ Ja   ☐ Nej   ☐ Vet inte

28. Har du någon gång rökt vattenpipa?

(Här kan du ange flera alternativ)

- ☐ Nej   —————> **Gå vidare till fråga 30**
☐ Ja, med nikotin   ☐ Ja, utan nikotin   ☐ Ja, men vet ej om den innehöll nikotin

29. Hur ofta under det senaste året har du rökt vattenpipa?

- ☐ Aldrig   ☐ 1 gång   ☐ 2-6 gånger   ☐ 7-12 gånger   ☐ Mer än 12 gånger

30. Har du någon gång rökt e-cigarett/vaping?*(Här kan du ange flera alternativ)*

- ☐ Nej —————> **Gå vidare till fråga 32**
- ☐ Ja, med nikotin   ☐ Ja, utan nikotin   ☐ Ja, men vet ej om den innehöll nikotin

31. Hur ofta under det senaste året har du rökt e-cigarett/vaping?

- ☐ Aldrig   ☐ 1 gång   ☐ 2-6 gånger   ☐ 7-12 gånger   ☐ Mer än 12 gånger

32. Snusar du?

☐ Nej, har aldrig snusat	}	Gå vidare till fråga 35
☐ Nej, har prövat		
☐ Nej, har slutat		
☐ Ja, varje dag		
☐ Ja, nästan varje dag		
☐ Ja, men bara ibland		
☐ Nästan aldrig		

33. Vill du sluta snusa?

- ☐ Ja   ☐ Ja, men inte just nu   ☐ Nej

34. Känner någon av dina föräldrar till att du snusar?

- ☐ Ja   ☐ Nej   ☐ Vet inte

35. Tycker du att det skulle vara bra med en tobaksfri skoltid?*(dvs. varken elever eller personal får röka eller snusa under skoltid)*

- ☐ Ja   ☐ Nej   ☐ Vet inte

36. Hur ofta under det senaste året har du druckit alkohol?

(räkna inte med drycker under 2,8 % som t ex lättöl och svagcider)

☐ Aldrig —————> **Gå vidare till fråga 42**

- ☐ En gång under året
- ☐ 2-4 gånger under året
- ☐ 5-12 gånger under året
- ☐ 1-3 gånger i månaden
- ☐ En gång i veckan eller mer

37. Har du någonsin druckit så mycket alkohol att du blivit full/berusad?

- ☐ Nej, aldrig
- ☐ Ja, en gång
- ☐ Ja, 2-3 gånger
- ☐ Ja, 4-10 gånger
- ☐ Ja, mer än 10 gånger

38. Har det hänt att någon vuxen köpt ut alkohol till dig?

(Här kan du ange flera alternativ)

- ☐ Nej, det har aldrig hänt
- ☐ Ja, egna föräldrar
- ☐ Ja, äldre syskon
- ☐ Ja, äldre kompis
- ☐ Ja, annan vuxen

Med ett "glas" menas något av följande drycker:

**En folköl
(50 cl)**

**En starköl/cider
(33 cl)**

**Ett glas vin
(12–15 cl)**

**Starkvin
(8 cl)**

**Sprit, t ex
whiskey (4 cl)**

39. Hur många "glas" (se exempel ovan) dricker du oftast när du dricker alkohol?

- ☐ 1-2 glas
- ☐ 3-4 glas
- ☐ 5-6 glas
- ☐ 7-9 glas
- ☐ 10 eller fler glas

40. Berättar du för dina föräldrar hur mycket alkohol du dricker?

- ☐ Jag berättar precis som det är
- ☐ Jag berättar att jag dricker, men inte hur mycket
- ☐ Jag berättar ingenting om mina alkoholvanor

41. Har du någon gång använt läkemedel tillsammans med alkohol i syfte att bli full/berusad?

- ☐ Nej
- ☐ Ja, 1 gång
- ☐ Ja, 2 eller flera gånger

42. Har du blivit bjuden på alkohol av dina föräldrar då de själva dricker?

- ☐ Nej, aldrig
- ☐ Ja, någon enstaka gång
- ☐ Ja, ofta
- ☐ Ja, men jag får bara smaka ur deras glas

43. Har du några negativa erfarenheter av alkohol?*(t ex att det hänt något otrevligt om du själv eller någon annan varit full/berusad)*

	Nej	Ja
När du själv varit full	☐	☐
När någon vuxen varit full	☐	☐
När någon jämnårig varit full	☐	☐

44. Vad tror du att dina föräldrar tycker om att man dricker alkohol när man är i din ålder?

- ☐ De tycker inte att det gör något om man dricker sig full ibland
- ☐ De tycker inte att det gör något om man dricker, bara man inte dricker så mycket att man blir full
- ☐ De har inget emot att man smakar
- ☐ De tycker inte man ska dricka när man är i min ålder
- ☐ Vet inte

45. Har du någon gång haft möjlighet att prova eller köpa narkotika?*(Med narkotika avses bl.a. cannabis, amfetamin, Ecstasy, kokain, narkotikaklassade läkemedel)*

- ☐ Nej ☐ Ja

46. Har du någon gång haft lust att prova narkotika?

- ☐ Nej ☐ Ja ☐ Tveksam

47. Har du någon gång använt narkotika?

- ☐ Nej ☐ Ja, 1 gång ☐ Ja, 2 eller flera gånger

48. Har du någon gång använt någon så kallad nätdrog?*(ex. designerdroger, RC-droger, nya syntetiska droger, legal highs etc.)*

- ☐ Nej ☐ Ja, 1 gång ☐ Ja, 2 eller flera gånger

49. Har du någon gång använt anabola steroider utan läkarordination?

- ☐ Nej
- ☐ Ja, under de senaste 30 dagarna
- ☐ Ja, under de senaste 12 månaderna
- ☐ Ja, för mer än 12 månader sedan

Spel**50. Har du spelat om pengar (på internet eller i butik, t.ex. poker, trav, lotto) den senaste månaden?**

- ☐ Nej
- ☐ Ja

51. Har du någon gång spelat för mer pengar än vad du egentligen hade tänkt dig?

- ☐ Aldrig
- ☐ Ibland
- ☐ Ofta
- ☐ Alltid

52. Har du köpt/betalat för virtuella saker i data-/mobilspel (t.ex. loot boxes, pay to win) den senaste månaden?

- ☐ Nej
- ☐ Ja

Sex och samlevnad**53. Har du haft sex med någon?**

(Sex kan vara alla de olika saker man gör och känner när ens kropp berörs på ett sexuellt sätt)

- ☐ Nej
  - ☐ Ja
- **Gå vidare till fråga 57**

54. Drack du alkohol första gången du hade sex med någon?

- ☐ Nej
- ☐ Ja, lite
- ☐ Ja, ganska mycket

55. Hur många har du haft sex med senaste året?

- ☐ En ☐ Två ☐ Tre eller fler

56. När du hade sex senast var det något som...?

- ☐ Du verkligen ville
☐ Du ville ganska mycket
☐ Bara blev så
☐ Du ville inte men gjorde ändå
☐ Du blev tvingad till
☐ Annat

Nu kommer några frågor om hur du mår

57. Hur tycker du att din hälsa är i största allmänhet?

- ☐ Mycket bra ☐ Bra ☐ Mindre bra ☐ Dålig

58. Hur många gånger den här terminen har du besökt en skolsköterska/kurator?

- ☐ Aldrig ☐ En gång ☐ Två gånger ☐ Minst tre gånger

59. Hur ofta har du...?

	I stort sett varje dag	Någon gång i veckan	Någon gång i månaden	Sällan eller aldrig
Känt dig pigg och glad	☐	☐	☐	☐
Känt dig avslappnad och lugn	☐	☐	☐	☐
Känt att du är trygg och säker i dig själv	☐	☐	☐	☐
Huvudvärk	☐	☐	☐	☐
Ont i magen	☐	☐	☐	☐
Ont i ryggen, nacke, axlar	☐	☐	☐	☐
Känt trötthet	☐	☐	☐	☐
Känt dig yr	☐	☐	☐	☐
Känt dig nere/ledsen	☐	☐	☐	☐
Känt dig irriterad eller på dåligt humör	☐	☐	☐	☐
Känt dig orolig/nervös	☐	☐	☐	☐
Svårt att somna/sova	☐	☐	☐	☐
Känt dig stressad för något	☐	☐	☐	☐

60. Har du någon gång medvetet skadat dig själv?

- ☐ Nej
☐ Ja, en gång
☐ Ja, flera gånger

61. Hur många timmar brukar du sova per natt i genomsnitt?

	Mindre än 5 timmar	5-6 timmar	7-8 timmar	9-10 timmar	Mer än 10 timmar
Vardagar	☐	☐	☐	☐	☐
Helger	☐	☐	☐	☐	☐

62. Har du någon långvarig sjukdom/hälsoproblem eller funktionsnedsättning?

(exempelvis diabetes, allergi, eksem, ADHD)

- ☐ Nej —————> **Gå vidare till fråga 64**
☐ Ja

Om du svarat ja, vilken sjukdom/hälsoproblem eller funktionsnedsättning? _____

63. Hur mycket påverkar sjukdomen/hälsoproblemet eller funktionsnedsättningen dig i ditt vanliga liv?

- ☐ Mycket negativt
☐ Lite negativt
☐ Inte alls
☐ Lite positivt
☐ Mycket positivt

**64. En del situationer kan ibland upplevas som oroande eller skrämmande.
Har du den senaste tiden känt dig orolig för något av följande?**

(Ange ett alternativ på varje rad)

	Aldrig	Sällan	Ibland	Ofta	Alltid
Orolig för familjens ekonomi	☐	☐	☐	☐	☐
Orolig för att någon av dina föräldrar ska bli eller är arbetslös	☐	☐	☐	☐	☐
Orolig för att dina föräldrar har flyttat eller ska flytta ifrån varandra	☐	☐	☐	☐	☐
Orolig för att du ska drabbas av någon olycka eller bli allvarligt sjuk	☐	☐	☐	☐	☐
Orolig för att någon i familjen ska drabbas av någon olycka eller bli allvarligt sjuk	☐	☐	☐	☐	☐
Orolig för att någon i familjen dricker för mycket alkohol	☐	☐	☐	☐	☐
Orolig för att du ska bli utsatt för mobbning eller misshandel	☐	☐	☐	☐	☐
Orolig för att bli utsatt för sexuella övergrepp	☐	☐	☐	☐	☐
Orolig för att terrorattack eller att krig ska bryta ut i Sverige	☐	☐	☐	☐	☐
Orolig för påverkan av klimatförändringar	☐	☐	☐	☐	☐

65. Hur lätt har du för att prata med följande personer om saker som bekymrar dig? (Ange ett alternativ på varje rad)

	Mycket lätt	Lätt	Svårt	Mycket svårt	Har ingen/ vi träffas inte
Mamma	☐	☐	☐	☐	☐
Pappa	☐	☐	☐	☐	☐
Syskon	☐	☐	☐	☐	☐
Vänner	☐	☐	☐	☐	☐
Annan vuxen	☐	☐	☐	☐	☐

66. Litar du på vuxna?

- ☐ Ja, det finns många vuxna som jag litar på
- ☐ Ja, det finns någon/några vuxna som jag litar på
- ☐ Nej, det finns ingen vuxen som jag litar på

67. Hur många riktiga vänner (som du litar på) har du?

- ☐ Ingen   ☐ En   ☐ Två   ☐ Fler än två

68. Har du lätt eller svårt att skaffa nya vänner?

- ☐ Lätt
☐ Ganska lätt
☐ Varken lätt eller svårt
☐ Ganska svårt
☐ Svårt

69. Jag tycker att jag:

- ☐ är alldeles för smal
☐ är lite för smal
☐ är lagom
☐ är lite för tjock
☐ är alldeles för tjock
☐ inte funderat över det

70. Jag tycker att jag:

- ☐ ser mycket bra ut
☐ ser ganska bra ut
☐ ser ut som de flesta andra
☐ inte ser speciellt bra ut
☐ inte alls ser bra ut
☐ inte funderar över det

71. Har du under de senaste tre månaderna varit med om...?

(Ange ett alternativ på varje rad)

	Alltid	Ofta	Ibland	Sällan	Aldrig
Att någon fått dig att känna dig stolt	☐	☐	☐	☐	☐
Att du inte blivit accepterad för den du är	☐	☐	☐	☐	☐
Att någon i din omgivning inte låtsas om dig	☐	☐	☐	☐	☐
Att någon uttryckt sig positivt om dig som person	☐	☐	☐	☐	☐
Att någon behandlat dig orättvist på grund av ditt kön	☐	☐	☐	☐	☐
Att någon behandlat dig på ett nedvärderande sätt	☐	☐	☐	☐	☐
Att någon vuxen behandlat dig fysiskt illa, t.ex. slagit dig eller gett dig en örfil	☐	☐	☐	☐	☐
Att du sett någon i din familj som blivit slagen	☐	☐	☐	☐	☐
Att du själv varit våldsam	☐	☐	☐	☐	☐

72. Hur ofta känner du så här?

	Alltid	Ofta	Ibland	Sällan	Aldrig
Att du kan vara dig själv	☐	☐	☐	☐	☐
Att du duger precis som du är	☐	☐	☐	☐	☐
Nöjd med hur du ser ut	☐	☐	☐	☐	☐
Ensam	☐	☐	☐	☐	☐

73. Har någon tafsat på dig eller tvingat dig att ta på hen på ett sexuellt sätt utan att du har velat det?

- ☐ Nej, det har inte hänt
- ☐ Ja, en gång
- ☐ Ja, några gånger
- ☐ Ja, många gånger

74. Har någon sökt kontakt med dig på sociala medier i sexuellt syfte utan att du har velat det?

- ☐ Nej
- ☐ Ja, en gång
- ☐ Ja, flera gånger
- ☐ Använder inte social medier

75. Hur trivs du med livet just nu?

- ☐ Jag trivs mycket bra
- ☐ Jag trivs ganska bra
- ☐ Jag trivs inte så bra
- ☐ Jag trivs inte alls

76. Vad är viktigast för dig för att du ska må bra? (Ange max tre alternativ)

- ☐ Kompisar
- ☐ Pojk-/flickvän
- ☐ Syskon
- ☐ Föräldrar
- ☐ Annan vuxen som är viktig för mig
- ☐ Att jag känner att jag viktig
- ☐ Att jag känner mig duktig på något
- ☐ Att jag är nöjd med hur jag ser ut
- ☐ Fritidsaktivitet
- ☐ Pengar
- ☐ Annat. Vad? _____

Här följer några frågor om skola och fritid**77. Använder du hjälm när du cyklar?**

- ☐ Ja, alltid
- ☐ Ja, ibland
- ☐ Nej, jag har ingen cykelhjälm
- ☐ Nej, jag har en cykelhjälm men använder den inte
- ☐ Nej, jag cyklar inte

78. Hur ofta gör du följande på din fritid?

	I stort sett varje dag	Någon gång i veckan	Någon gång i månaden	Sällan eller aldrig
Umgås med familjen	☐	☐	☐	☐
Träffa kompisar	☐	☐	☐	☐
Tränar	☐	☐	☐	☐
Ser på tv/film	☐	☐	☐	☐
Lyssnar/håller på med musik	☐	☐	☐	☐
Skapande aktiviteter (ex ritar, skriver, spelar teater, snickrar)	☐	☐	☐	☐
Är på sociala medier	☐	☐	☐	☐
Spelar dator/tv-spel	☐	☐	☐	☐
Går på bio	☐	☐	☐	☐
Går på teater, konsert	☐	☐	☐	☐
Läser böcker/tidningar	☐	☐	☐	☐
Annat	☐	☐	☐	☐

79. Hur känner du inför skolarbetet?

- ☐ Mycket lugn
☐ Ganska lugn
☐ Ganska stressad
☐ Mycket stressad

80. Händer det att du skolkar?

- ☐ Nej, aldrig
☐ Ja, någon gång per termin
☐ Ja, någon/några gånger i månaden
☐ Ja, en gång i veckan
☐ Ja, flera gånger i veckan

81. Vad tycker du om att gå i skolan?

- ☐ Mycket bra
☐ Bra
☐ Dåligt
☐ Mycket dåligt

82. Känner du dig trygg...?

	Alltid	Ofta	Ibland	Sällan	Aldrig
I skolan	☐	☐	☐	☐	☐
Hemma	☐	☐	☐	☐	☐
Offentliga platser	☐	☐	☐	☐	☐

Här kommer några frågor om mobbning

Vi menar att en elev mobbas då en annan elev eller grupp av elever, säger eller gör elaka och otrevliga saker mot hen vid upprepade tillfällen. Det kan t.ex. vara att reta, att slå, säga elaka ord eller viskningar. Mobbning kan också vara elaka kommentarer på nätet. Eller att lägga upp kränkande bilder på nätet. En enstaka taskig grej brukar inte kallas mobbning. Det är inte mobbning när elever retas med varandra på ett vänskapligt plan, eller när två personer med ungefär samma fysiska eller psykiska styrka slåss eller bråkar.

83. Hur ofta har du varit med och mobbat andra elever i skolan den här terminen?

- ☐ Jag har inte mobbat någon i skolan
- ☐ Jag har varit med och mobbat en gång
- ☐ Jag har varit med och mobbat flera gånger

84. Var har du sett någon bli mobbad?

(Här kan du ange flera alternativ)

- ☐ Jag inte sett någon bli mobbad
- ☐ Matsalen
- ☐ Omklädningsrum/gympasal
- ☐ På väg till eller från skolan
- ☐ Skolgården
- ☐ Klassrummet
- ☐ Annan plats

85. Hur ofta har du blivit mobbad i skolan den här terminen?

- ☐ Jag har inte blivit mobbad i skolan
- ☐ Jag har blivit mobbad en gång
- ☐ Jag har blivit mobbad flera gånger

86. Har det hänt att någon skrivit elakt om dig eller lagt ut känsliga bilder/filmklipp på sociala medier?

- ☐ Nej   ☐ Ja, en gång   ☐ Ja, flera gånger   ☐ Använder inte social medier

87. Hur ofta har du känt dig utanför bland klasskamraterna i skolan den här terminen?

- ☐ Det har inte hänt någon gång
☐ En eller ett par gånger
☐ Några gånger
☐ Ungefär en gång i veckan
☐ Flera gånger i veckan
☐ Varje dag

Å, så till sist...

88. Hur mycket väger du?

_____ kg

89. Hur lång är du (utan skor)?

_____ cm

Tack för att du tog dig tid att svara på enkäten!

Har vi missat någon fråga som är viktig för dig eller har du andra synpunkter på enkäten?
